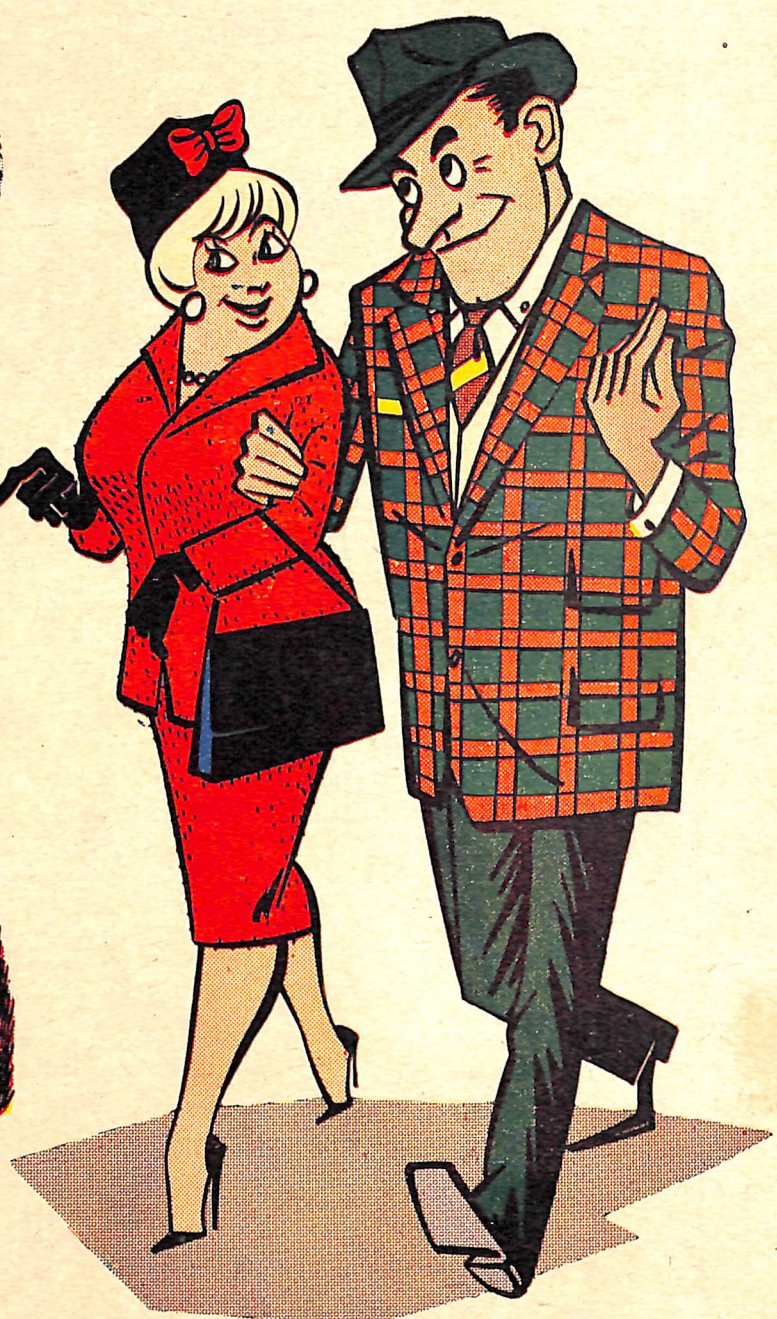

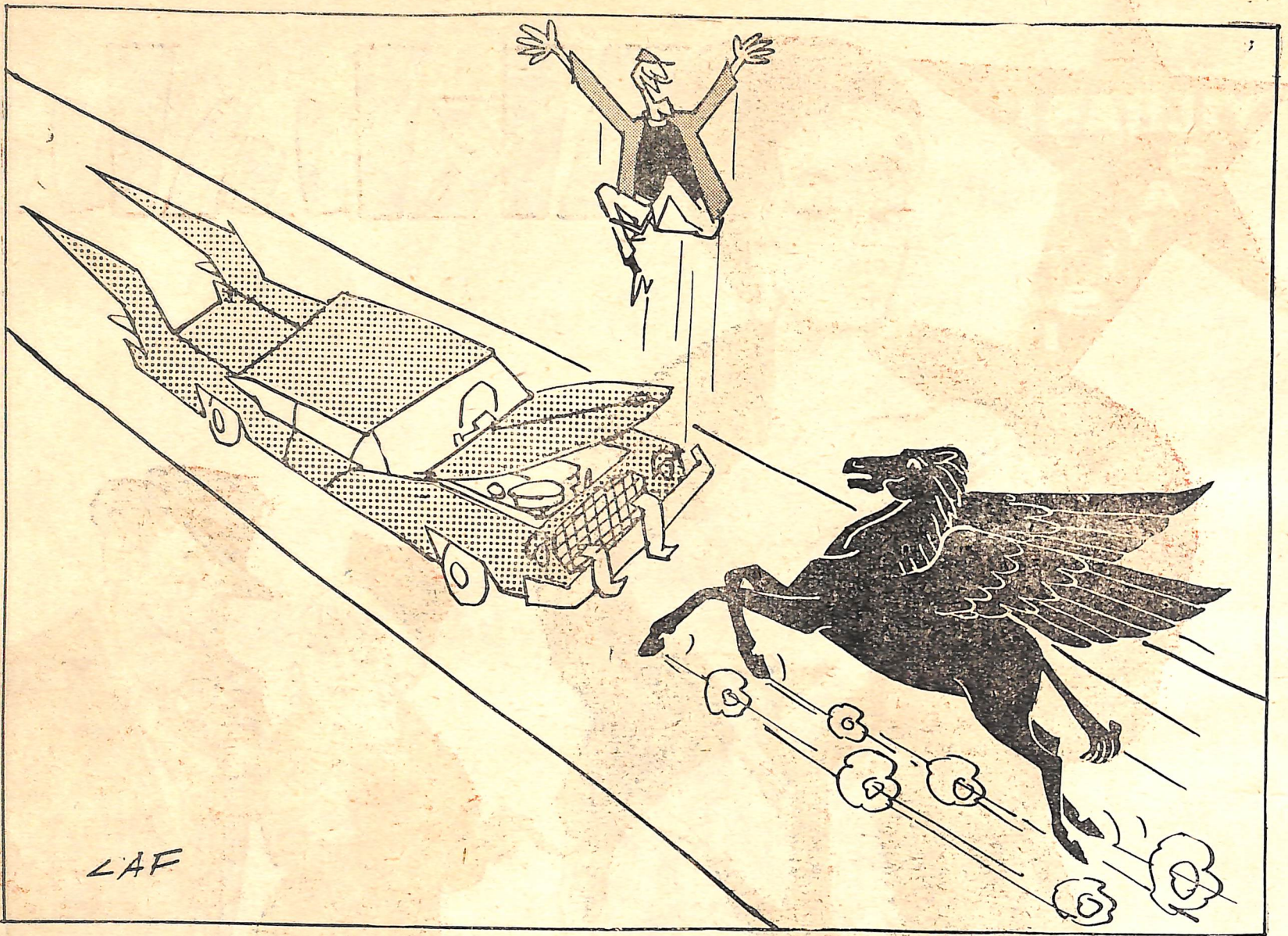
AKKALA

SAYFA

- Bak ne güzel... Yılbaşı gecesı böyle bir şey istiyorum işte...
- Ben de karıcığım !...

Conspira

— Yaşasın!.. MOBİL gene imdada yetişti!

AK. 218

Reklâmlar için en iyi vasıta Gazete ve Dergilerdir.

*Gazete ve Dergiler için de en güvenilir aracı
Yeni açılan Erzurum ve Diyarbakır Şubeleriyle*

Basın ilân Kurumu'dur.

GENEL MÜDÜRLÜK : İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3
Telefon : 22 43 84 — 22 43 85

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ANKARA, Ulus İşhanı «E» Bloku Kat 2
No. 41 Telefon : 10 58 17 — 10 57 87

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İZMİR, İkinci Kordon Mimar Kemalettin
Cad. Küçük Kardıçalı Han Telefon : 23911

TELGRAF: BASINKURUMU

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ADANA, Abidin Paşa Cad. Remo İşha-
mı No. 46

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : BURSA, İnönü Cad. Aysan Han No. 29
Telefon : 2552

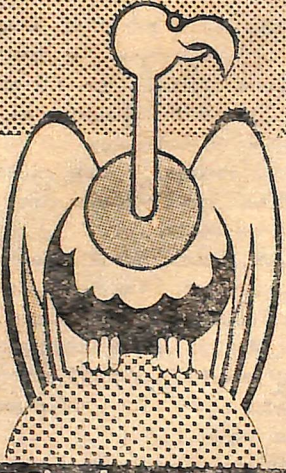
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : DİYARBAKIR, İnönü Cad. İşmen-
han kat 2, No. 22

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ESKİŞEHİR, Porsuk İşhanı Kat 2 No. 1

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ERZURUM, Belediye Binasında.

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : KONYA, Müze Caddesi İşçi Sigortaları İşha-
nı kat 2 No. 8 Telefon : 1880 - 75

ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ZONGULDAK, Amele Birliği Pasajı No.
15/16 Telefon : 2038

Akbaba

Bir yumruk

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli, Nîmet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral, Rauf Ulukut.

ÇEVİRGEN AİLESİ :

Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nihar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiati : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATİ :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Cilt : 3 — Sayı : 74

27 Aralık 1962

YIL : 41

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

İ NÖNÜ dolmuştu. Onbeş yıl Başbakanlık bu, dolmaz mı insan?..

Kaç kere, boğazına kadar gelen öfkeyi yuttu. Bir, iki, beş, on... Ve bir gece, masaya bir yumruk indi: Tabakları sarsan, kadehleri sarsan bir yumruk.

Bu masa, Atatürk'ün masasıydı!

İnönü haksızdı elbet. İnönü öfkeli yenecekti elbet. İnönü yumruğunu sıkacak, ama vurmuyacaktı elbet!

Neden mi?..

Atatürk, artık kırık kaburgalarıyla at üstünde savasan o insan üstü masal kahramanı değildi de ondan.. Artık o, içindeki derdi değil, içindeki dert onu yeniyordu da ondan!

Aradan geçen aylar, iki elin parmaklarıyla sayılacak kadar azdır. Ölümsüz ölünün arkasından akan göz yaşlarında, tek teselli ısıltısı İnönü'nün sağ oluşuydu. Bütün yazarlar, onun uğrunda, kalemlerini kınlarından sıyırdılar. Ata'sını kavbedenler onun çevresinde toplanacaktı. Bu topluluğun içinde, Lozan anlaşması için «böyle ma'lûl bir kafadan böyle ma'lûl bir muahede çıkar» diyen insafsız Hüseyin Cahit bile vardı... Serbest Fırka kurucusu Kâzım Karabekir bile vardı... Ali Fuat Cebesoy

bile vardı... Refet Paşa bile vardı!

Yalnız iki kişi yoktu «Millî Şef» - imizin kadrosunda: İçişleri Bakanı Şükrü Kaya ile Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü...

İkinci Cumhurbaşkanı'nın birinci kabinesini onlarsız kurdu Celâl Bayar!

Bu yumruk bir yıl önce sofraya inen yumruğun devam eden sarsıntıydı!

Üçüncü yumruğun, biraz sonra, Atatürk'ün son başbakanına indiğini gördük: Celâl Bayar, koltuğunu kendisini çocuklaştıran bir izzetli nefes acısıyla ağlayarak Refik Saydam'a bıraktı!

Artık, bakanlarıyla, mebuslarıyla, genel sekreterleriyle bir «kalem efendisi politikacılar» çağına girmiştik...

1946 dan sonra, bu yumruğu yiyenlerin basında Recep Peker gellir: O, yüreğinden vurulmuş bir devdi... Yalnız o mu?.. Yemen seferinden beri silâh arkadaşı, Anadolu'ya geçiş gününden beri yol arkadaşı Saffet Arıkan da soysuz demokrasimizin ilk şehitlerinden değil midir?..

Tanrı huzuruna, kurtuluş savaşında ciğerine saplanmış kurşunla çıkan Cevdet Kerim İncedayı, dokuz

Teşekkürleriniz

Akbaba'nın kırkinci yılını dolurması, bizi, binlerce dostun sevgisiyle kucaklaştırdı. Bize, gönülleri kadar güzel dileklerini bildirdiler. Gözlerimizi yasartacak kadar duygulu mektuplar yazdılar.

Bu mutlu günümüzde, sayın Basın, Yayın, Turizm Bakanımız ve Genel Müdürlüğümüz, yabancı basın ataşeleri, telgraflarla cömert nezaketlerini gösterdiler.

Sahipleri, yazı işleri müdürleri, hattâ gazeteleri bizden çok genç olan İstanbul basını, okuyucular için çok faydalı olan cinayet, sarkıntılık haberlerinden sahifelerinde yer kalmadığı için iki satıra gönlümüzü alamadılar. Buna karşılık vefalı Anadolu gazeteleri bizi unutmadı. Hele ünlü edebiyat adamımız sayın Vehbi Cem Aşkun, Eskişehir'in büyük ve dolgun gazetesi Sakarya'nın baş sahifesinde ve üç sütunluk bir itibar köşesinde kırk yılımızı kutlamak lûtfunda bulundu.

Minnetlerimiz, şükranlarımız bütün Akbaba ailesi adınadır.

Akbaba

yüz kırk beşteki korkusuyla bir yıl sonra Meclis koridorunda karşı karşıya geldi:

Parmaklarından, doğu dağlarında vurduğu Türk askerlerinin kanı damlayan bir haydut:

«— Cevdet Kerimim... İşte Hasso geldi!» diye yakasına yapışmıştı onun...

Karadenizin yiğit çocuğu rahmetli Kemal Balta:

«— Bu alçağı, daha dün müfrezemle kovalamıştım ben... Bugün Mecliste aynı partinin mebusuyuz!» diye içi yanarak göstermişti.

Sonra?.. Söyler misiniz bana, sayın İnönü'nün yumruğu altında ezilmeyen kim kaldı?..

Nihat Erim mi?.. O, bir gün görmese: «Bir asır oldu» diye sitem ettiği Nihat Erim!

Kasım Gülek mi?.. O, yalnızlık günlerinde, tek başına, köy köy parti bayrağı gibi savrulan Kasım Gülek!

Suç mu dediniz?.. İlk taşı suçu olmayan atсын!

Baba Lidere, Baba İnönü'ye, bu saç bir tutam barut dumanı kahramana, bu alını satır satır tarih adama, siz söyleyiniz, aftan daha çok ne, ne, ne yakışabilir?..

Yirmi beş yıl geçti aradan... Hâlâ o içki sofrasına inen yumruğun sarsıntılarını geçiriyoruz.

— Heey, in aşağı babalık, damı, başımıza çökerteceksin!

Yusuf Ziya ORTAÇ

VENİ yıl dolayısıyla özel surette ziyaret ettiğimiz Sulukulenin en ünlü fal uzmanlarından Çingene Gülizar, günümüzün kalburüstü kişilerini teker teker huzuruna alarak fallarına bakmıştır.

Gülizar'ın yeni yıl tahminlerini, fallarına baktığı kimselerle beraber aynen sunuyoruz.

İsmet İnönü

— Çerez merez kengeros, oskironos toskiros.. A be İsmet effendi!.. Falın fal ola, dileğin kabul ola, düşmanların yok ola, taraftarın çok ola!.. Ben bakayım falına, Allah bak-sın halına!.. Abe bre İsmet Efendi!.. Üç saat mı desem, üç gün mü desem, üç hafta mı desem, üç ay mı desem... Üç zaman sonra ayacağın karda, başın darda kalacak!.. Yüreğin açılmış, galbin ferahlamış!.. Bir ay doğmuş pencerenin üstüne, kurtlar girmiş koyunların postuna!.. A-yn önünde dört bulut parçası var Paşam, hasım mı desem, kasım mı desem bulutlardan bir tanesi ırıcıl!.. A be bre İsmet Efendi!.. Beş vaktittenberi bir hal olmuş sana: Sever görünür sever görünür sevmesin, güler görünür gülmezsin, hasımın kimdir, hısmın kimdir bilmezsin!.. Hısmıların var olsun, hasımların kör olsun işallah!.. Sen de işallah de Paşam!..

— İnşallah!..

Gözümün nuru, gönlümün sü-ruru, C.H.P. nin gururu İsmet Efendi!.. Sevenin kim, övenin kim bilinmez!.. Üç yolun ortasında yapayalnız kalmışsın!.. Sazında düzen, dizinde taktat, tuzunda lezzet kalmamış!.. Tuzunun lezzeti gelecek, dizinin taktatı artacak, amma sazın düzeni bozuk mu bozuk!.. Ortadan uzun boylu tilki burunlu, tilki çeneli, mercimek gözlü bir adam var. Bilmem ki doktor mu desem, kondoktor mu desem, böyle bir adam... Bu adamdan fısıltı halinde bir haber alacaksın, hülyaya dalaacaksın!.. Dokuz vakit süren bu hülyadan sonra bir yol kavşağında yalnız kalacaksın!.. Bir de sevinçli haber var İsmet Effendi, koy bakalım gönlünden koparı şu aynanın üstüne de vereyim sana müjdeli bir haber!..

(Gülizar'ın istediği çeyrek toslanmadığı için fal burada, yarım kalmıştır.)

Ragıp Gümüşpala

— A be bre Ragıp Effendi, çerez merez kengeros, kakkaroza mangez oskeronoz toskiros... A be sütlüç yüzü, badem gözlü, tatlı sözlü Ragıp Effendi!.. Falın fal ola, dileğin kabul ola, düşmanların yok ola, taraftarın çok ola!..

A be iki gözümün dördte üçü Ragıp Effendi, başından mı desem, düşünden mi desem, bir korkulu kaza geçirmişsin!.. Yüksek bir yere çıkmış, yüksek adamlarınan konuşmuşsun!.. Birdenbire yuvarlanmışlar seni aşağıya!.. Elinden mi, dilinden mi orası belli değil!..

Gözünde gözlük var amma, en bil-

yük yeri sen kapmışsın!.. Turşuyu kadayıfa karıştırmış ekşili tatlı yapmışsın!.. Gövdende ekzama olduğundan dolayı turşular sana dokunacak!.. Dört zaman sonra romanın, beş zaman sonra masalın okunacak!..

Zeki Müren

— Aygoş, vaygoş mayganoş... Yayganoşa haygoş toyginoş... Abe bre Zeki efendi, iki gözümün bir teki efendi!.. Cıgaramın ucunda tatlı eteş, nargilemin ucunda tünbe-ki efendi!.. Falların fal ola, malların bal ola!.. Kızlar, tabağında süt kaymağı, kekler sofranda hardal ola!.. Kızları gördükçe gülesin, erkekler gördükçe bükülesin, Gülizara bir iki buçukluk sökülesin!

A be Müren Effendi!.. Gönlünden veren effendi!.. Tatlı dilin, güler yüzün, hem dudağın, hem yanağın,

hem de gözün, titreyişin, oynayışın, cilven-nazın.. yürekleri balon gibi patlatacak, toy kızları ilvan ilvan atlatacak, kadınları hasedinden çat-latacak!.. Patlasınlar, çatlasınlar işallah!.. İşallah de Zekiciğim işallah..

— İnşallah şekerim!

— Şeker olasıfıstık ilen yenesin, piyadededen süvariye geçesin, gemsiz ata binesin!.. A be bre Zeki effendi, güvercinden korkmuşsun karkuşa bakmışsın!.. Destelediğin çiçekler elinde, bestelediğin şarkılar dilinde kalmış!.. Beş zaman sonra yüreğin kabar kabar olacak bir sıkıntı geçireceksin!.. Senin sıkıntını dert edenlerden güzel bir hanım kız var: Yoluna girer yol verir, koluna girer kol verir...

Tosla bakalım Zeki effendi, bir tekerlek daha da söyleyim en müjdeli haberini!..

— Bak karıcığım, sana yılbaşı hediyesi bir hizmetçi getirdim!

Ekrem Alican

— Harrez ferrez mingiroz, hongeroza langez, ofkeronos tofkios! A be Ekrem Effendi, falın fal olsun, emeğin makbul olsun!.. Sen âleme sedar ol, âlem sana kul olsun!.. Yedi çocuğun olsun, altısı tombul olsun!.. Sekiz güzele vurul, üç tanesi dul olsun!..

A be bre Alican effendi!.. Senin bir düşmanın var: Genel Merkez mi disem, onbeş teres mi disem, yoksa herkez mi disem, bilemem. Yüzünden severler, arkandan söverler. Sevenler nur olsun, söyvenler kör olsun işallah!..

Bir çetin yola düşmüşsün Ekrem Effendi, hükümet kapısında çetrefil bir işin var!.. İşin iş amma, işin içinde daha başka işler var! Tutkalla yapıstırılmış kirisler var!.. Çocuk bekliyen idişler, ıssırmaya hazır dişler var!..

Kadının iyisi Aşe, odun iyisi meşe, yerlerin iyisi köşe, askerin iyisi paşa demişler!.. Elini maşalardan, başını paşalardan sakın Ekrem Effendi!..

Sana büyü yapmışlar, üç yolun ortasına gömmüşler... Evinizin tavanasına domuz yağı sürmüşler, sandığınızdaki bohçayı yedi yerden dürmüşler!.. Üç yolun ortasındaki tılsımlı kâğıdı bul, limon tuzu, baca kurumu, paşa tükürüğü ile bir havana koy, mâcun haline gelinceye kadar döv!.. Üç kuluwallah bir elham okuduktan sonra üç sabah birer parmak ye, hiçbir şeyin kalmaz.. Yazın yeniden yazılır, yoluna ikbal-ler düzülür, bütün tılsımlar çözülür!..

Kasım Gülek

— A be bre Kasım Effendi!.. Bir bunca müddet, bir bunca eyyam, bir bunca şiddet, bir bunca seyrân, gezdin âlemi... Kâh yalın ayak, kâh başı kabak, kâh atlas döşekte, kâh rahvan eşekte, bunca vilâyet, bunca memleket dolaştın!.. Dağlara çıktın, yollara düştün, çaylardan aş-tın... Vardın bir şehre: Her yanı yanmış, sinek dadanmış, İnönistanmış!.. Her yanı pazar, değmesin nazar, herkes biriyle kolkola gezer... Dediler: Derviş, ne semtten geliş? Var mı sende iş?.. Dedin: Seyyahım!.. Sadık-ı Rahim!.. Kendime şahım, başta külâhım!..

Baygın yığını hemen ayılttın, kâh bir bardak su, kâh damla damla ter oldun!.. En başa geçip, sekteter oldun!.. Sisler dağıldı, duman değişti... Devirler döndü, zaman değişti... bütün işlere baş yeter oldu, başkası geldi sekreter oldu, senin durumun beş beter oldu!..

Önce çatıldın, tuza katıldın, pula satıldın.. korku belâsı evden atıldın!

A be bre Kasım effendi ayın on-beşi atının başına doğmuş!.. Ne var ki at bir tane süvari dört!.. Dördü-nüz binseniz at yürümez, biriniz binseniz üçünüz yaya kalırsınız!.. Bu işi hallettiğiniz zaman atın başına doğan ay, yüreğinizin ortasına da doğacak!.. İşallah de Kasım effendi işallah!.. Hem deveye hem de devle güreşirsin maşallah!..

Lidernâme

Madde: 1) Politika meydana ve demokrasi atı sadece Millî Lider'e aittir. Ondan başka hiç kimse hiç bir sebeple bu alanda at oynatamaz. Oynatmak istediği zaman seyislerin birinci vazîfesi, süvariye atından düşürmek ve yaya bırakmaktır.

Madde: 2) Süvari Lider, bindiği atın seçeresini her ne kadar hiç bir zaman açıklamazsa da herkes bu hayvanın, açık rejim soyundan saf kan bir İngiliz tayı olduğunu kabul etmiye mecburdur.

Madde: 3) Lidere itiraz etmek, atına karşı gelmek demektir. Liderin atına karşı çıkanlar Anayasayı çiğnemişçesine ceza görürler ve liderin atının ayakları altında çiğnenirler.

Madde: 4) Süvari Lider, her hangi bir seyisine «Eşek» derse o muhakkak eşektir. Aynaya veya kimlik kartına bakmaya lüzum görmeden:

«— Evet efendim, ben hakikaten eşegim!... Hem de eşoğlu eşegim!... Tesbit ve teşhisinizde her zamanki gibi isabet buyurdunuz!...»

Diyecek ve eşek olmayan bütün seyisler «Eşekoğlu Eşegi» ön ayaklarıyla alkışlayacaklardır.

Madde: 5) Süvari Liderin sesi, resmi, ismi, gölgesi, kokusu ve bütün yakınları dokunulmazdır. Dokunanlar dokuz defa tövbe ve istiğfar etmeden, yirmi dokuz defa liderin üzengilerine kapanmadan affedilemezler. Affa mazhar olmayan kişi seyis olamaz.

Madde: 6) Süvari yetişmek üzere Liderin yanına seyis yazılanlar her şeyi Liderin izniyle yapmak mecburiyetindedir. Liderden izin alınmadıkça kimse atları tumar etmek şurda dursun, karısını

bile tumar edemez. İzin kağıdı bulunmayan seyisleri yatak odasına kabul eden hanımlar, «Kadınlar Kolu Hissiyat ve Haysiyet Divanı» tarafından derhal ihraç edilirler.

Madde: 7) Süvari Lider, uysal hayvanları çok sevmesine rağmen uysal insanlardan da hoşlanır ve İnsan Haklarına son derece bağlıdır. Fakat kimleri insan olarak kabul ettiğini ancak kendisi tayin eder. Liderin özel hükümlerine saygı göstermeyenler müebbet kine mahkûm olurlar, yalnız bu dünyada değil, öteki dünyada da Liderin semtine yaklaşamaz, atını tumar edemez, çizmelerinin tozunu alamazlar.

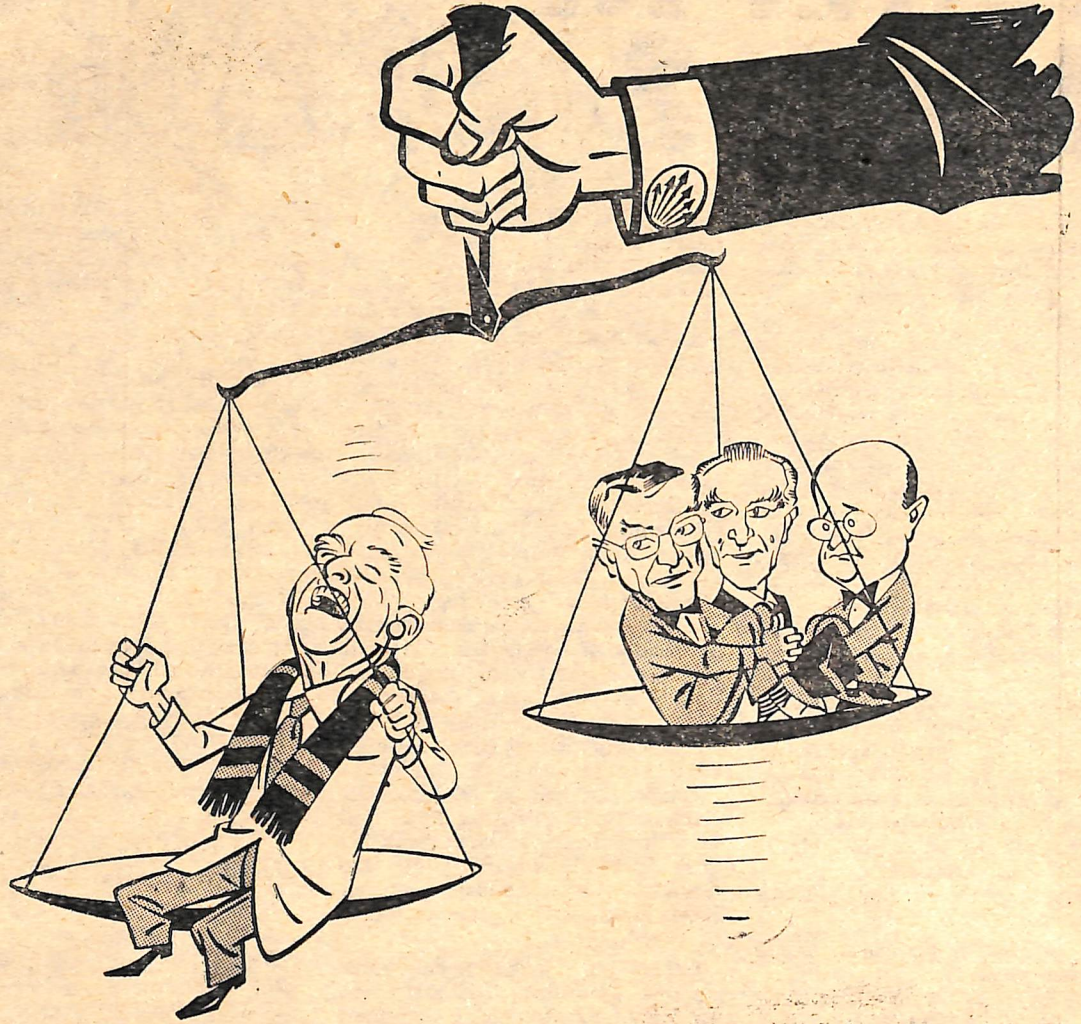
Madde: 8) Lidere karşı li-

derlik adayı göstermekle kâfir olmak arasında hiç bir fark yoktur. Lider seyislerini de, baş seyislerini de kendisi seçer. Kendi yaşadığı müddetçe başka bir liderin ortaya çıkacağını düşünmek, demokratik günahların en büyüğüdür.

Madde: 9) Lider, «Bu memleket ancak atların seyisleriyle ve seyislerin kaşağısı ile kalkınır!» dediği zaman bu bir vecizedir. Süvarisinin vecizelerini dinlemeyen bütün seyisler afaroz edilir.

İşbu 9 maddelik tüzük, bütün seyislerin oy birliği, boy birliği, soy birliği ile düzenlenmiş ve kabul edilmiştir. Tüzük aleyhine hiçbir makama itiraz edilemez!...

Piyasada âyarı bozuk teraziler çoğaldı. (Gazeteler)

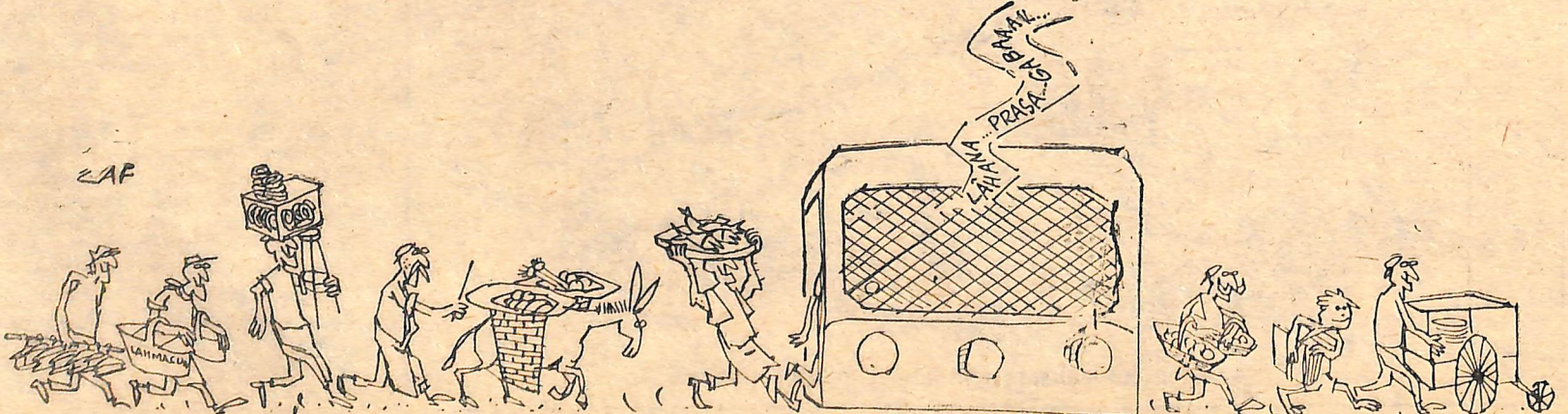
YAZISIZ

Aşk kamuflâjı

Ablasının nişanlandığı adama göz koyan Aydınlı bir genç kız, aşk ateşiyle yapıp tutuşmaya başlamış. (Aman ne ateş, ne ateş!..)

Nihayet bir akşam gizlice ablasının elbisesini giyerek karanlıkta, o civarda oturan eniştesinin odasına girivermiş. Karanlığın yoğunluğundan mı, arzuların çoğunluğundan mı, yoksa ablasına benzemek için yaptığı makyajın ustalığından mı, eniştesi hiçbir şeyin farkında olmamış. Baldızını, nişanlısı zannederek en özel ve en güzel davranışlarla kabul etmiş!...

«Bayram değil, seyran değil eniştem beni niçin öptü?» diye bir söz vardı... Anlaşıyor ki, bundan sonra yukardaki sözü «Bayram değil, seyran değil baldızım bana neye geldi?» diye değiştirmek lâzım.

Reklâmlar geçidi!

Volter Ne Demiş? Rıfat Ilgaz

Omu? Emeklidir, öğretmen emeklisi... Biz hoca der, geçeri. Bir zamanlar tarih okuturdu, sonra felsefeye döktü işi. Fizik kimyaya da girmiş gençliğinde. Gönüllü edebiyat hocasıdır benim bildiğim. Mahmudîrlerinin matematiğe girdiği son yıllarda, inat olsun diye son sınıflara matematiğe de girdiği söylenir. Edebiyattan hoşlanırsa ama, Türkçeyle başı hoş olmasa gerek... Öz Türkçe sözcükler bir yana, düz Türkçeye bile yatkın değildir dili. Katıksız bir Karadenizli ağziyle konuşur, vurğusuna, baskısına kadar... Eliyle, koluyla, omuzlarıyla konuşur Türkçeyi. Yeterli ağziyle bir Fransızca konuşması da vardır hocanın, adamı yerlere yattırır!

İdris hoca, emekliye ayrıldı ayrılahı, halk dershanelerine gider gibi kahvelere, içkili lokantalara dadandı. Öğleye kadar İkbal'de, öğleden sonra Meserret'te, akşamları da Sirkecinin içkili lokantalarında....

Geçenlerde Divanyolundaki bir lokantada çıktı karşıma.

«Oooo, hocam!..» dedim, «Gittikçe çevreni genişletiyorsun!»

Bir karadenizli gülüşüyle dudakları yayılıverdi:

«Sen kulak asma genişlemeğe..» dedi, «Bostan dolabından yeni kurtulduk. Kolay kolay genişleyemeyiz biz! Alışmışız kendi mihverimizde dönüp durmağa. Açılış açılış bu kadar açılabiliriz, Sirkeçiden Divanyoluna! Eeee? Ne var ne yok gazetelerde bakalım?»

Hocanın özelliklerinden en önemlisi de budur: Gazetelere, gazetecilere boş vermesi...

«Bir şey yok!» diye geçiştirmek istedim.

«Yok ha!» dedi, «Olması lâzım!» Garsona bakındı, elindeki şemsiyeyi vermek için.

«Ne olursa olsun!» dedi «Biz hocalar düşünce sınırlarımızı müfredat programına göre ayarlamışız. Kolay kolay dışına çıkamıyoruz. Kural dışına çıkan biriyle karşılaşmış mı, tüylerimiz diken diken olur. Korkaklığımızdan değil bu! Kafa

plânımızdan. Tabiatteki bütün fiziksel olaylar, ancak fizik ders kitaplarının yazdığı kadardır bize göre. Daha çoğunu öğrenmeğe kalkışmamız, ilk önce okulun müdürünü rahatsız eder. Bundan ne öğrenci hoşlanır, ne öğretmenin anası, babası... Ders kitabına bağlanarakla başımızın dış kalmasını sağladığımızı sanırız. Memurluk bu!.. Basma-kalıpçılık! Tarih memurluğu, coğrafya memurluğu, fizik, kimya, matematik memurluğu... Hele hele politika memurluğu... Emeklilik demek, bostan beygirinin, koşumlarından kurtulması demektir bir bakıma... İlk günlerde tath sarhoşluğunu duy-sak bile, yavaştan yavaştan bunun da alışkanlığı başlar. İnsan kırk yıl bostan dolabına koşulu kalır da, koşumlarından kurtulunca dikine doğrusuna gidebilir mi kolay kolay?»

Elindeki şemsiyeyi garsona uzatırken:

«Yalnız şu var ki...» dedi, «Öğretmenim memurdan bir farkı vardır: Bugünlerde kendi durumlarını artık öğrenmiş olmaları!.. Ne bostan dolabı kalır bundan sonra, ne koşumlar... Ne ise, geçelim bunları. Sen iyisin ya!..»

Kaşkolünü, şapkasını da verdi garsona. Omuzlarını ileri geri oynatıp lokantanın sıcaklığını ölçtüktan sonra sıyrıldı paltosunu, garsonun kucağına tutuşturdu. Ben tam buyur edecektim ki, bütün masalardan birer sözcü kalktı ayağa:

«Buyurmaz mısın hocam, şöyle!» Gösterdiğim gevşeklikten ötürü beni paylar gibi:

«Ya işte böyle!» dedi, bana müsaade!»

Öbür masalara çevirdi yüzünü:

«Uğrayacağım çocuklar!» dedi, «Teker teker uğrayacağım masanıza!»

En yakın masalardan birine köktü. «Garson! Çabuk bir servis!»

Hocanın sağlığı üzerinde ufak bir konuşma geçti, sonra ne oldu ise oldu, hoca birden Osmanlı tarihine atladı:

«Çocuklar!» diye başladı, «Dördüncü Selim tahta geçtiği zaman kasa

tamtakırdı... Yeniçeriler alıştırılmış bir kere... Tahta geçenden, cülüsiye almazlarsa daha o gün kazana yapışsılar. Medrese cülüsiye ister, ocak cülüsiye ister, saray cülüsiye ister... Ama işin tuhaf tarafı şu ki, Dördüncü Murad'dan hiç kimse cülüsiye istemez! Biliyorlar ki Murad, savaşçı bir padişah... Nasıl olsa ordu talana çıkacak. Onu daha ilk günden neden sıkıştırsınlar! Osmanlıda ticaret, yok... Osmanlıda tarım yok ama, Osmanlıda yağma var! İstemiyoruz diyorlar, senden cülüsiye istemiyoruz! Yooook diyor Murad, vereceğim, töre bozulmaz!.. Sarayda ne kadar altın takımlar varsa, ne kadar altından çatal, kaşık, tabak varsa doooğru Darphaneye!.. Hemen para bastırılıp dağıtılıyor bol bol cülüsiyeler! Vereceksin arkadaş, mutlaka vereceksin! Ağalık vermekle, yığıtlık vurmakla!..

Osmanlı İmparatorluğunun en cimri padişahı kimdir biliyor musunuz?»

Herkes sıradan birer isim attı ortaya:

«Yavuz'dur!»

«Yok Yavuz değil, Fatih!»

«Abdülhamid değil mi?»

«Vahdettin!»

Hoca:

«Bırakın sallamay!» dedi, «Kimin kellesi gitti Osmanlı padişahlarından? Yeniçeriler kimin leşini yerlerde sürüklödiler?»

«Genç Osman'ın!» dediler hepsi bir ağızdan.

«Tamam!» dedi, «İşte bu padişah! En pintisi, en cimrisi bu! Vermediği için gitti. Vereceksin! Padişahlık, derebeylik bu demek... Vereceksin ister istemez!»

Hocanın masasındakilerden biri direnir gibi oldu:

«Hocam!» dedi, «Kimin malını kim veriyorsun?»

«Kimin malını veriyorsan ver! Vereceksin! Bizde hüküm süren hâlâ bu anlayış!.. Bu padişahlık, bu derebeylik, bu ağalık anlayışı. Memlekette bir şey getirmek mi istiyorsun, önce bunu yıkacaksın! Demokrasi, demokrasi... Biz hâlâ verecek a-

dam arıyoruz, hâlâ başımızda cülüsiye dağıtacak bir padişah, hediye-ler verecek bir derebeyi, sofrasın-da kuzu ikram edecek bir ağa arıyoruz. İktisattan, maliyeden anladığımız da hep bu!.. Cülüsiye, hediye, armağan, bahşış, yardım!.. Haydi içelim çocuklar!»

Hocanın birinci masada işi bitmişti, geçti ikinciyeye.

«Garson!»

«Bak oğlum!»

«Bir servis getir!»

«Ne balığın var?.. Tekir mi? Sen gümüş yap hocaya... Tekirde iş yok!»

Önce fısıltı halinde hal, hatır sormalar... Sonra hocanın yükselen sesi:

«Öyle sade suya baş çorbası yok! Öyle sade suya hürriyet yok! Köylü toprak istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü okul istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü kalkınmak istemez, hürriyet ister ha!.. Köylü toprak ağasının vergi vermesini istemez, hürriyet ister ha!.. Yok böyle şey çocuklar, köylü bunları istiyorsa ya aldatılmıştır, ya da bunları söyleyenler köylü değildir. Olmaz böyle şey!.. Evsiz, ekmeksiz, donsuz, gömleksiz insanların hürriyet istemesine siz inanıyor musunuz?.. Böyle bir insanın hürriyete bir ihtiyacı kalmış mıdır? Bilirsiniz hikâyeyi, değil mi? Teknesinin başında un ele-yen kadının diş ağrıyormuş. Kocası kurmuş masayı odanın bir köşesine, demleniyormuş ufaktan ufaktan!»

«Karı,» demiş, «Bir tek de sen yuvarla, bak nasıl geçer dişinin ağrısı...»

O kadar ağrıyormuş ki, kadınca-ğz, can havliyle yapışmış kadehe... Üçüncü kadehte Şam yolu dümdüz!..

Kocası bir ara: «Yahu» demiş, «unu sen nereye eliyorsun, tekmeden dışarı mı?»

Kadın tutmuş ya kafayı... «Hecey koca, koca!» demiş, «Bundan sonra bana her yer tekne... Anladın mı?» Donsuz, gömleksiz, evsiz, ekmeksiz adamın ne hürriyeti olur? Böylesi için her yer tekne değil mi?»

Hoca zurnaya «zırt!» dedirtecek yeri bildirdi, kalktı masadan:

«Haydi hoşça kalın çocuklar!»

Üçüncü masadan buyur ettiler bu sefe: de:

«Geç şöyle hocam, köşeye!»

«Garson!»

«Rakı ver bize!»

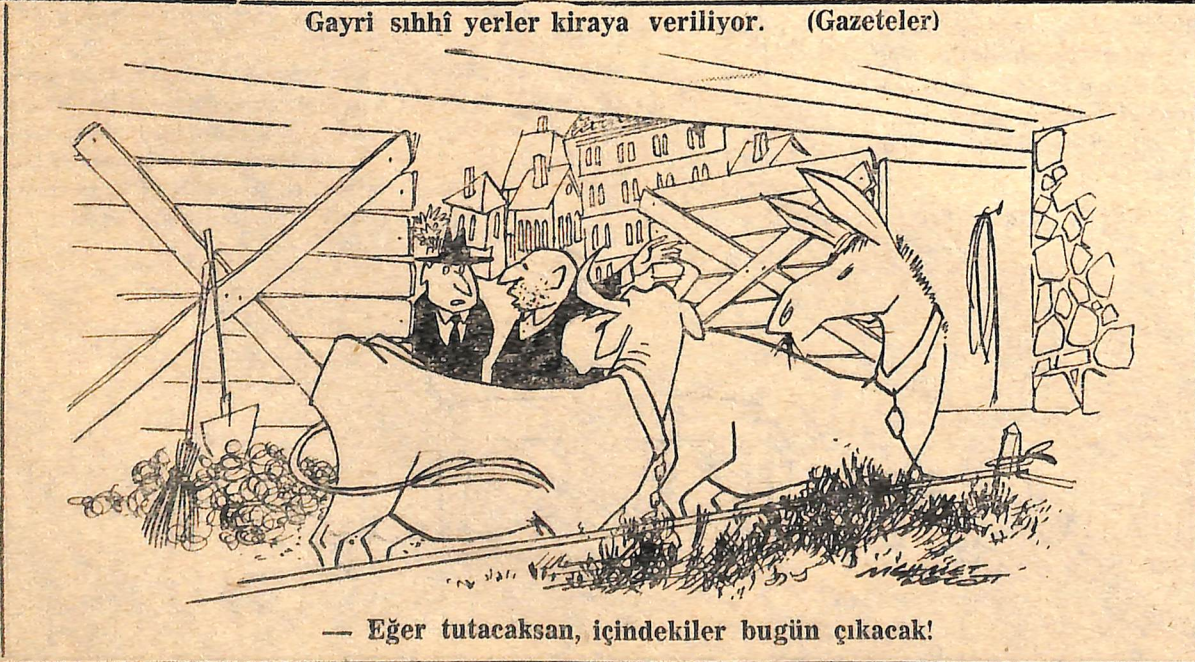
Hoca artık tam Karadenizli idi, gözlerinin bebeğine kadar. İçkinin verdiği alevle, şimşek şimşek çakıyordu bakışları. Hoca yalnız ağziyle, kaşığıyla, yüzünün çizgileriyle değil, elleriyle, kulaklarıyla, sağlı sollu omuzlarıyla konuşuyordu artık!

«Hocam!» diye sordular, ne var, ne yok Ankara'da?»

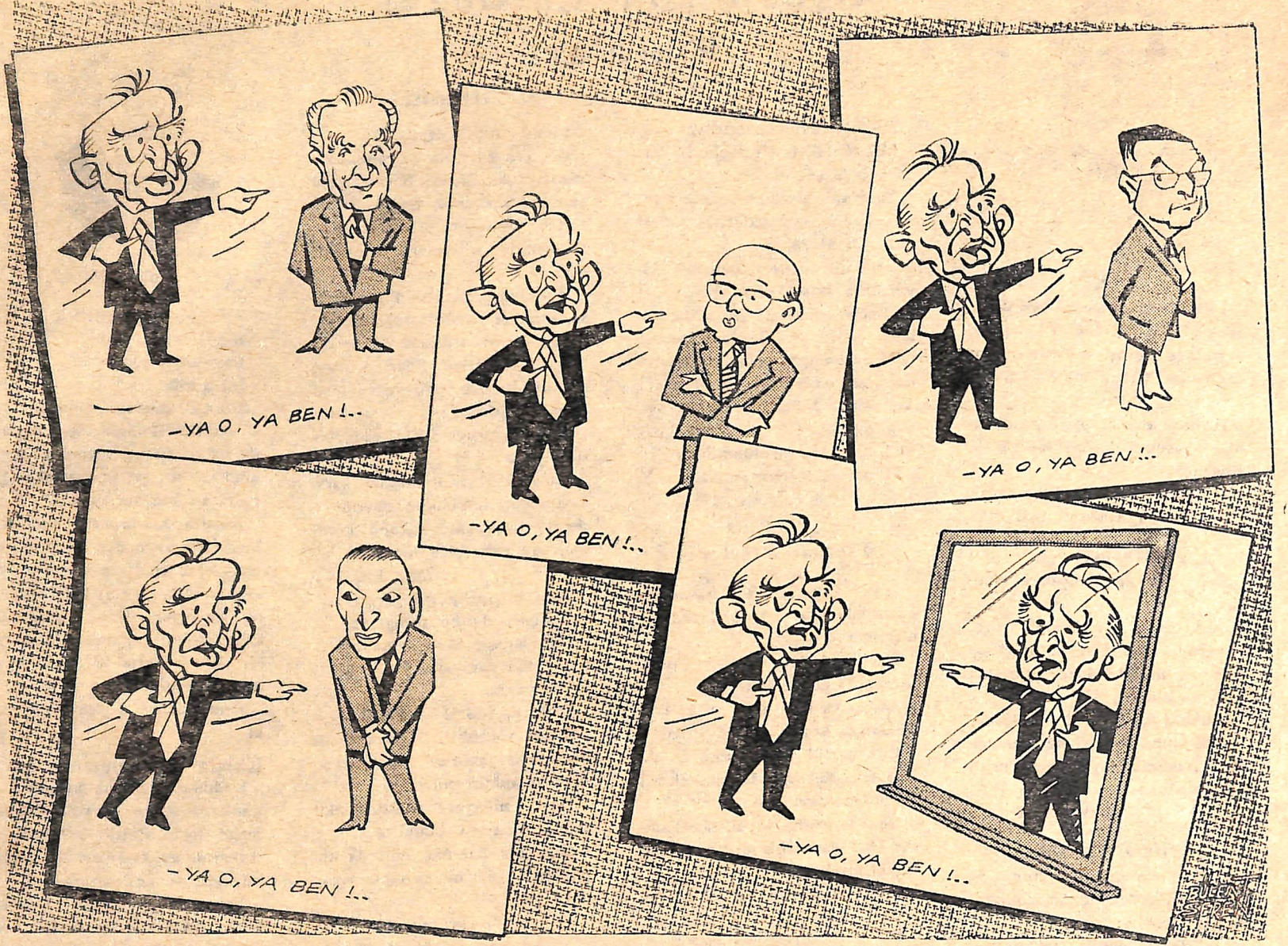
Duymamazlıktan geldi, başladı anlatmaya:

«Bizum oralarda domuz avına da çıkar uşaklar. Pilursunuz domuzu piz eti için teyul, muzurluğu için vururuz. Haçan bir mısır tarlasına domuz girer, sen hayrını göresun tarlanın! Gene ha böle bi gün pizum uşaklar sürek avına çıkayiler. Avcı başı, ula uşaklar deydi, haçan ki garşidan domuzum biri söktü geliyi. Hakkından geleceğün gözünüz ke-seyise ateş edecesiniz. Paktiniz domuz hâşâ huzurunuzdan domuzum hâlisî... piçimine getiremiyisinuz te-tiğe el atmak yooook! Yaralayup da bıraktınız mu domuzi, dumandır haliniz! Yaralı domuzum önüne durabilene aşk olsun! Pirakalume da domuzi, geçelim Voltere! Ne demiş? pileyisinuz teğil mi?.. Siz bilmişsinuz kaç para eder, bunu 27 Mayısı yapanlar pileceyidi ki... Eeee... Vakit geç oldu. Hadi, hoşça galun çocuklar, hoşça galun!..»

Gayri sıhhi yerler kiraya veriliyor. (Gazeteler)

— Eğer tutacaksan, içindekiler bugün çıkacak!

T EKNE kazıntısı evlâtlara eren, torunlara karışan, o ciğerparaları pek seven paşalar, beyler, yıl başı yaklaşıncı tuttururlardı.

— Karşı mağazalarına oyuncakların günası vürüt etmiştir. Beğendiklerinin bir kaçını alarak köftehorları sevindirelim!..

Daireye giderken evdekilere talimatı verirler:

— İkinci üstü, Tünel başında gözlükçü Verdoux Efendi muhibbimize gelip mülâki olun!

Kerime ve gelin hanımlar bu teklife fit ama valideleri ve kayınavlileri hanımefendi derhal sakızı çiğner:

— Annem bir şey derse diye çekiniyorum. Raya'ların yortusu yakın; o tarafa geçmemizi istemez, günah sayar...

— Beyoğluna çıktığınızı nerden duyacak. Çapadaki Hürşit paşalara gidiyoruz dersiniz, olur biter yahu!

Ve miadında çarçabuk hazırlanır; köprüyü geçerken vapur düdüklilerinden, caddelerde tramvay varacıklarının borularından türkür diye huyluca Şahin'le Ceylan arabaya koşulmaz. Emektar Marko ile Şişko'ya razı olunur, camlı geniş kupaya cüm bur cemaat dolunur. Beyoğlu boylanırdı.

Bacaksızlar körüklü çalgıları, kurşundan askerleri, çiftlik takımlarını,

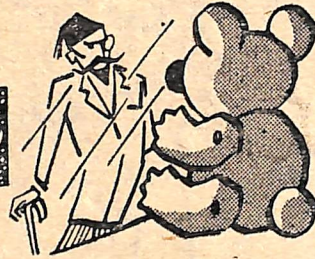
karnına basınca (Mama) diyen bebekleri beğenmez de beğenmezler; pırıl pırıl nesnelerle donanmış çamlardan, melek timsallerinden, Noel babalardan şaşmazlar, bunlar Hristiyan harcı sayıldığından katiyen almaz, zümbül bebek tohumları ağlaya ağlaya ter ter tepinirlerdi.

Yeni yılın arifesinde, akşama doğru Bonmarşeden mutlaka bir dido-

kuk müşavirlerinden Hallaçyanın (Meşrutiyette mebus ve nâzır olan) kardeşidir derlerdi.

Yılbaşında babamın ahbablarından bana da hediyeler sökün edirdi. Meselâ Reji idaresi erkânından İngilizce doktor Niyemira, kule şeklinde bir saat yollamıştı. Gecele-ri içinde balmumundan kandil yanar, rakamlı karpuzu döner, saatleri ve

eski Yılbaşlarına dair...

na rastlanırdı. Boru gibi fesli, sivri kara sakallı, yüzü karagözdeki şal tüccarı Acemin tıpkı eşi, Sallsbori biçiminde up uzun paltolu...

Lâvanta dairesinin bir köşesine dikilir fotoğraf çektiyormuş gibi poz alır; alaparizyen aksanla tezgâhta seslenir:

— Un vendeur ici!..

Hayli alış verişten sonra elleri, koltukları paketlerle dolu, pür telâş dışarı fırlar, saatlerce Cadde-i kebirde dörtlü bir aşağı bir yukarı dolaşırdı. Düyunu umumiyeye hu-

dakikaları gösterirdi. Topçu dairesine memur İmhoff Paşanın, Hüseyin Rahmi merhumun (Mutallâka) romanından Almancaya tercüme ettiği, ve (Die Geschidene) adı ile bastırıldığı kitabı hâlâ kütüphanemdedir. İstihkâm dairesindeki Almanyalı Auler Paşanın hediyesi (Stereos cope) ile kutuları da... Belçika muharrirlerinden, Türkçe de dahil 12 dile âşına General Neyt Brükselden her sene koca koca resimli seyahatnameler gönderirdi.

Yıl başları konaklardaki frenk

kırması, tatlı su frengi enstitütör-llerin genci, ihtiyarı izinle gider, günlerce görünmezlerdi. (Kurtlarını dökecekler) denerek hoş görülürdü.

Dayızademin kısacık boylu, kambur, sözüml yabana İsviçreli, Madam lanş isminde, 65 lık bir mürebbiyesi vardı. Aylar geçer, evine gitmez ve lâkin her yılbaşı bağlasan durmaz.

Bir defasında öyle bir dönüş döndü ki, kafası bağı, kolu boynuna asılı, üstelik, topallamada... Güya Parisli bir familyaya davet edilmiş. Kordiplomatikten bir ekselâns şampanyayı vermiş, vermiş, onunla polkada iken parkelerde ayağı kayıp yüz üstü kapaklanmış...

Martaval olduğu besbelliydi. Şarabı çekip çekip kör kandil, merdivenden mi yuvarlanmış, yoksa bodruma mı düşmüştü, kim bilir?

Ecnebler Union Française'de Teutonia'da, Cercle d'Orient'da falan toplanıp o geceyi cümbüşle geçirirlerdi. Türklerden oralara ayak basan enderdi. Büyük gazinolardaki eğlenticilere, sabahı etmelerde bizlerden karışanlar yok gibiydi.

Gece yarısı olunca ışıkların sönmesi, yeni senenin kutlanması mı? Ne gezer!.. O zaman İstanbulda elektrik nerede?

Sermet Muhtar ALUS

Geçen Yılın En Güzel Fıkraları

Bedii Faik

Özet!..

Demokrasi yatağa düşmüştü. Birkaç gün kocakarı ilaçları verdikten sonra nihayet doktor çağırdılar. Gelen doktor İnönü idi.

Hastayı evirdi, çevirdi, dinledi. Ve sonra başını sallıyarak söylendi:

— Seni ben dahi kurtaramam!..
1 Haziran 1962

Havacı!

İnönü şimdi de uçak kullanıyor.

Gazetelerin yazdığına göre, Erzuruma giderken bindiği uçağı bir müddet idare etmiş!.. Eyvaaaah..

Halbuki biz de tam aksine, kendilerinin memlekete «yukarıdan» bakmaktan vazgeçmelerini bekliyorduk!..

13 Temmuz 1962

Ârifane Tecahül

Millî Savunma Bakanımız 14 lerin Brüksel'de toplanacakları haberi üzerine:

«— Tuhaf demiş, acaba neden yurt dışını seçtiler?»

Şey.. Nasıl anlatmalı bilmem ki..

Hani zâtrâlinizin Millî Savunma Bakanlığını o kadar yakından görmeğe herkes kolay dayanamaz da...

6 Temmuz 1962

Sâbika kaydından..

Hürvatan arkadaşımızda okuduk:

Fatih'in nâsının nerede olduğu kesin olarak bilinmiyormuş!..

Belki bir faydası olur diye hemen hatırlatalım:

Bir de Prof. Fahreddin Kerim Gökay'a sormalı. Saklamış olabilir.

Malûm ya, 500 üncü fetih yıldönümünde Batı âlemi gücenir diyerek, neredeyse ışıkları karartacak!..

25 Ağustos 1962

Acımak!

İki Adanahı softa Gümüşpala-ya muska vermişler!..

İhtimal şirinlik muskasıdır. Belki de Karınca duası.

Ama ne olursa olsun, asıl tuhafı Palapaşanın muskayı öpüp başına koyması!..

Tanırım!.. Bu ne düşüş!..

Aynı başta bir zamanlar Atatürk ordusunun kasketini taşıyordular!..

27 Haziran 1962

Sayı ile..

Sayıli topluluklarımız var: Meselâ 147 ler, meselâ 14 ler, 23 ler, 38 ler, 63 ler..

Takvimli topluluklarımız var: Meselâ 27 Mayısçılar, 22 Şubatçılar, 31 Martçılar.

Ve hattâ artık anlaşıldı ki, hepsinin ikisi ortası dahi var:

Meselâ adam 23 ler arasında ama, aslında 14 lerden... Meselâ Üniversitede kalanlar arasında ama, gerçekten 147 lerden.. Ve meselâ İnönü'yle demokrasi-sine bağlılık telgrafçısı ama, bal gibi 22 Şubat protokolünde...

Hâsılı birer numarayız!..

8 Temmuz 1962

Prensip meselesi!

İsmet Paşa bütün mücadele hayatında aslâ tek ile iktifa etmemiştir:

Zafer mi, iki olacak: 1 inci İnönü, II nci İnönü.

Andlaşma mı; gene en az iki: Mudanya, Lozan...

Çift partili hayat mı? O da iki: Biri Serbest fırkalı, öbürü Demokrat partili..

Ve işte galiba bu alışkanlıklardır ki, başarısızlık mı: o da ille iki olsun istiyor:

I inci koalisyon, II nci koalisyon!..

7 Haziran 1962

Harakiri

İnönü grupta demiş ki:

«— Tek partinin en çalimli zamanlarında, bedevi hayatı yaşayan komşularımız seçim üstüne seçim yaparken, ben odamda utancımından duvarlara bakamazdım.»

Hımm... Hemen Emin Pak-süt'e haber vermeli. Malûm ya, bu ateşli zat, Gürsele bakıp «27 Mayıs'ı ihtilâlin liderine karşı savunmak bize düşüyor» diye hayıflanır durur..

Halbuki şimdi işte yeni bir dert daha:

İsmet Paşayı, İnönü'ye karşı savunmak, inkılâplar devrini o devrin Başbakanına karşı korumak da gene bize düşüyor!..

17 Haziran 1962

Daha neler göreceğiz!

«Dünya» da bir fotoğraf:

Yeni kabine Anıt - Kabirde... İnönü'nün yanı sıra F. K. Gökay da var!..

Atatürk, İnönü ve F.K.G.

Aman yarabb!.. Bu üçünün bir araya gelmesi, hayallerde dahi mümkün müydü?..

Haydi nihayet Atatürk'ünkü tabut. Ama ya İnönü?..

Hoş, bir bakıma onu da bu günlerde yaşıyor saymak kolay değil ya...

30 Haziran 1962

Bedii FAİK

Doğan Nadi

Kellim kellim...

Bay Cevat Fehmi Cumhuriyet gazetesi İki gözüm,

Durmaz dinlenmez boyuna ya-zı istersin. Halbuki ben buralarda tedavi ile uğraşıyorum, günü gününe bir şeyler yazmak, doğrusu, epeyce zor oluyor.

Kusura bakmazsan bunun kolayı var: Ben, pek inanmam ama, eğer mutlaka lâzımsa beş altı senelik gazete koleksiyonunu şöyle bir gözden geçiriver. Eline geleni ver mürettiphaneye bir defa (hattâ bir kaç defa) daha koysunlar.

Memlekette değişen ne var ki...

Kurtlar ve dumanlı hava

Kadınlara ve genç kızlara son günlerde artan tecavüz hâdiselerini tel'in etmek maksadıyla, Ankaralı ev kadınları bir sessiz yürüyüş yapacaklarmış.

Yapsınlar, yapsınlar. Çok iyi olur. Belki de, bu suretle, tecavüzler azalır.

Yalnız, şimdiden söyliyelim de, günah bizden gitsin Hanımlarımız nerelerden geçeceklerse, oralarda, son derece sıkı emniyet tertibatı almalı.

Zira, malûm ya..

Kaş yapalım derken göz çıkar-mıyalım.

Tam yerinde

Yeşilay Cemiyeti (nâmi diğer içki düşmanları) orkestrası bir konser verecekmiş.

— Nerede dersiniz?

— Tabii Bakırköydeki Akıl Hastahanesinde...

Elbette öyle olmalı, Yeşilaycılar da akıllı hastalar dinleyecek değil ya...

İhtimal dahilinde

İstanbul limanına mazot dö-külmüş. Lâf değil bu. Tam altmış ton mazot. Yolcu Salonundan Salıpazarı'na kadar uzunla-masına, açıktaki gemilerin bağ-lanmış şamandıralara kadar da genişlemesine, koca bir deniz parçasını mazot kaplamış.

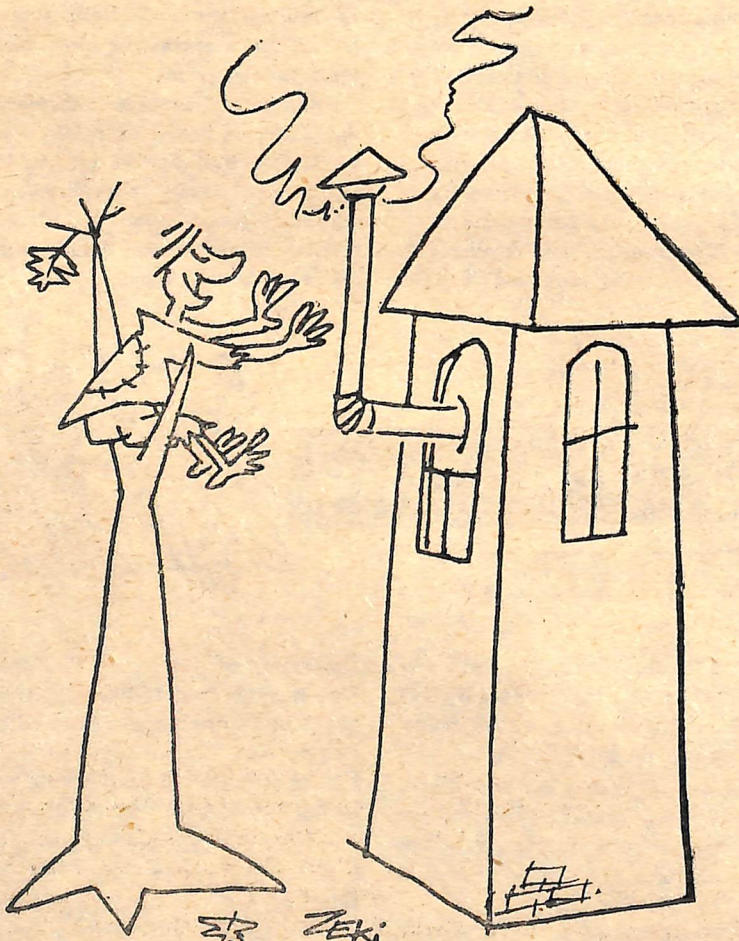
Kim yaptı, kim etti?

Kim olursa olsun, mutlaka, Nasrettin Hoca'nın talebelerinden biridir.

Onun göle yoğurt mayası dök-tüğü gibi, bu da, hiç şüphesiz, «Ya tutarsa» hesabı yapmış ola-cak.

Hakikaten bir de tutsaydı!

Doğan NADİ

YAZISIZ

(Zeki Beyner'in bu karikatürü Roma'da açılan Milletlerarası sergide armağan kazanmıştır.)

Ankara Mektubu

Cık!

Hani alaturka bir «hayır» diyişimiz vardır: Kaşlar kalkar hilâl hilâl, alın kırışır satır satır, çene de alt dudağı üst dudağa bindirerek hacı yatmaz hacı yatmaz kalkar iner. Çocukluğumuzda büyükler sahte sahte «Aaaaa, öyle hayır denir mi» derlerdi, sanki bütün alaturkalığımız bundaymış telâşiyle...

İşte ben öyle «cık» diyorum. Yarın C.H.P. kongresi, öbür gün Kurultay, daha öbürsü güüün... Allah bilir ne olacağını... Kurultay için «cık» diyorum ben!.. Kasım Gülek'le telefonla konuştum. «Abicim» dedim, «hem sizin, hem bizim hallerimiz çetin... N'oolacak hallerimiz?»

«—Şey...» dedi. İnancı çıkıyordu sesi telefonda... «Şey... Eğer Kurultay bizim ihracımızı tanımazsa, bu C.H.P. için bir dönüm noktası olacaktır. Kurultay için de tarih bir karar...»

«Cık» derim, «cık», Gülek abicim.. Sen bana hani her seyahatinde, çelik renkte uçak resimleri gönderiyorsun ya daha havalanırken, o çelik renkte uçakların delip geçtiği bulutların üstündesin hâlâ düşüncende. Geçici sepetlenmenize karşı

gelmiyecektir kimse, içinden gelmek istese bile... O dönüm noktalarının her köşesinde kor kırmızı «dur» ışıkları yanıyor! Tarihî kararlara gelinceeee... Tarihisini de gördük, tarihî olmanın da gördük. Yalnız abicim, sende bu pembelerin en toz pembesi iyimserlik neye dayanıyor? Neye dayanıyorsa göster de, biz de dayanalım o dayanağa...

Ben sana söyleyeyim ne olacağını.. Biraz biraz omuzlarda taşınacaksın. Biraz biraz dalaşacaksın. Biraz biraz öpüşeceksin. Biraz biraz ağlaşan olacak. Ondan sonra: «Ya ya ya, şa şa şa...» Çok yaşayan... sen olmayacaksın! Çok yaşayan şimdiye kadar yaşamış zaten, alışık çok yaşamıya!

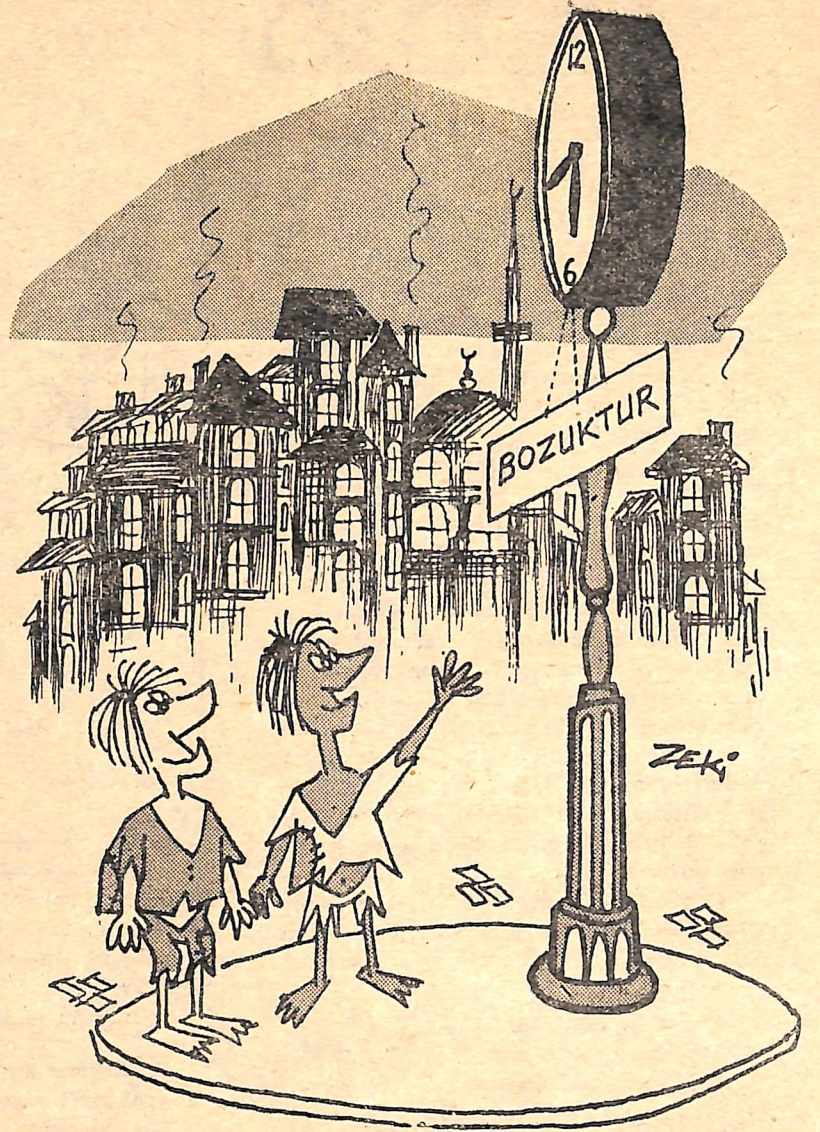
«Cık» diyorum onun için Gülek abi, cık, cık, cık!

Keşke!

Bir düşmanı:
«—Eh nihayet Feyzioğlu da alelade bir doçentti eskiden!»

Bir dostu:
«—Eh, nihayet Napoleon da alelade bir teğmendi başlangıçta!»

Vatandaş:
«—Aaaah, keşke herkes başlangıçtaki alelâdeliğinde kalsa!...»

—Eyvah!.. Şimdi yeni yıla nasıl gireceğiz?..

Hiçe sayma!

(NOT: Bu mektup Kurultay öncesi yazılmıştır. - AKBABA -)

Her dakika hiçe sayılıyor. Sokakta da, dershanede de, tershanede de... Beyaz perdenin hayalinde dahi hiçe sayılma gücüne gidiyor...

Fatih Filmi: Çatık kaşlı, gürlü bir Fatih emirler veriyor, elyle İstanbul surlarını işaret ederek, oklaştan bir parmakla... O işaret surları yıkmaya yetiyor prodüktörlerin hayalinde... Bileği meydana çıkmış. bileğinde nah bu kadar bir kol satı var koca Fatih'in pek ucuz cinsinden!..

Ne aktörü rahatsız etmiş bilek satı, ne rejisörü, ne prodüktörü.

2) Allah Allah, kabahat Fatih'in kabahati. Bir bilek saatinin bile düşünülmediği devirde, kocaman ülkeler zaptetmeğe kalkışacak ne var?..

Geçen gün arkadaşlar içli bir yerli filme gitmişler ve içlenmişler. O arada bir noktacıya takılmışlar: Filmin dramatik kahramanı, Amerika'dan bir otomobil getiriyor. Filimde geçiyor bu... O otomobili gümrükten çıkarmaya uğraşıyor. Otomobilin plâkası nah bu kadar «İstanbul H.» plâkası.

Politikacılar bize uzun zaman istediklerini yutturdular... Sıra filimciler mi geldi? Yalnız politikacı beylere söylediğimizi onlara da nâcizâne tekrarlıyalım: Toplum o kadar kendine sahip ki, ne kadar usta «yuttu-

rucu» olursa olsun, yutmuyor artık, yutmuyooooor!

Mersine!

Mersine'si iyi işin. Gidişin ama bu kadar «tersinesi» olmaz. Japonya'da bir yarışma. Bizim bir mimarımız katılıyor. Aylarca hazırlanıyor. Projesini yapıyor. Paketliyor ve... gönderiyor.

Çünkü efendim, üzerinde çalışmış olduğu Düralit plâkalar ıve bilmem ne kâğıtdının memleketten çıkabilmesi için özel ve «ökçeli» bir müsaade falan filân... lâzımmış...

Müsaadenin «ökçeli» sini «ökçesizi» lâzım mı, değil mi bilmem amma, herhalde bir şey lâzımsa, bu zamanda, bu zihniyetle ölmemiz lâzım füceten! Ölmüyoruz da üstelik!..

İane!

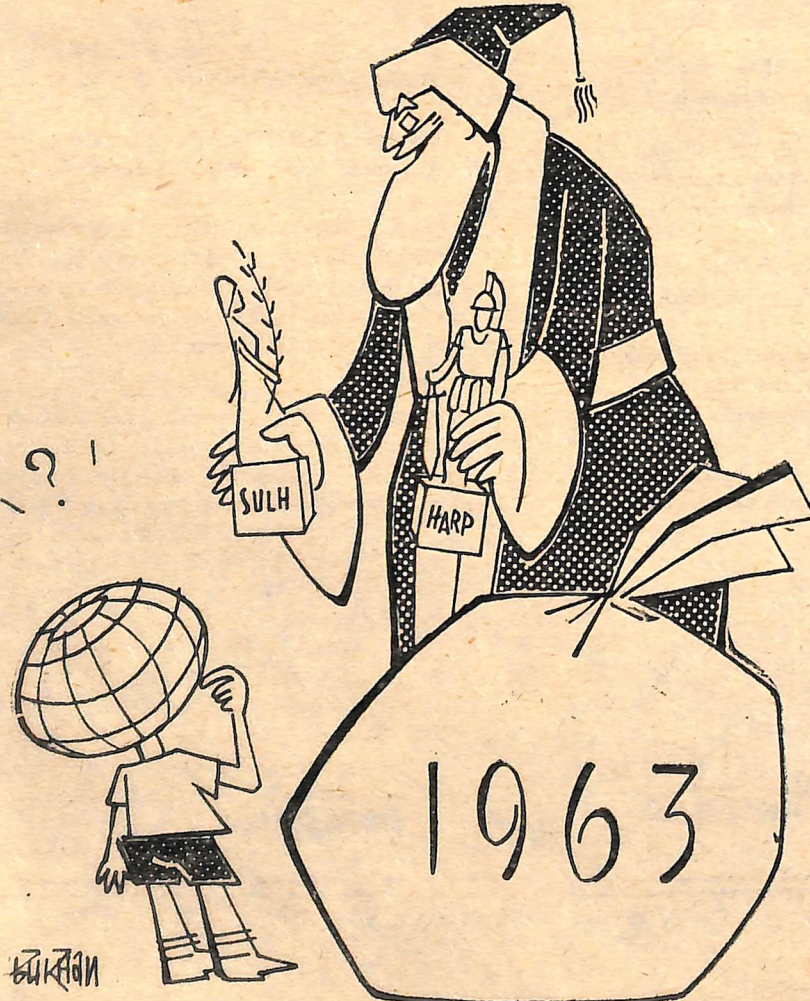
Radyoda bir konuşmanın ücreti ne biliyor musunuz?.. 30 lira! İnanmazsanız sorun..

İdarecilerden biri saçını başını yoluyordu:

«—Yahu iane toplar gibi konuşma topluyoruz. 15 dakika süren bir konuşma 15 dakkada hazırlanmaz ki... Gidiyorsun profesörüne, falanca konu hakkında bir konuşma hazırla diyorsun. Otuz lirayı teklif etmeğe utanıyorsun. Hatır için yazdırıyorsun. Koca bir müessese hatırla nasıl idare edilir?..»

Nasıl mı?.. İşte, edildiği gibi!

Nimet ARZIK

—Söyle bakalım, hangisini istiyorsun?..

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. 1896 metre kısa dalgadan İstanbul, 6981 metre uzun dalgadan Halk Partisi Radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!..

Stüdyomuzun gezici mikrofonu, geçen hafta nerede dolaşırsa hep hüznünlü ayrılık türküleri dinledi. Günlük olayların heyecan seline kendini kaptıran ses ve söz yıldızlarımızın bu türkülerine siz «Ağıt» da diyebilirsiniz.

Seyircilerin karşısına her zaman ayrı biçimlerde çıkarak onların ilgisini ve sevgisini kazanmaya çalışan siyaset oyuncularının Başyıldızı, Büyük Kurultay Kongresinde kendisini gölgede bırakacağı vehmini duyduğu en ünlü ses yıldızlarını kumpanya dışına atmak zorunda kaldı. Onun bu özel tutumudur ki diğer ses yıldızlarında da haklı bir endişe, derin bir üzüntü yarattı. Bu hafta dinleyeceğimiz türkülerin biraz acı, biraz buruk oluşunun sebebi işte bu yüzdendir. Günahı «Sebeb» in boynuna diyor ve programımızı açıyoruz:

Çok tatlı, çok neşeli bir telgrafla İsmet Paşa'ya ve partisine vedâ eden Falih Rıfkı Atay karşınızda:

Gidiyom elinizden,
Kurtulam dilinizden,
Yeşilbaş ördek olsam,
Su içmem gölünüzden!

Parti dağlarında bir top kar idim,
Yürü Paşa yürü, senden farıdım!..

Ateşi köz öldürür,
Sürmeyi göz öldürür,
Yığıldı bıçak kesmez,
Bir acı söz öldürür!

Devrimci bir ruhtum, ayrıldım tenden,
Yürü Paşa yürü, soğudum senden!..

Falih Rıfkı Atayım,
Önce kime çatayım?
Siz aşı pişiriniz,
Ben soğuk su katayım!

Ağzımı açarsam bilmem nic olur!
Nice yüce dağlar birer hiç olur!

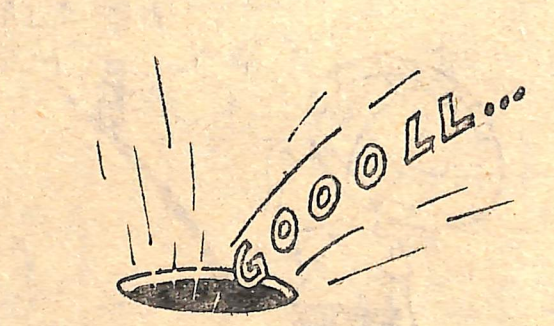
Aziz dinleyiciler, sevgili okuyucular!.. Turgut Göle'nin okuduğu şarkıdan duvgulanan diğer kader arkadaşları Avni Doğan, Nihat Erim, Kasım Gülek) Yüksek Haysiyet

① 00 00 00 00 00 00 00 00

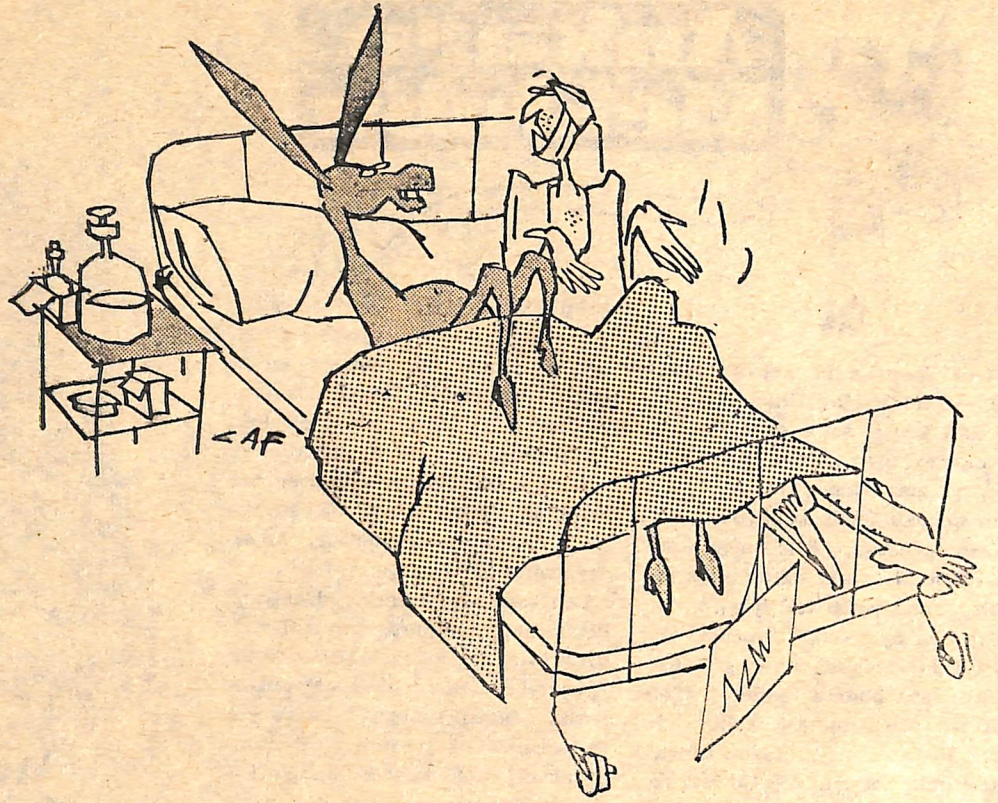
② 00 00 00 00 00 00 00 00

③ 00 00 00 00 00 00 00 00

YAZISIZ

Hayvan hastanesi açıldı (Gazeteler)

— Kusura bakma, bizim hastanelerde yatak yok!..

Divanı tarafından akordu bozulan sazlarına kurultay mızrabı ile yeni bir düzen verdiler. Şimdi hep beraber yanık bir türkü okuyacaklar.

Dörtler karşınızda, aziz dinleyiciler!..

Bu kafanın bu omuzda işi ne?
Yeni girdi yetmişsekiz yaşına.
Bir sürü parazit dolmuş başına,

Şasına da, kaşına da mâşallah!
Yetmişsekiz yaşına da mâşallah!..

Tek kalede takımsız maç ettirir,
Bir gün olur başına taç ettirir,
Canı kızar, toptan ihraç ettirir,

Herkes gider, kendi kalır inşallah!
Gidene de, gelene de mâşallah!..

Demokrasi buna derler, düşünün!..
Düşünün de tatlı tatlı kaşının.
İsterseniz bizim gibi aşının,

Tek çalgılı müziklere mâşallah!
Kararlara, tüzüklere mâşallah!..

O söylerse demeç olur, söz olur,
Biz söyleriz alev alev köz olur,
Jet devrinde ihraç böyle tez olur,

Kararları yazanlara mâşallah!
Küsenlere, kızanlara mâşallah!..

Bütün başlar lâstik gibi büküldü
Merkezciler yolumuza döküldü,
Fermuarlar otomatik söküldü,

Bundan sonra hep sökülür inşallah!..
Açık rejim derler buna... mâşallah!..

Bu partiye ömrümüz dar sanmıştık,
Herkesi dost, her ağız yar sanmıştık,
Göz duymazsa, kulak duyar sanmıştık,

Doyana da, duyana da mâşallah!..
O yana da, bu yana da mâşallah!..

Gidiyoruz Paşam, dostlar sağ olsun!
Geceniz bal, gündüzünüz yağ olsun!
Damat beyin fındık burnu dağ olsun!

Bir gün elbet öfken geçer inşallah!
Paşamıza kırk bir kere mâşallah!..

Sevgili dinleyicilerimiz!.. Dörtlerin bu yanık türküsü, gönül kulakları sağır olanlardan başka bütün sanatçılarımızı hislendirmiş olduğundan hiçbirinde bu hafta mikrofona çıkmak takati kalmamıştır.

Bağrı taşlı üst sanatçılarla, gözü yaşlı as sanatçıları efkârlarıyla başbaşa bırakarak bu haftaki konserimizi bitiriyoruz. Gelecek hafta tekrar buluşmak dileği ile, hepinize mutlu günler!.. Hoşça kalın!..

CAF

Sarhoş — Hadi kumrularım, mezeler ondan, rakılar benden!

O kimdir, bir kişi mi, bin kişi mi, bilemezsiniz. Ama her yerde onun gözü, her yerde onun dilli, her yerde onun çirkinliği vardır. Gölge olur yatak odanızdan içeri girer, haset olur cebinize kayar, nazar olur hayatınıza dikilir.

Dürüstlüğünüz uğrunda fakir kalmışsanız, o inanmaz buna:

— Haydi efendim, der, fırsat bulamadığı için dürüstlüğe mahkûm oldu. Eline bir imkân geçsin de görünüz.

Çalışıp eser mi veriyorsunuz? Fısıltısını kulağınızın dibinde duyarsınız:

— Kimbilir kimlerin ellerini öpüyor da bastırıyor onları.

Bir gece eğlenmeye çıksanız, bir görünmez hoparlörle bütün şehre yayar:

— Hani ne oldu dürüstlük? Ne oldu fakir fıkara dostluğu? Her gece zil zurna para eziliyor.

Bir aşka tutulursunuz.

— Gördün mü ırz düşmanını, der. Elâlemin kızını karısını kandırıyor.

ŞEYTAN
diyor ki

O!..

✱

Bir kenara çekilirsiniz, fakat yaranamazsınız ona:

— Kimse suratına bakmadığı için, kompleksinden ortalığa çıkamıyor, der.

Onun için başarınız sahtekârlık başarısızlığınız «Ben zaten söylemiştim» dir.

Bir inanç peşinde hapse girseniz, kahrkaha atar:

— Reklâm için yapıyor!

Bir tek gün aynı formu tutturamasanız, sevincinden tepinir:

— Nasııl, tükendi işte. Bir atımlık barutu çabucak bitiverdi.

İyi yerde oturursanız:

— Bu hayatı nasıl yaşıyor, di-

ye akrep bacaklı soru çengelle-riyle düşünceleri karıştırır.

Kötü yerde otursanız:

— Sürünüyor mıymıntı, der.

Şık giyinmeniz züppelik kalenderliğiniz zevksizlik olur. Ağzınızla tuttuğunuz kuş onun için yol kenarından toplanmış bir fare ölüsüdür. Bir heyecanın şevkiyle parçalansanız da kanlı gömleğinizi bir bayrak gibi bir ağaca assalar, karşısına geçer.

— Kimbilir, der, hangi numarayla yutturdu bunu...

Ve bir şafak vakti bir duvar dibinde kurşuna dizseler siz, sinsi sinsi gülümser:

— Nasıl olsa hastaydı, öleceğini bildiğinden kahramanlığı kurtarmak için yaptı!

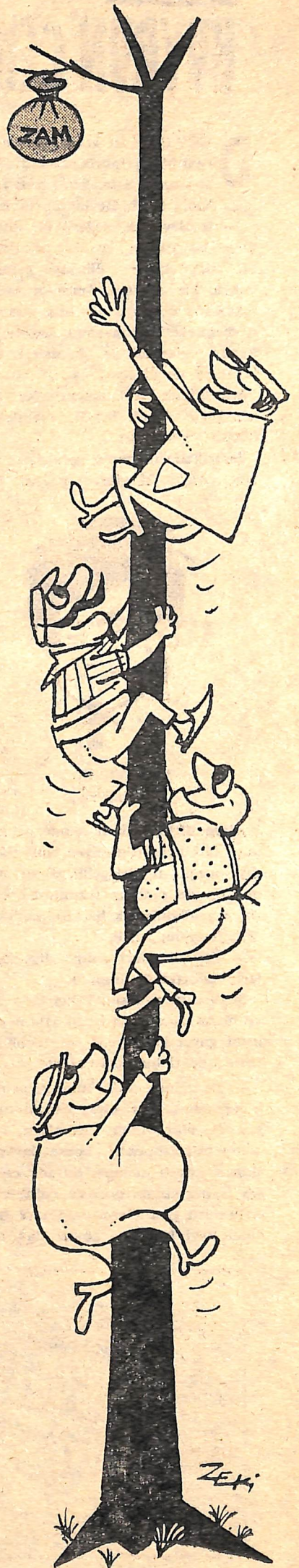
★

O kimdir, bir kişi mi, bin kişi mi, bilemezsiniz. Bildiğiniz onun her iyi niyete düşman, her şahsiyete kinli, her yükselişe karşı kıskanç olduğudur.

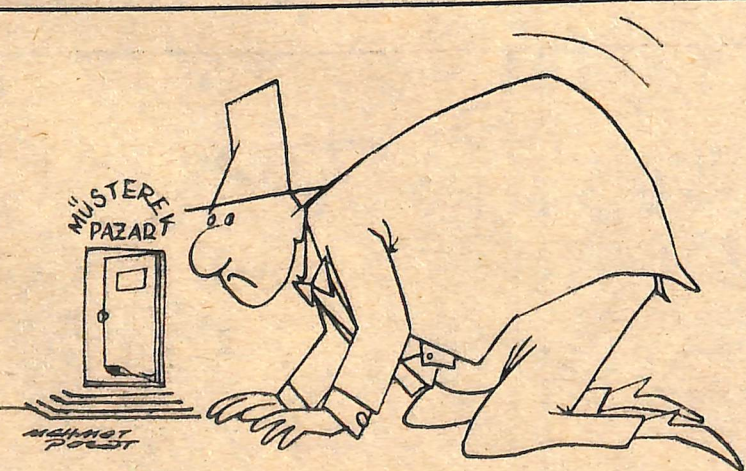
Başkaları O'na «Şark» diyorlar. Ben:

— O, biziz, diyorum.

Şeytançekici

ZEKİ

YAZISIZ

Memur — Kuzum biraz da bana bırakın!

BUYRUK CEMAZE NURU

DÜNYANIN en acıip cenaze töreni bizim fabrikada oldu. Dil alışkanlığı işte, hep bizim fabrika deriz; Şakir Beyin fabrikası...

Şakir Bey çok değerli bir adam ama, ne yapsın zavallı, çok kısır bir memlekette dünyaya gelmiş, yoksa, bir Avrupa, Amerika memleketinde dünyaya gelmiş olsaydı, o memleketin tapusunu üstüne çıkartır, yetmezdi de, komşu memleketleri de kiralar, satın alırdı; böyle büyük bir iş adamı... Ne yap-sın garip, kendi büyük, memleket küçük ve de kısır...

Fabrikada memuru, ustabaşısı, ustası, çırağı, iki yüzden çoğuz. Biz

AZİZ NESİN
Yine birinci

böylece dirlik düzen içinde çalışıp dururken nerden geldiyse Nuri Usta diye bozguncu biri geldi. Onun gelmesiyle de tadımız tuzumuz kaçtı. Daha geldiğinin ilk haftası mı ikinci haftası mı neydi.

— İşçi ücretleri azdır! diye işçileri kışkırtmağa başladı.

Sizden iyi olmasın, Fahri Usta diye bizim fabrikada yirmi yıldır çalışan gayet insanîyetli bir ustabaşı vardır, çekti bu Nuri Ustayı:

— Be oğlum, dedi, bulmuşsun da bunuyorsun. Sen biraz çeneni tutsan iyi olur. Allah razı olsun, bu adam bizi burdan kovsa da aç ekmek kapısı açılmış. Şurada çalışıp üç-beş kazanıyoruz da çocuk çoğumuzu geçindiriyoruz. Şimdi bu adam bizi burdan kovsa da aç

açık kalsak daha mı iyi!.. Diyelim seni burdan tir etse, senin gibi ellitane Nuri Usta, kuyruğa girmiş, iş diye kapıda sıradalar...

Gelgelelim bu Nuri Usta lâf anlar takımından değil.

— İş kanunu var bu memlekette ulan! diye barbar bağırıyor.

Şakir Bey duysa, vallaha bunu yakasından tuttuğu gibi kapı dışına deh eder.

Bu Nuri Usta gittikçe azıttı efendi, bu sefer de;

— Fazla mesai ücretlerini isteriz! diye yeni bir âdet çıkardı ortaya.

— Gel oğlum etme eyleme! diyor-sak kime diyoruz, bir kulağından girip öbüründen çıkıyor.

Kısaşı efendi, bu bozguncu o güzelim fabrikayı karman çorman edip ortalığı birbirine kattı. Sonunda Şakir Bey de olanları duydu ya, nedendir anlamadık, hiç sesini çıkarmadı.

Nuri Usta azdıkça azıyor, bu sefer de;

— Fabrikada işçiye öğle yemekleri çıkacak! demez mi?..

Şunun zoruna bak biyol, öğlen yemeğymiş, yok mu daha bir istediğin. Öğle yemeği verseler, bu sefer de «avrat isterim!» diye tutturacak.

Biz bu deliboşuğun ileri geri sözlerini patrona duyurmak istemiyoruz ya, duyulmıyacak gibi değil ki.. Fabrikaya iş müfettişlerinin beş gelip onu gidliyor. Pekiyi ama, atron bu bozguncuyu neden kapı dışarı ezmez.. Gördün mü adamın iyi kalpliliğini sen! Kovsa, herifin çocuğu aç-çıplak kalacak diye acıyor işte besbelli...

Uygunsuz kişiyle baş edilir mi hiç, bu sefer de:

— Çalışma yerlerinde sağlık şartları bozuk!.. diye başladı.

Yahu herif düpedüz deli be!.. Ulan burdan kovulursan daha iyi yerde mi çalışacaksın zibidi!.. Kahve köşesinde sürtüp duracaksın.. Ulan burası iş yeri mi, yoksa efendime söylleyeyim, turistik otel mi?

Biz buna «gel etme, eyleme Nuri Usta!» dedikçe;

— Ulan bu memlekette kanun var be! diyerek büsbütün azıyor.

— Arkadaş, memlekette kanun yok, diyen mi var!.. Memlekettir, elbet kanunu bulunacak... Velâkin bu kanun sana bana mı? Nuri Ustanın üstüne kanun çıkarmadılar ya...

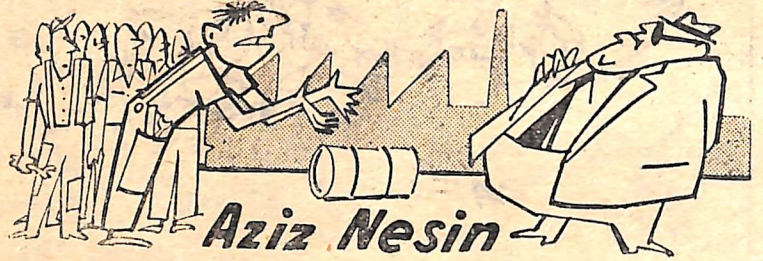
Ne desek boş. Bizim anlamadığımız, neden Şakir Bey buna patronluğunu bir iyice gösterip, tir git kapımdan, demez?.. Fahri Ustanın dediğine bakılırsa, herif bozguncu mozguncu ama, elinden gelmeyen iş yokmuş da ondan ötürü patron bunu kovmağa kıyamamış. Orası öy-

hem de yanından kovmuyor.

Derken, işte o kaza oldu. Öğle paydosuna yakın bir saatte birden bir gürültüyle sıçradık. Atelyenin camları şangır şungur indi. Aman diye çığırarak fırladık. Nedir, ne değildir... Bir de baktık fabrika ocağının olduğu yerden havaya dumanlar yükseliyor, bir, bir daha patlama oldu. Aman kaçın edlin... Epey sonra duman muman kalmayınca, bir de baktık ki, ocağın, fırının tuğlası bile kalmamış, hep toz olup uçmuş.

Patron saçını başını yolarak geldi:

— Eyvah, eyvah... diye dövünü-

le, herifin elinden her bir iş geliyor ve her bir işin hakkıyla ustası. Santral bozulur, koşar onanır. Torna tezgâhı çalışmaz, şıp diye yapar. Elektrik işi bunda, tesviye işi bunda... Herif anasından elinde matkap, tornavida, anahtar, öylece usta doğmuş canım... Fabrikada bir bozuk makina vardı, dünyanın mühendisi geldi gitti, onaramadı. Alman yadan uzmanını, yapan fabrikanın adamını getirttiler de yapamadı. Sonra bu bozguncu Nuri;

— Durun hele!.. deyip bir sıvandı, gözkaş arasında koca makinayı onardı çıktı. Bunda yedek parça medek parça kullanmak da yok.. Dişlileri eğeler, pistonu bir çivi sokar, ara yere çaput tıktırır, bel kemerini volana takar, gecenin bir vakti bozuk makineyi işletir. Herifin eline saçtan odun sobası yer, sana jet motoru yapsın ki, jet fabrikası ayırdetmez..

Bu yanları iyi de gelgelelim bozguncu... Arkadaşları toplandık:

— Yahu, dedik, bunu bir şikâyet edecek makam yok mu bu memlekette?

Gidip patrona söyledik. Patron dersin yaka silkiyor...

Son zamanlarda iyice belâ oldu, gönülden çalışmıyor da.. Patron, bundan hem yandım Allah diyor,

yor.

Dar zamanlarında Nuri Ustayı çağırır. Bir sıra dövündükten sonra:

— Nuri Usta nerde, Nuri Usta nerde? diye bir zaman çırpındıktan sonra;

—Çabuk Nuri Ustayı bulun, bulun getirin! dedi, odasına gitti.

Nuri Usta bu ocağı, fırını bir haftaya kalmaz, yeniden çatar çıkarır ortaya, yoksa fabrikanın aylarca işliyeceği yok. Nuri Ustadır bu, koca fabrikayı fırınsız, ocaksız, bacasız işletmenin de yolunu bulur ya...

Ara tara, Nuri Usta yok. Evine baktırdık, yok. Kahvede arattık, yok... Yok, yok... Fahri Usta:

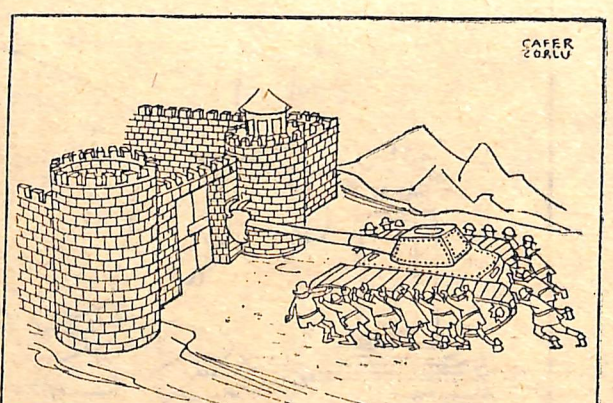
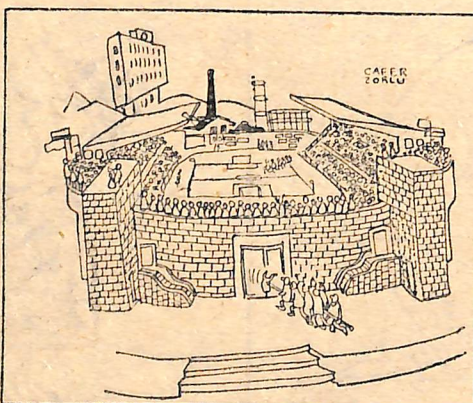
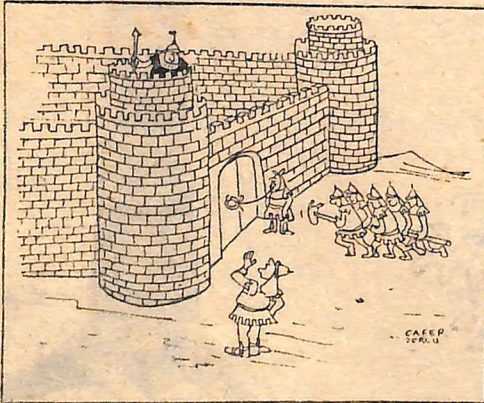
— Ulan uçtu mu bu namussuz!.. deyince ocakçı Niyazi;

— Evet uçtu! dedi.

— Nasıl uçtu?

— Uçarken görmedim ya, ocaktan, bacadan tek tuğla kalmadığına bakılırsa, Nuri Usta da uçmuş olsa gerek... Fırın bozulmuştu. Nuri Ustayı çağırdım, sıvandı, işe girişti. İlk benim çırağı küskü almaya gönderdi, arkadan da ben mühendise gittim haber vermeye... İşte o sıra fırın patladı. İçerde olsak, biz de uçacaktık...

Belki de kurtulmuştur diye akşama kadar Nuri Ustayı aradık. Bulamayınca patrona gidip söyledik:

— Nuri Usta sizlere ömür Bey... Patron koltuğunda bir rahat, bir keyifle gevşedi;

— Ooooh!.. Allaha şükür, ocak gitti ya bir belâdan kurtuldum. Ocağı, fırını nasıl olsa yaparız, Nuri belâsından kurtuldum.. dedi.

Demesiyle bize bakıp, akli başına gelmiş olacak

— Aman, dedi, bu dediğim aramızda kalsın, sakın duyulmasın...

Fahri Usta:

— Her işte bir hayır vardır Beyefendi, dedi, öldüğü iyi oldu.

Şakir Bey:

— İyi olmasına çok iyi ya, benim oh dediğim duyulmasın...

Ertesi gün oldu, patron tutturdu:

— Nuri Ustanın cesedi bulunsun, cenaze töreni yapılacak...

Polisler arar, biz ararız, herifin cesedi bile yok.

Patron:

— Kol, bacak... Ne bulursanız getirin! diyor.

Kol bacak değil, bir hafta aradık, tırnağının ucunu bulamadık. Patron,

— Bu herif hep duman olup çıkmadı ya, elbet bir şeyi kalmıştır, artık nesi kalmışsa bulunacak! diyor.

Yok kardeş, zorla mı? Fahri Ustaya:

— Yahu, dedim, patron bu herifi günahı kadar sevmezdi. Şimdi bu ne iştir ki artık kalmış saçını tırnağını aratıyor...

Fahri Usta:

— Bu iş başka, dedi, Şakir Bey iş adamı arkadaş... Ölen işçisine bir cenaze töreni yapacak ki, dillere destan... Adamı işçi düşmanı bir patron diye gösterdiklerinden, o da işçisini sevdiğini isbat edecek, Gö-nül almak böyle olur...

Patron:

— Her kim, Nuri Ustadan arta kalmış bir şeyini bulursa, yüz lira ikramiye vereceğim! diye ilân etti.

Hemen o gün de bulundu, ama nesi bulundu, ayıptır söylemesi, Nuri Ustanın üretim organı, iki taşın arasında ezilmiş olarak bulundu. Acaba onun mu, değil mi, nereden belli? Yahu başka kimin olurmuş, tövbe, bu düşen mendil değil ki, insan düştüğünü bilmesin. Elbet Nuri Ustanın. «Ya onun değil-se!..» deyip duruyorlar. Kim bilir? Karısı... Kadın «Benim yüreğim dayanamaz, bakamam!» dedi. Belediyenin doktoru, adli tıbbın doktoru muayene etti. Bizim patron da hep başında... Sonunda resmen definine müsaaede alındı.

Bu işi bilen bir kaç kişiyiz. Patron bizi çağırdı:

— Aman, dedi, bu iş duyulmasın, herkes sandukanın içinde Nuri Ustanın cesedi var diye bilsin. Tabutta biraz ağırlık konacak ki, taşıyan cemaat içinde ne olduğunu anlamasın...

İmam yıkamış etmiş, tabuta koymuş. Biz bütün fabrika işçileri cenazenin kaldırılacağı cami avlusuna geldik ki, bir kalabalık, bir kalabalık... Büyük adamlar gelmiş, gazeteciler do'muş, iş müfettişleri ora-

da... Patron iki gözü iki çeşme ağlıyor. Cenaze namazı kılınıp da imam duadan sonra:

— Ey cemaat, merhumu nasıl bilirsiniz? diye sorunca, patron kendini tutamadı, tabutun üzerine a-banıp:

— Ah, kardeşim Nuri, sen de gittin Nuri... Sensiz ne yapacağım şimdi. Vah Nuri... diye ağladı...

Bu da yetmedi:

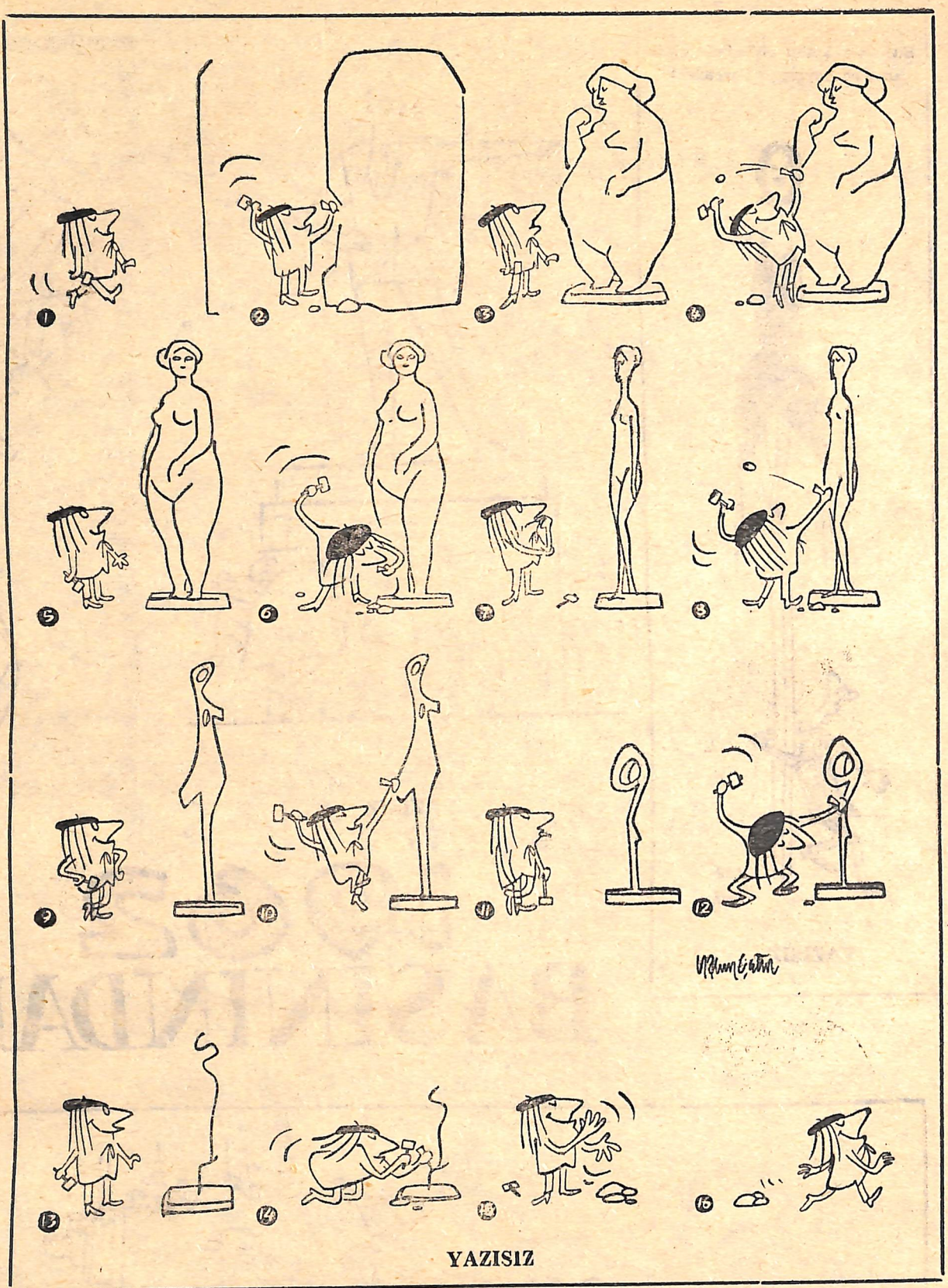
— Açın tabutun kapağını, arkadaşımı son bir kere öpeyim! demez mi!..

Yahu, bu bizim patron şaşırdı mı, ne... Neyi öpecek?

— Olmaz! diye beri çektiler, bu sefer de:

— Öyleyse, bir kerecik göreyim, ne olur son bir kere gösterin! diye çırpınıyor.

Benim anlıyabildiğime göre bizim patron, kendi sesinin, gözyaşının

YAZISIZ

heyecanından tabutta ne olduğunu unuttu...

Cenazeyi mezarlığa götürdük, tabutuyla mezara gömdükten sonra, patron taze mezarın başında ağlıyarak konuştu. Toprak tümseğine bakıp dedi ki:

— Nuri!.. Nuri!.. Sen benim en büyük desteğimdin, dayanağım, Seni de kaybettim. Sen, çalışkan, şuurlu, yaptığını bilen bir arkadaşımydın. Yaşadıkça seni anacağız, kalbimizde yaşayacaksın Nuri Çok çalışdın, yumuşak başlıydın, söz dinlerdin Nuri!..

Yanımda duran Fahri Ustaya baktım, o da ağlıyordu:

— Arkadaş, dedim, bu bizim patron tabutta ne olduğunu unuttu mu?

— Unutur mu canım?

— Unutmadıysa bu dil dökmeler neyin nesi!.. Hem ayıp, hem günah..

Tabuttaki şeye insan bu lâfları nasıl eder?

— Anlamazsın sen.. der. İşin icabı öyle geliyor.

— Sen neye ağlıyorsun?

— Şu dokunaklı sözlere yürek mi dayanıyor arkadaş..

Cenaze töreni bitti, mezarlıktan dönüyoruz, işçi arkadaşlardan biri:

— Gayri ölsem de gam yemem, dedi, böyle bir tören yapıldıktan sonra...

Öbürü:

— Arkadaş, ben bu bizim patronun yoluna ölürüm.. dedi.

— Ölmemez mi!.. Can feda..

Fabrikaya döndük patron odasına girdi:

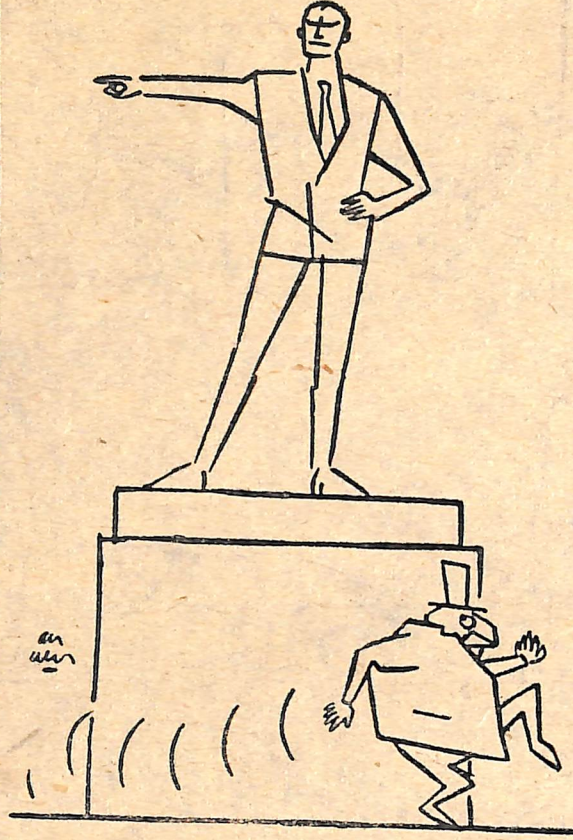
— Ooooh, çok şükür, bu belâyı da ucuz atlattık... dedi.

Patron büyük iş adamı ya, zavallı yoksa kısır bir memlekete düşmüş.

Bu sene kadın giyiminde «jet» modası yaygın. (Gazeteler)

YAZISIZ

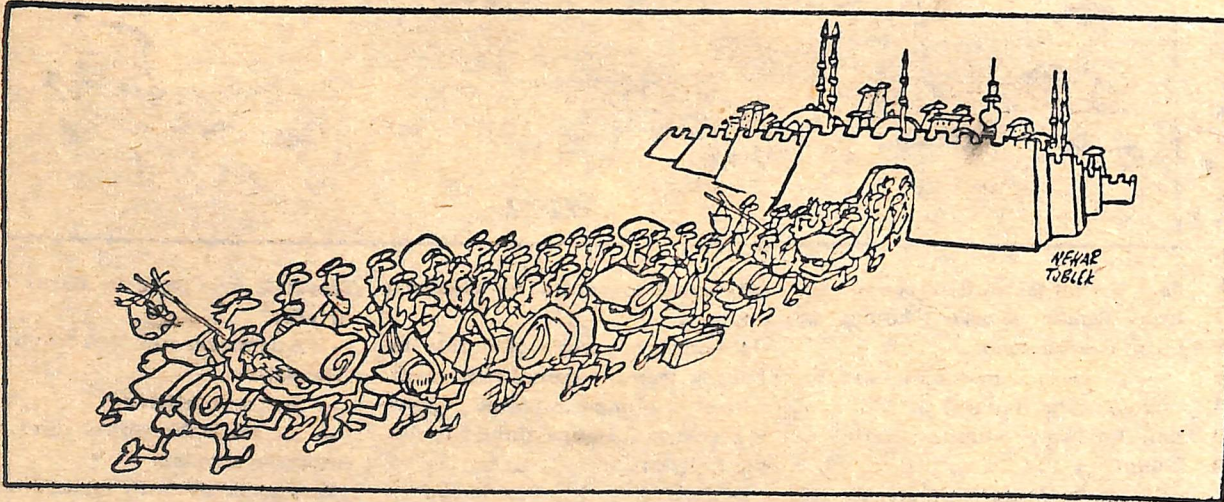
YAZISIZ

İlk çağ

Orta çağ

1962 BASININDAN

İstanbul'un fethi!

Eski Yılbası Revüsü

Gayet şık iki hanım, Bey oğlunda:

— Güzelim, (S.) beyle da rılmışsın, ne çabuk!

— O, geçen seneki âşıkım dı, hemşire. Bu sene de onun la kalacak değilim ya!...

✱

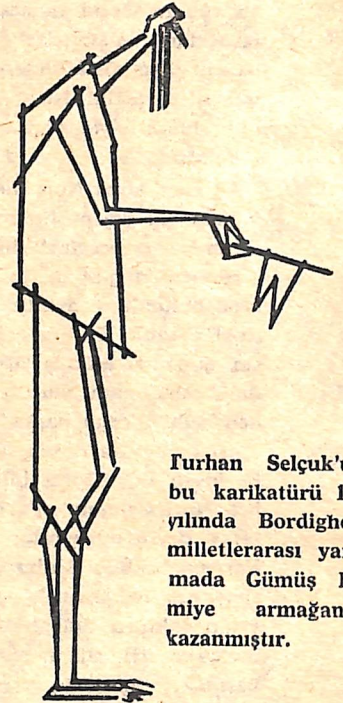
Arabacı ile müşteri arasın da:

Müşteri — Fatihe ne vere ceğim?..

Arabacı — (Parmağıyla işa ret ederek): İki papel!

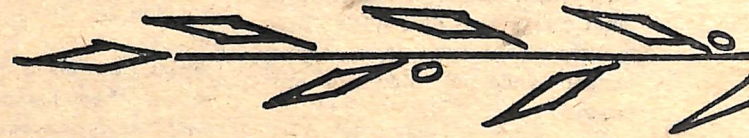
Müşteri — Tarife elli kuruş yazıyor!

Arabacı — O, geçen senenin tarifesi. (Kırbacını şaklatarak geçer).

Turhan Selçuk'un bu karikatürü 1962 yılında Bordighera milletlerarası yarışmada Gümüş Palmiye armağanını kazanmıştır.

YAZISIZ

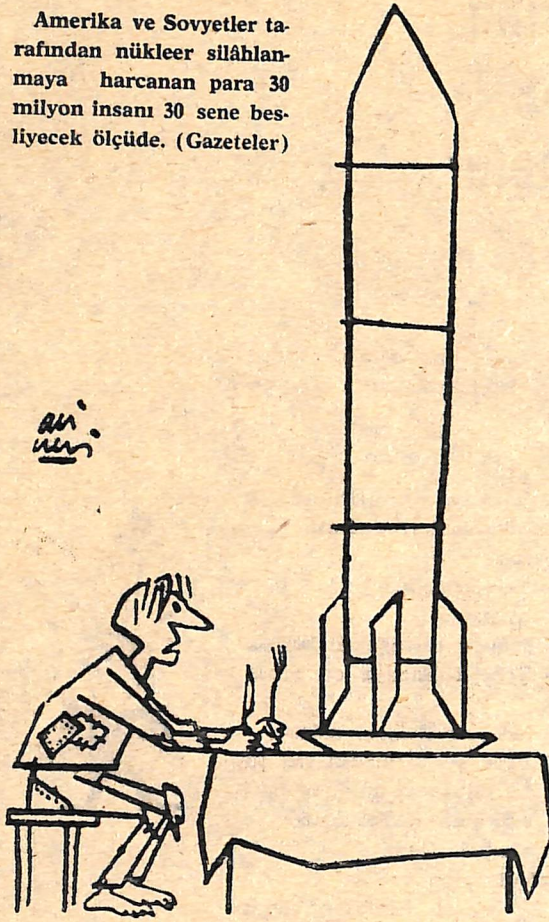

YAZ

Yeni çağ

Amerika ve Sovyetler tarafından nükleer silâhlarmaya harcanan para 30 milyon insanı 30 sene besleyecek ölçüde. (Gazeteler)

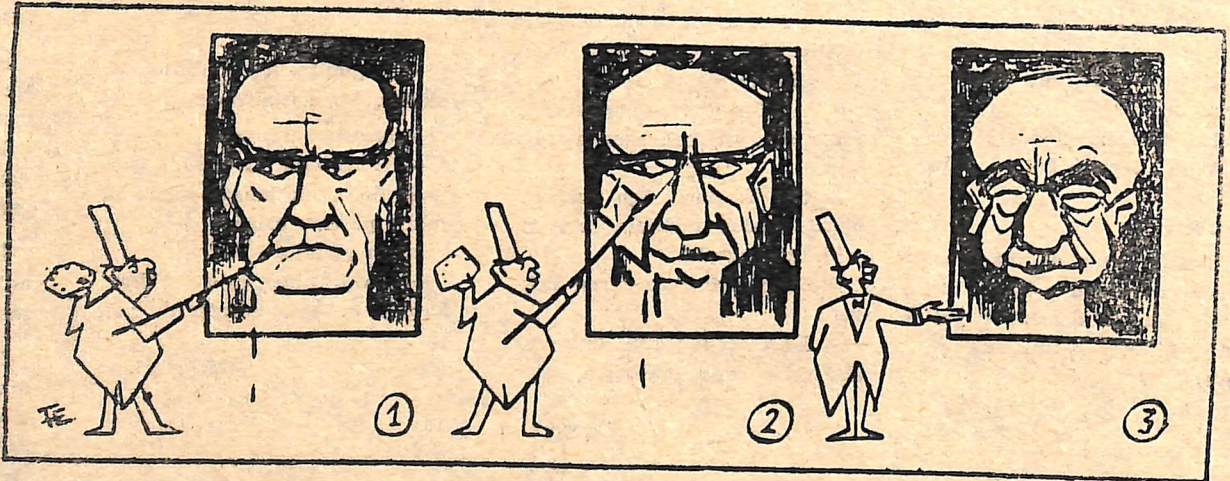
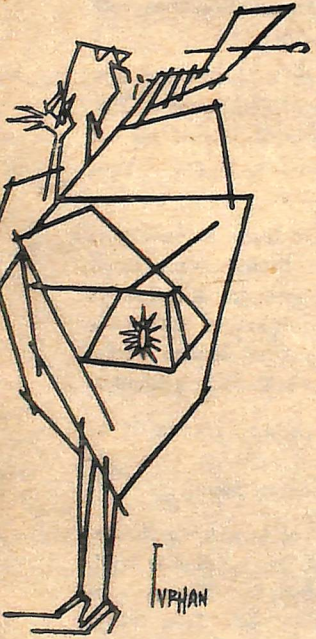
YAZISIZ

Nüfus başına yılda 33 cm. kumaş düşüyor. (Gazeteler)

YAZISIZ

SEÇME KARİKATÜRLER

İnönü: «Devrim üzerinde rötüş yapmakla, inkâr ayırdır.» dedi.

Eski Yılbaşı Rövüsü

Hanım ile bey:

Hanım — Bey, artık ısrar etme, küçüğü verelim. Anlaştı lan oğlanla sevişiyorlarmış da!...

Bey — Hanım, on altı yaşındaki kız kocaya verilir mi? Bâri on yedisine girsin...

Kız — (Kapının arkasından dinledikten sonra içeri girer)
— Beybabacığım, yeni senenizi tebrik ederim, Veriniz

elinizi öpeyim... Sizin de an neciğim. (Oper). Siz de beni öpsenize! On yedi yaşına girdim?!...

✱

İki memur:

— Birader, geçen seneni tebrik ederim!

— Nesini tebrik ediyorsun azizim. Yirmi günde bir yarım maaş aldıktan sonra yenisi de bir, eskisi de...

Fırtına ve Nükteler

ULUNAY
#

Bu hafta Pazar sohbeti fırtınadan başka ne olabilir ki? Ben de bunu düşünerek sizlere fırtınalı fıkralar nakledeceğim.

Tipte ile karışık bir karayel fırtınası ağaçları kökünden söküyor, damlardan kiremitleri uçuruyor, deniz dağlara çıkıyor. Herkesi bir dehşet almış. Kimi ezan okuyor, kimi tövbe istigfar ediyor, kimi kurban adıyor. Bektaşî kahvenin peykesinde diz çökmüş iki elini açmış dua ediyor:

— Ey Ulu Tanrım! Sen karadaki kullarına merhamet et, onları sen koru Yarabbi!

Bektaşînin duasını işitenler:

— Baba erenler! Bu nasıl dua? Böyle fırtınalarda asıl denizdekilere dua edilir.

Bektaşî:

— Denizdekiler zaten hâpı yuttu. Onların artık duaya ihtiyaçları kalmadığı için ben karadakilere dua ediyorum.

★

Eski zamanlarda Üsküdar Kadısı kayıkla İstanbul'a geçiyor. İskeleden ayrılmışlar Kızkulesi açıklarında hava patlamış. Kayık, kâh dalgaların tepesine çıkıyor, kâh aşağı iniyor. Kadı korkmuş kayıkçıya:

— Evlât, demiş, bir tehlike var mı dersin?

— Ne tehlikesi efendi?

— Allah esirgesin batma filân gibi...

Kayıkçı:

— Efendi, demiş, okuman var, yazman var. Şimdiye kadar hiç Üsküdar Kadısı denizde boğuldu diye bir şey işittin mi?

Kadı:

— Ulan ayı! demiş, benden sonra işitilmesinden korkuyorum ya...

★

Karadenizde gemi fırtınaya tutulmuş. Yolcular, evliya adak adıyorlar.

— Tezveren Dedeye beş okka zeytinyağı...

— Pabucu Büyüğe iki kurban.

— Teberli Babaya on destê mum.

Gemide bir Bektaşî babası:

— Eğer şu fırtınadan sağ salım kurtulursam adını bilmediğim evliyamın türbesine bir koyun adağım olsun.

Yolcular:

— Yahu! demişler, hiç ismini bildiğin evliya yok mu?

— Çooook! Ama hepsini birer kere aldattım, hem yüzüm yok, hem de artık yutmazlar.

★

Bektaşî fıkarasından birine seyahat verilir. O da limanda bir yelken gemisine biner, açık denize çıkarlar. Fırtına kopar, git-tikçe azalır, yelkenler parçalanır, direk devrilir, dümen parçalanır. Gemidekiler feryada başlarlar:

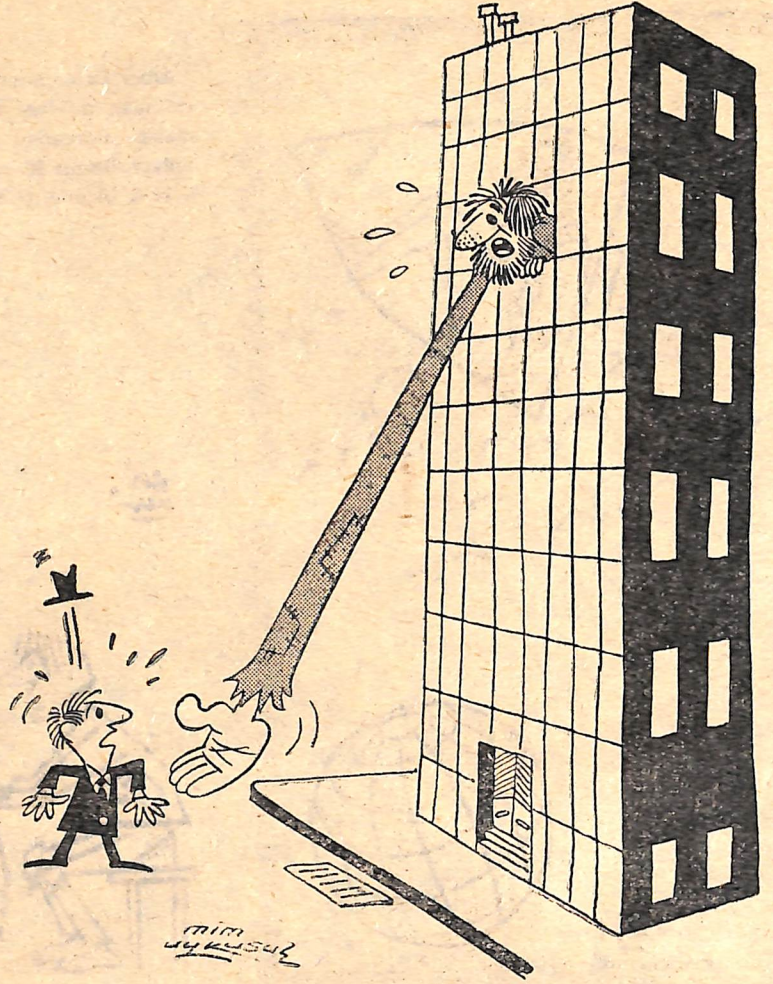
— Yarabbi! Sen beni selâmete eriştir. Beş koyun kesip fukaraya dağıtayım.

— Allahım! Canımı kurtar. Fukaraya yüz lira sadaka vereyim.

— Ulu Tanrım! Sen beni selâmete erdir, malımın yarısını fakirlere vereyim.

Bir kenarda sessiz duran Bektaşî:

— Ey kadir mevlâm! der, tam alış veriş günü... Göreyim seni,

— Allah rızası için, bir sadaka!

biraz daha dayan. Hepsi vere vere bana dönecekler.

★

Adamın biri bir yelken kayığı ile seyahat ediyor. Birden fırtına kopmuş. Kayık çalkalanmaya başlamış. Yolcular perişan... Saatlerce dalgaların arasında yuvarlandıktan sonra rüzgâr düşmüş, tehlike geçmiş. Yolcular bir kenarda çubuğunu çeken adama:

— Hepimize geçmiş olsun, demişler. Siz korkmadınız mı?

— Neden korkayım?

— Ölümden... O müthiş fırtınada ölümle aramızda yalnız bir tahta parçası vardı.

Adam gülmüş.

— Evet, orası öyle... Fakat karada o tahta parçası da yok ya!..

(Milliyet'ten)

İşi tatlıya bağlamak

Gazetelerde haberler birbirini kovalıyor. Egesel'in sevgilisi, Fahri Özdilek'in büyük kızı derken, sıra Osman Bölükbaşı'nın boşanmasına geldi.

Bu sonuncu hâdisenin bir hoş tarafı gözüme ilişti. Osman Bölükbaşı, ayrılmak istemediği eş Melâhat Bölükbaşı'ya geçen gün, tatlı göndermiş.

Çünkü, efendim, söylendiğine göre, Osman Bölükbaşı'nın aslen mensup bulunduğu Karacakürt aşiretinde, bir kadına tatlı göndermek «yandım, senden vazgeçmiyorum» mânasına gelirmiş.

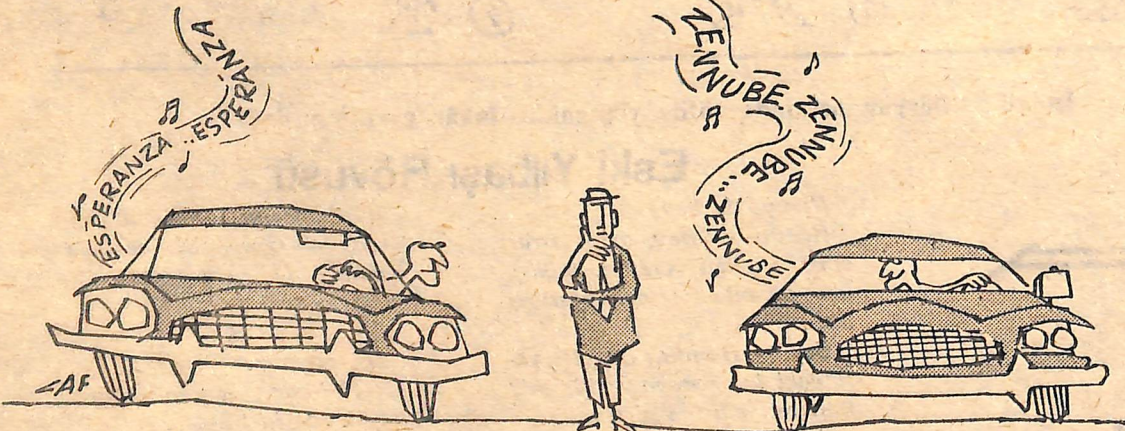
İnşallah, Melâhat Hanım da bu an'aneyi biliyordur da, biraz yuşar, ve evine döner.

Benim diyeceğim o değil. Osman Bölükbaşı, kendi alle işini, böylece tatlıya bağladıktan sonra, Karacakürt aşiretinin tatlısı meselesini siyasi hayatımızda da tatbika çalışmalıdır. Birbirleriyle kanlı bıçaklı olan parti adamlarımızdan, bir kısmı diğerine, her ne tatlısı ise ondan, bir tepsi gönderince, belki, hâdiseler daha kolaylıkla yatıştır.

Ama, durun hele, evvelâ Melâhat Bölükbaşı'nın kararını beklileyim de, tatlının ne derece tesirli olduğunu anlayalım.

Doğan Nadi

(Cumhuriyet'ten)

İki dünya arasında!

Geçen Yıldan :

Ben ne imişim be?

KENDİ kendine:
— Ben ne imişim bel. Bir dokunsam hükümet deviririm. Bir çıkışsam siyasî depremler yaparım... Hey heeey! Var mı bana yan bakan!..

Diyenler gene çoğaldı. Tabiatla her şey bir kanuna bağlıdır. Muzdan kocayemiş kadar her «mahsul» çiçekten çağlaya, çağladan hama, hama olmuşa geçecektir. Bu devreler beklenmeden ne yenir, ne yutulur. Çoğu yemişlerimizin tatsızlığı olmadan toplanmalarından ileri gelir. Ne var ki; manavda ham yemişi ısı- rıp tadına bakamazsınız. Gösteriş, yanaklarının rengi sizi kandırır. On- dan sonra bu ham yemiş yüzünden, mide eksikliği, mide fesadı, hattâ ül- sere kadar gider...

Bunun taksirâtı olmadan yemiş- leri koparanlardır.

Benim tanıdığım bir manav var- dır. Gösterişli yemışlere elimi sürer- ken kaşlarını kaldırır:

— Ben size içeriden vereyim! der...

Mesele, olmadan mostraya düş- memektedir. Düşün mü önüne ge- len sıkır.. bakar.. alan da olur, al- mıyan da, alıp yiyecekler memnun ol- maz, turfanda kopmanın zararını olgunu da, hamı da itibardan dü- şürerek birlikte çekerler.

Hikâye malûm:

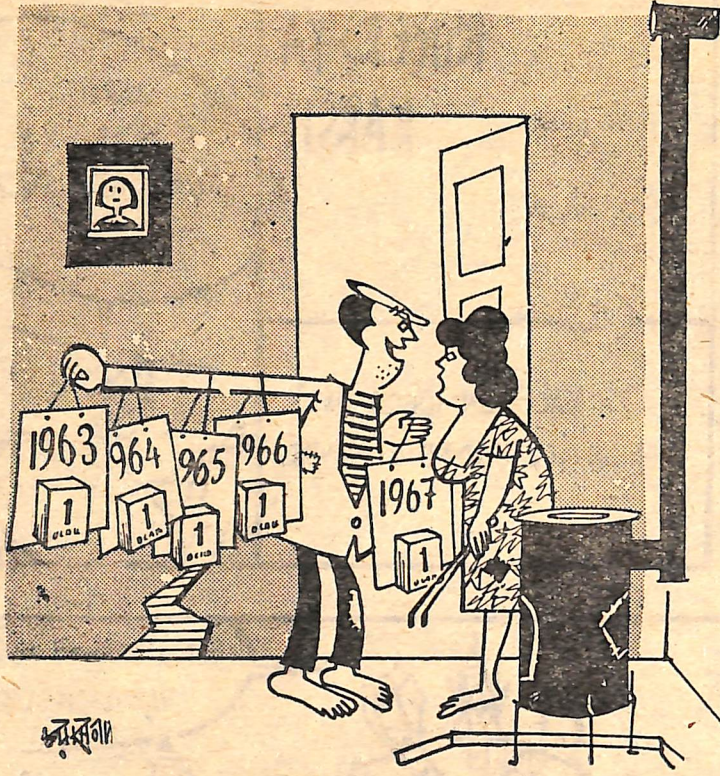
Şimdi belki çoğu toptan limon- tuzu tüccarı olmuştur. Eskiden li- monu Museviler satardı, gene böyle birisi önündeki sepet işportaya beş on limon koymuş:

— Sulu limon! diye bağırır ge- zermiş:

Birisi gelmiş, limonları sıkıp du- ruyor, satıcı:

— Ne sıkıyorsun kuzum? diye so- runca müşteri:

— Dişisini arıyorum! demiş. Li- moncu da:

— Karıcığım, sayılı günler çabuk geçermiş... Bak, beş yıllık takvim aldım!..

— Koynuna mı alacaksın? cevabı- nı vermiş. Cevabın aslı biraz müs- tehcedir.

Kahvede veya meyhanede veya barda, hani kabadayılık propagan- dasına elverişli bir yerde ayağa kalkmış, şöyle gerine gerine:

— Ulan var mı bu dünyada ben- den daha zorlu kabadayı! diye ses- leniyormuş. O sırada kahve veya meyhanenin kapısından alelâde bi- risi giriverince, bizimki hemen:

— Bir sen bir de ben kardeşim! diye koalisyona razı oluvermiş.

«Atmak» fiilinin türlü mânası vardır. Şimdi buraya sıralamakta fayda yok!

— Daha doğrusu fayda var ama, bundan faydalanacak olan yok! Hal- buki beş sene sonra Türkiye'de Türk- çe bilenlerin sayısı -bu gidişle- İngi- lizce bilenlerden daha az olacak gi- bime geliyor... En temiz yazı yazan- larımızın «geçirdiğimiz hafta» gibi saçmaladıklarını gördükçe, onlar he- sabına nevmi oluyorum. Hafta ge- çirilmez, hastalık geçirilir. Şuna «geçen hafta» dese acaba Çince mi olur? Senin anan, baban, deden ve ninen böyle mi konuşuyordu? Bu lâfları sana kim öğretti? A bülbül

evlâdım! diye sorsam zavallıya, ama bu memlekette pabuçları sağlı sol- lu ters giyme moda olsa, artık canı acısa da acımasa da, nasırı oynasa da oynamasa da, bunu yapanlar bu- lunur. Bu bir «marifet» meraklılığı- dır.

Merak bu ya! Adamın birinin de atma merakı varmış:

(Bu merak acvırlarda ve balıkçılar da daha koyudur). Oturmuşlar ko- nuşuyorlar.. bizim atıcı anlatırmış:

— Yirmi beş adıma ceviz koyduk. Tabanca atıyorduk! Ali Efe attı, vuramadı. Veli Efe çekti tabanca- sını, nişan aldı attı, o da vuramadı, ama bunlar pıreyi gözünden vuran adamlar ha!.. Sonra, ne ise ben çek- tim tabancayı, yaradana sığındım bir dokundum tetiğe!.. dediği sıra- da atış işinde hazır bulunmuş birisi kahveden içeri girince, bizimki göğ- sündeki havayı boşaltıp ciğerlerini söndürerek:

— Ben de vuramadım! demiş. A- dam ne fena olur değil mi? Ağzı ekşir, burnu yaşarır, dişî kamaşır, karnı ağrır, hani düpedüz hekimlik olur. Atmasını, iyi atmasını, yerinde atmasını bilmek lâzım.

B. FELEK

Geçen Yıldan :

Çok Oturur..

Ankara valisi çöp işini incele- mek üzere Almanya'ya gidiyor- muş...

Neden başka bir işi değil de, çöp işini? Herhalde geleneği bozmamak için olacak...

Malûm ya bizde Avrupa- ya gitmek için daima çerden çöpten sebepler bulmak âdet haline gelmiştir.

Ümitte bekliyoruz

İnönü:

— Demokrasiyi işleteceğiz, de- miş.

İnşallah bundan sonra böyle olur. Çünkü şimdiye kadar de- mokrasi diye sadece halkı işle- tiyorduk.

Ninni!

Garip bir tartışma başladı Türkiye'de: Bize demokrasi u- yuyor mu, uymuyor mu?

Bize kahrısa geldiği gündən- beri uyuyor, rahat rahat, mışıl mışıl uyuyor!

Tanrı kolaylık versin

İtalyada küfür öyle artmış, öyle artmış ki, Papa, küfüre karşı tedbir almaya kalkmış.

Papa küfüre karşı nasıl ted- bir alacak acaba?

Çünkü biz buradaki tecrübe ile biliyoruz ki, küfüre karşı tedbir alınmaz, tam tersine memleketi kurtaracak her tür- lük tedbirlere karşı küfredilir!

Değişen moda

Şu kat mülkiyeti çıktığından beri rahmetli Nureddin Artam- ın bir sözü geliyor hatırmıza.

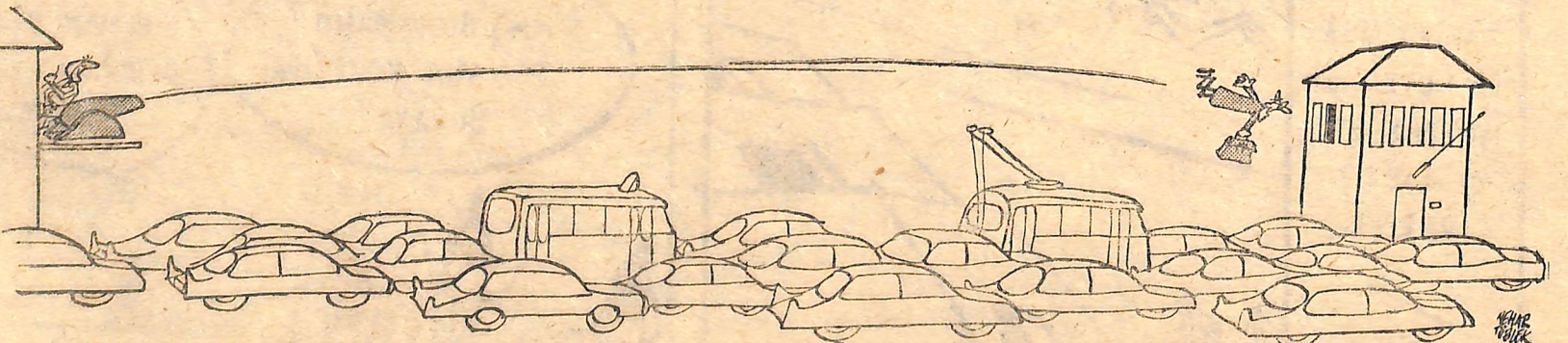
Artam:

— Eskiden insanlar yuva kur- dukları vakit ev bark sahibi o- luyorlarmış, onun için de bu- na (evlenmek) demişler, derdi.

Kat mülkiyeti zamanımıza ne kadar uygun, artık evlenmek yerine katlanmak diyeceğiz.

Çetin ALTAN

İşine geç kalan memurlar ceza görecektir. (Gazeteler)

YAZISIZ

KOMİSER
OSMAN

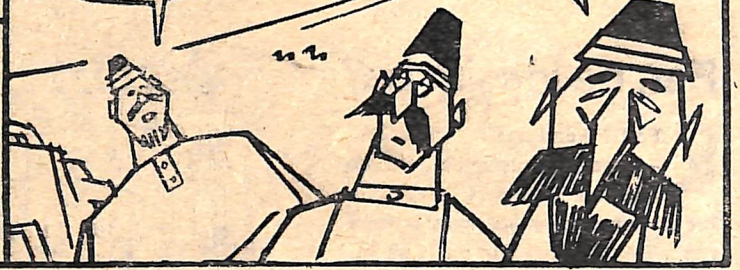
KUÇERO'YA
KARŞI

12

BİRKAÇ GÜN SONRA OS-
MANIN İLK UĞRADIĞI KÖYDE.

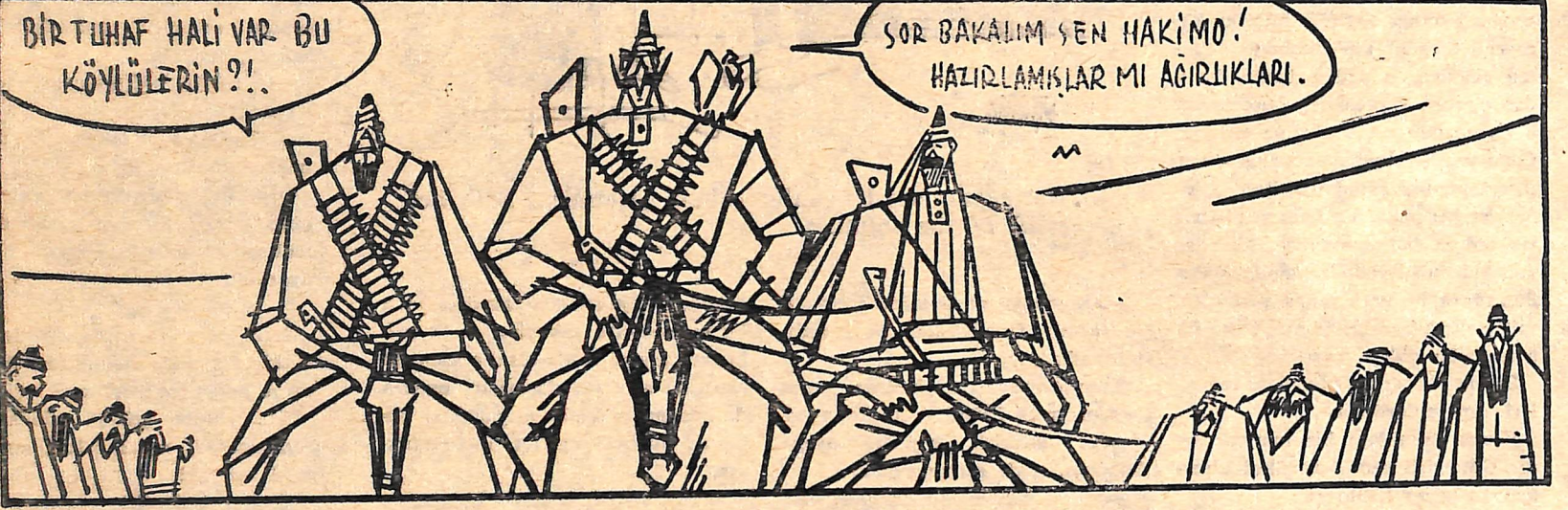
ZARİFO!
KUÇERO VE
ADAMLARI GELİYOR.

ERKEN UĞRA-
DI BU SEFER.
AMA İYİ OLDU.
ÇOK İYİ OLDU.

BİRTUHF HALİ VAR BU
KÖYLÜLERİN?!

SOR BAKALIM SEN HAKİMO!
HAZIRLAMISILAR MI AĞIRLIKLARI.

ÜÇ UĞRU HER
ZAMAN KALDIK-
LARI EVE YER-
LEŞİRLER.
HAKİMO, ZA-
RİFOYU LA-
ĞIRTIR.

AVRATLAR VE AĞIRLIKLARI
YOLLA. RAKI SOFRASINI
DA HAZIRLA.

RAKI SOFRASI VE
AVRATLAR KOLAY. İLE
VELAKİN AĞIRLIKLAR..

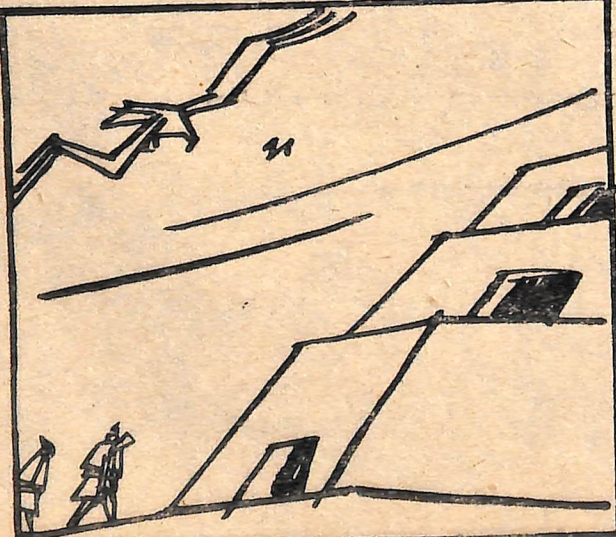

NE DERSİN SEN?! DUMAN MI OLMAK
İSTERSİNİZ? GEL BENLE
KUÇEROYA!.

EMREDERSİN
AĞAM.

HAKİMO ÖNDE,
ZARİFO ARKA-
DA KUÇERONUN
İSTİRAHAT ET-
TİĞİ EVE (!)
GİRELER..

'AZ SONRA KUÇERO DIŞARI UĞRAR. ZATEN
ASIK OLAN SURATI BÜSBÜTÜN BOZULMUŞTUR...

KİMMİŞ BU OSMANO?
TOPLAYIN KÖYLÜLERİ
BURAYA!

HEMEN Gİ-
DİYORUM
AĞAM.

DEVAMI VAR

Eski Türk Mizahında Yılbaşı: Eski sene hakkında

HERKESİN gözü, şimdi, yeni sene... Benimki ise eskisinde!. Neden? Diyeceksiniz... Sebebi gayet basit: Kendimi bildim bileli, daima, yeni gelen, her ne olursa, canlı veya cansız, yenir veya yenmez, adam veya sene, hep eskisini arattığı için... Binaenaleyh otuzbir Kânunuevvel 1337 akşamı düdüklük çalump silâhlar patlarken, giden seneyi, çilesini hayli çekmekle beraber yenisinin korkusu ile şu son dakikada âdeta bir muhabbet duyarak helecanla teşyi ettim ve kapımın önünde bir lâhza yolundan tutarak ona dedim ki:

— Uğurlar olsun, haydi birbirimize haklarımızı helâl edelim, aramızda bürüdet kalmasın... Gerçi şu üçyüz altmış beş günde bana bir lütfun olmadı, şöyle bol keseden inâmını görmedim, şöyle derinden bana bir (oh!) çektiirmedin, hattâ neden saklıyayım, sırtım yeni bir kat elbise ve cüzdanım tertemiz bir kaç yüz liralık varaka-i nakdiye bile görmedi... Zihnimde şöyle tatlı, pek tatlı bir hâtıra da yok... Ne kadar düşünsem sana müteşekkîr ve minnettar kalmak için ufak bir sebep ve vesile bulamıyorum: Ne bayramlarında tat vardı, ne Ramazanlarında halâvet... Ne yazın baharın, ne kışın mamur... Hü-lâsa pek kuru, pek yavan, pek boş, pek saçma bir sene idin... Geldin, makamına geçtin, biz senden iş, hayır, sulh, servet, refah, hülâsa hasenat bekledik... Sen lâfazanlıktan ötesine geçemedin, kemküm ettin durdun, sakız çiğnedin ve nihayet

on iki aydan mürekkep kabinenle işte istifanı verdin, çekildin!

Uğurlar olsun!.. Ama, iyiliğini görmemekle beraber, şükür Allaha, çok zararını da görmedim. Bana, şahsen, musallat olmadın, büsbütün dermansız, aç ve billâc bırakmadın, yerimden, yurdumdan etmedin... Şöyle (oh!) de-dirtmedin, lâkin (ah!) diye de in-letmedin... (Oh!) dan hayli uzak ve (ah) a hayli yakın bir mesafede kıvrandırıp beklettin!

Bakalım yenisi ne mal çıkacak... Büyük bir lütuf ümit etmiyorum, fakat isterim ki seni bana aratmasın... Bu kadarı kâfidir. Yani gölge etmesin, başka ihsan istemiyorum! Zaten böyle nekes yıllardan fazla lütuf beklemek safdillik olur.

Hani bir dilenci ağınyadan birine: — Beş, on lira ver, Hacca gideceğim!

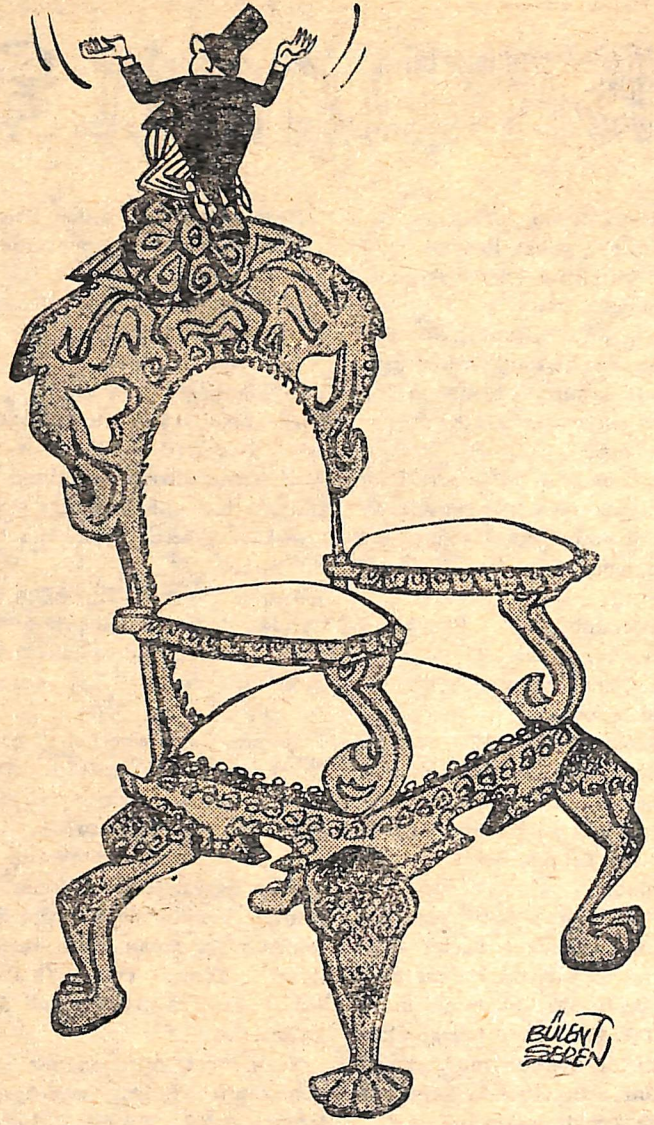
Demiş, o da: — Fukaraya Hac caiz olmaz!

Deyince: — Ben senden sadaka istiyorum, fetva değil!

Demiş... Onun gibi şimdiki seneler de insana lütuf yerine nutuk veriyor! En büyük ihsanı, memurlara sulu meşeden, Şehremanetine yapma bir meclis-i belediyeden ve Seyrisefaine iki küçük tekneden ibaret kalan bir seneden sonra gelecek diğer bir seneden ne beklenebilirse, biz de yeni seneden onu, o kadarını bekliyebiliriz!

(5 Kânunusani 1338 - 1922)

Refik Halid KARAY

Politikacı - Allahım, sen beni bu yıl da koltuğumdan ayırma!

Eski Türk Mizahında Yılbaşı: Yeni sene

Takvimin son yaprağını kopardım. Bu gece, saat on ikiyi çalar-ken, İstanbul limanını dolduran bütün yabancı gemiler, kazanlarındaki istimleri düdüğe sarfedecekler, kimi aç kurt gibi uluyan, kimi sırnaşık bir çocuk gibi haykıran, kimi keskin bir ısıklık gibi çınlayan bu in-celi kalınlı, sesler suları titreterek dağdan dağa aksedecek, ufuktan u-fuka dolacak!..

Bu gece saat on ikiyi çalarken, gazinolarda, kulliplerde, barlarda elektrikler birdenbire sönecek, caz-bandın çılgın ahengiyle dönen çiftler - hicabı perdeliyen karanlık içinde - dudak dudağa, kucak kucağa gelecek!

Geçen sene, yılbaşına birkaç gün kala Beyoğlundan geçenler, büyük caddeyi kaplayan yalnız iki renk görüyorlardı: Mavi beyaz!.. Hattâ ek-meğimizi, yalnız ekmeğimizi de de-kil bütün varımızı yoğunuzu yiyen Rus muhacirlerinin açtıkları: Yeşil Restoran, Mimoza, Eglon gibi yerlerdeki telli pullu çam ağaçlarında bile bizim bayrağımızdan maada her bayrak vardı. Bilhassa Yunan bay-rağı!.. Bununla beraber, İstanbul'a mavi bir belâ gibi giren üçyüz otuz sekiz, çıkarken en koyu Rum mahallelerini bile kırmızı beyaza bo-vıyarak ilk günlerin öcünü aldı!..

Üçyüz otuzsekiz senesi bizim için hiç de kademsiz bir yıl sayılmaz. Bilâkıs çok uğurlu, çok şerefli'dir: İzmir'i üçyüz otuzsekizde kurtardık. Edirne'ye üçyüz otuzsekizde girdik. Refet Paşaya, İsmet Paşaya, Adnan Beye, Halide Çavuşa üçyüzotuz se-kizde kavuştuk!..

Üçyüz otuzdokuza gelince: Onun girişli, içimizdeki düşmanların çıkışı-na tesadüf etti. Tesadüfî, yeni se-uenin istikballi için bir fâil-i hayır sayabiliriz!

Frenklerde bir âdet vardır: Yılba-sı gecesî, Noel babanın getireceği he-diyeler için küçük çocuklar patik-lelerini ocağın yanına bırakırlar. Ve sabahleyin, sevinçli rüyalar ile ge-çen bir uykudan uyanınca koşa ko-şa gidip annelerinin, babalarının koydukları oyuncakları alırlar.

Dün gece kendî kendime düşün-düm: Lozan'da da bir sahib-i hayır çıksa da, İsmet Paşamızın çizmeleri ile Lord Gürzon'un pabuçlarını ya-nan bir ocak içine koysa ve sabahle-yin uyanan murahhaslar kundurala-rının yerinde yazılmış, imzalanmış herkesin hoşuna gidecek bir sulh muahedesi bulsalar!..

Ah... bütün dünya için bu ne ha-yırlı bir hediye olurdu!..

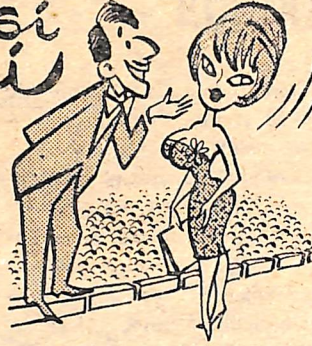
1 Ocak 1923

İbrahim Alâettin GÖVSA

Bir yılbaşı gecesî!

AİSTIKLI AYSEL Semsî Belli

KADINLAR mı birbirine çok beniyor, yoksa ben mi hepsi ni birbirine karıştırıyorum, anılamadım gitti...

İki hafta önce Nişantaşı'nda tatlı bir sarışına rastladım. Gözüm ısıyor... (Söz aramızda, benim de gözlerim pek ısırgandır hani!..) Isırıyor amma, nereden?..

Baktım... Baktım... Baktım... O da bakıyor, hem de belli belirsiz bir tebessümü gözbebekleri içinde eriterek bakıyor...

Yaklaştım:

— Affedersiniz, dedim. Sizi birine mi benzetiyorum acaba?..

Güldü. Çapkın ve mânalı bir göz süzüşünden sonra:

— Aşkolsun!.. dedi. Ben seni görür görmez tanıdım. Bakalım beni tanıyacak mı, tanısa bile yanıma gelip konuşmak yakınlığını gösterecek mi, diye demindenberi merakla bekliyordum.

Aman Allahım!.. Deli olacağım hırsımdan!.. Yalnız gözlerim değil kulaklarım da ısıyor. Bu ses bana yabancı değil.. Bir ahababımın karısı mı?.. P.T.T. gişelerinde her gün karşılaştığım bir memur mu?.. Yoksa her akşam aynı vapurda karşılaştığımız göz âşınalarından biri mi?..

— Siz... Siz?..

— Evet, ben?..

— Siz daha önce benimle tanışmış mıydınız?..

Yine gülümsedi, yine gözlerini süzdü çapkınca:

— Tabii!.. dedi. Hatırlayamadım mı?..

«Sen» diye senli-benli konuşması aklımı daha fazla karıştırdı. Acaba?.. Acaba?.. Acaba uzaktan uzağa mektuplaştığımız, birbirimizi görmeden resim alış veriş yaptığımız, kâğıt üzerinde senli-benli olduğumuz bir okuyucum mu?..

Ben, hafızamın anten tellerinde canbazlık yaparken, o alaycı bir sesle konuşmaya başladı:

— Yazık sana!.. dedi. Demek hâlâ hatırlayamadın?..

Boynumu bükтім:

— Maalesef!.. dedim.

Yanıma sokuldu. Küskün bakışlarla beni iyice hırpaladıktan sonra zarif parmaklarıyla ceketimin omuzundaki bir iplik parçasını aldı.

— Ben Aysel!.. dedi. Şimdi tanıdın mı?..

Aysel?.. Ay-sel?.. Tanıdığım bütün Ayseller kafamın içine hücum ediyor yakahyacağım anda hepsi kaçıveriyorlardı...

Aysel?..

Ankara Hastahanesindeki hemşire Aysel değil!.. Kız Enstitüsü defilesinde mankenlik yapan Aysel hiç değil!.. Başka... Başkaaa?..

Yazılı yoklama kâğıtlarını bana okutup öğrencilerin notlarını bana attıran, kendisi de Süreyya Pavyonunda twist yapan Tarih öğretmenini Aysel?.. Yooo!.. Yooo!.. O da olmaz, çünkü o Aysel şimdi Amerika'da...

Ne de çok Aysel varmış geçmiş günlerimin içinde... Terzi Aysel, telefoncu Aysel... Tip tip, dizi dizi Ayseller... Fakat şu anda karşımdaki Aysel, bunlardan hiçbirisi değil!..

Utancımın yerin dibine geçmek üzereydim. Fakat belki yerin dibine geçerken Aysel'in eteklerinin alt tarafındaki boşluğu görürüm, belki bacakları ve iç çamaşırları gözlerime çarpar, o zaman aklım daha çok darmadağın olur diye, yerine dibine geçmekten vazgeçtim.

— Affedin unutkanlığımı, dedim, bu gece pek uykumu alamadım da! Üniversiteli gençlerin apartman duvarlarına yazdığı kocaman yazıları gösterdi:

— AF YOK!.. dedi. Seni bir defa affettim, ama şimdi affetmeyeceğim!

Konuşa konuşa yürümeye başladık. Niçin ve ne tarafa gittiğimizin değil, galiba yürüdüğümüzün de farkında değildik.

— Ne zaman affettiniz beni?.. Onu söyleyin bar!.. Belki oradan hatırlarım!..

— Seni affettiğim zaman aklım bu kadar dağınık değildi, cin gibiydin!.. Nefes alışımından, yahut «A-looo!..» deyişimden bile telefonda beni tanıyabilecek kadar kulak ve gönül antenlerin kuvvetliydi!..

— Hep telefonla mı konuşurduk?

— Yooo!.. Sadece geceleri!..

Yürüyerek Taksim'e gelmişiz.. Sağımızda, solumuzda küçük küçük kızlar türedi... Kutu kapaklarına doldurdukları çengelli iğneleri satmak için peşimizden koşuyorlar:

— N'olur âbi!.. Hadi be hanım abla!.. Aliver bir dizicik!.. Allah sizi birbirinizden ayırmasın!..

Bir minibüs kalkıyordu o sırada. Nereye gittiğini bilmeden bindik minibüse...

Tanımadığım Aysel, çok iyi tanıdığım bir sesle kulağımın dibinde ötüp duruyordu:

— Yine böyle kararsız bir gezinti yapmıştık, hatırlıyor musun?

— Minibüsle mi?

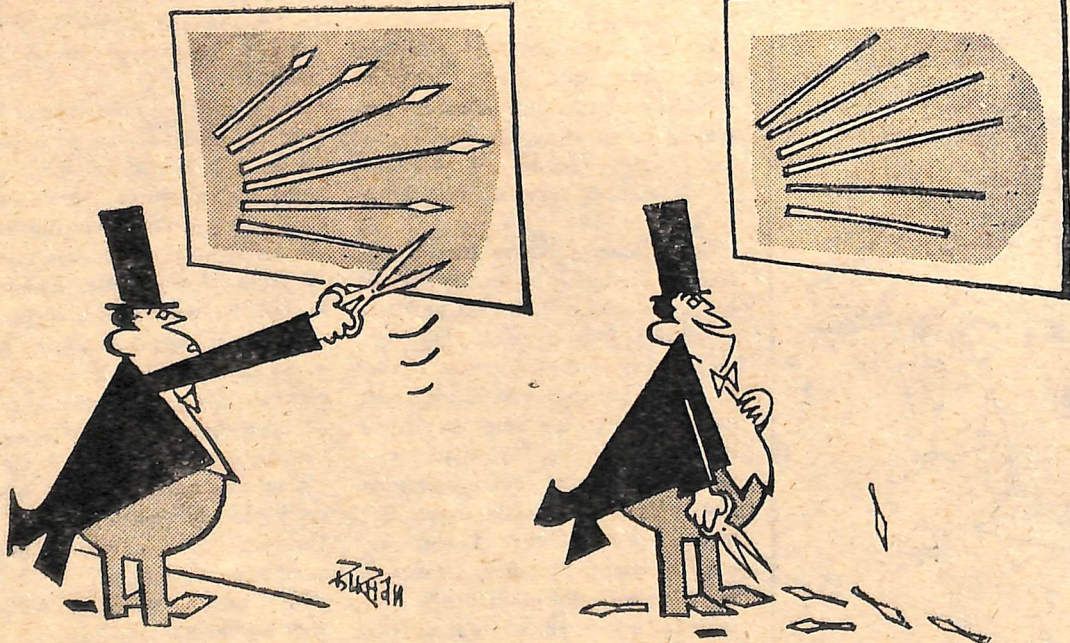
— Hayır!

— Taksi ile mi?

— Hayır!

— Dolmuşla mı?

— Hayır!..

— Şimdi kuşa benzedi!

— Pekli ne ile?

— Otobüsle!.. En arkaya oturmuştuk. Elimizdeki gazeteyi dizlerimizin üstüne yaymıştık!..

Çağrışımın tırnaklarıyla hatıralarımı eçelemeğe başladım. Ne tuhaf, herkesle aynı şeyi yapmışız çok zaman!.. Otobüsün en arka sırasına oturduğumuz, elimizdeki gazeteyi dizlerimize yaydığımız o kadar çok kimse var ki!..

— Beni merak içinde bırakmaktan zevk mi alıyorsunuz?.. dedim. (Kalbimin verici istasyonları kısa dalgadan yayına başlamadan kimseye «sen» diyemem..) Sizi hatırlayabilmem için bana biraz ip ucu verin!..

Yine hain hain güldü:

— Sen ipin ucunu çoktan kaçırmışsın!.. İsimden önemli ipucu olur mu?.. Aysel adını taşıyan tanıdıkların bu kadar çok mu?..

— Eh, birkaç tanecik var!..

— En çok hangisini seviyordun?.. Ne bilmiş şey!.. Ağzımdan nasıl da lâf almak istiyor!..

— Hepsini de severdim. Ama arkadaş gibi tabii!..

— Arkadaştan başka türlü sevdiğerim olmadı mı?

— Olmuştur elbet!.. Onlardan birini kuvvetli bir aşkla sevdiğimi hatırlıyorum!..

— O, benim işte!.. Şimdi hatırladın mı?..

Minder dışı güreşiyordu. Belki ismi Aysel de değildi. Fakat ben onun kurnaz taktiklerine karşı çaresizdim.

Minibüsün sarsıntısıyla dizlerimiz birbirine dokundu. Ona biraz daha sokuldum. Başını pencereden dışarıya çevirmiş etraftaki manzaraları seyrediyordu. Konuştuğu ve bana baktığı zamanlar da ben utancımın gözlerimi yere eğiyordum.

Leventi geçtikten sonra anladım ki Taksim-Sarıyer arabasına binmişiz.

Önümüzde oturan bir çocuk kavulmuş fıstık yiyordu. Birden sevinçimden zıplayıverdim. Kafamda resimgeçit yaptırdığım Aysellerin dışında bir Aysel hatırlamıştım. Bu, olsa olsa o olabilirdi. Çünkü şimdi hatırladığım Aysel'in tipi flü çekilmiş resimler gibiydi. Hatırda kolay kolay kalmasına imkân yoktu.. Fıstığı pek sever, her zaman çantasında minik bir kese kâğıdı içinde Antep fıstığı bulundururdu.

Sevinçle ellerine sarıldım:

— Tanıdım!.. dedim.

— Kimi?

— Tabii seni!.. Sen fıstıklı Aysel değil misin?.. Aç bakayım çantanı.. Muhakkak yine Antep fıstığı vardır çantanda!..

Alaylı bir kahkaha attı:

— Hayır!.. dedi. Ben fıstıklı Aysel değilim, fındıklı Aysel'im!..

— Bırak fındıklılığı!.. Evet O'sun! Fıstıklı Aysel'in tâ kendisi!.. Ne zaman geldin İstanbul'a?.. Ankara ile ilgini kestini mi?..

Dizi daha çok dizime yanaştı. Gazetenin altından uzattığı eliyle par-

maklarını tuttu. Acıtırmasına sıkı...

— Gönül değil, dedi, yolgeçen hanı seninki!.. Söyle bakalım, kervansarayında şimdi kaç misafir var?..

Gözlerinde kıskanç parıltılar vardı.

— Hiç kimse!.. dedim. Hiç kimse-cikler yok!.. Bomboşum!.. İstanbul'a taşınalı henüz bir yıl bile olmadı... Bu kadar az zamanda insan kiralık ev bile bulamaz, nerde kaldı ki yeni yeni aşklar bulsun!..

— Evlenmeye niyetin yok mu?

— Hiç düşünmedim!..

— Halbuki ben nişanlandığımı duymuştum!..

Yine hayretten ve şaşkınlıktan ağızım açık kaldı. Bu kadınlar nereden de duyarlar bu çeşit havadisleri? Ya pek yakında evleneceğimizi de biliyorsa?..

— Nerden duydun?

— Duydum işte!.. Güzel bir kızmış nişanlı!.. Çok da seviyormuşsun onu!.. Hepsini duydum!.. Bırak elimi, dizlerini de çek!.. Nişanlı olduğunu unutuyorsun!..

— Hiç de değil!.. diye fısıldadım. Nişanlandığım doğru.. Fakat bir defa nişanlık senin duyduğun gibi güzel değil!.. Siska, kapkara bir şey!.. Çok sevdiğimi de kim çıkardı?.. İçimde ona karşı en ufak bir his bile duymuyorum!..

— Niçin nişanlandın öyleyse?

Bir ân akla yakın bir yalan bulabilmek için düşündüm. İlk aklıma gelen şey sevgili nişanlımın (Söz aramızda nişanlımı gerçekten seviyordum!..) zenginliği oldu.

— Niçin mi nişanlandım?.. Biliyorsun, İstanbul'da ev bulmak zor. Aylarca kiralık ev aradım. Nişanlımın babası zengin bir inşaatçı. Her sene birkaç apartman yapıp kat, kat satıyor. Ayrıca Şişli'de muazzam bir apartmanı var. Kızıyla nişanlandığım için Şişli'deki apartmanın bir katını boşalttı. Yakında ben taşınacağım. Ucuz bir kira ile kontratı yapıp taşındıktan sonra nişanı bozmak benim için gün meselesi!..

Söylediğim yalanın onun üzerindeki etkisini anlamak için dizimi tekrar ona yaklaştırdım... Sesini çıkarmadı...

Yalanıma inanmıştı... Halbuki ben, nişanlımı veya babasını kandırmayı, apartmanlarına taşınmak için geçici bir nişan yapmayı, iş olduktan sonra da nişanlımı bırakmayı aklımdan kenarından bile geçirmemişim.

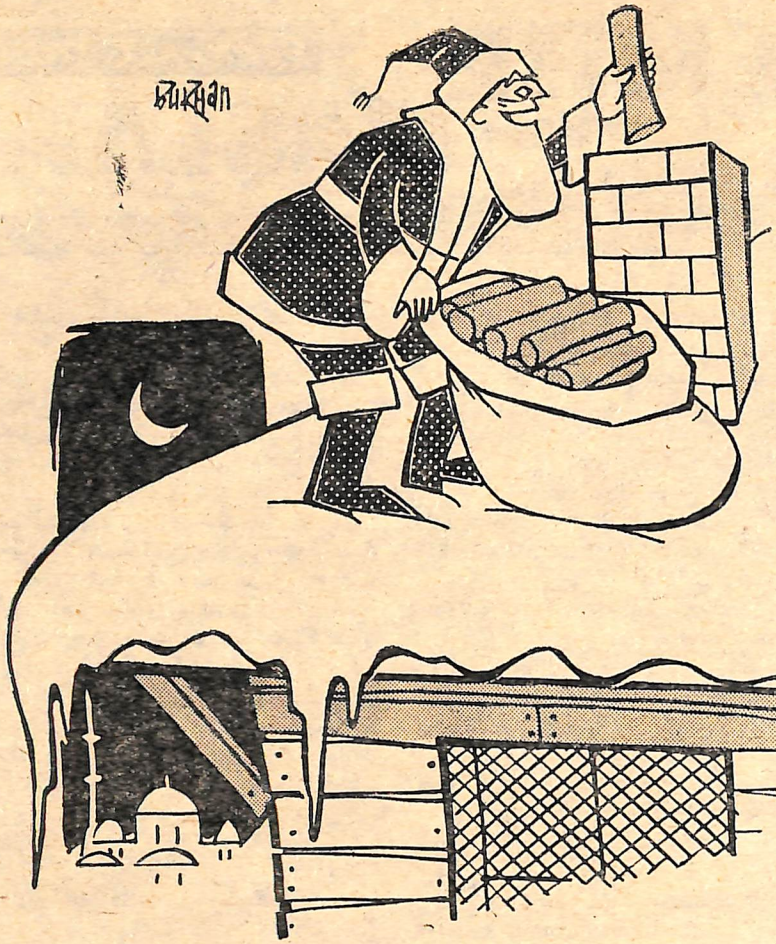
Seviyordum... Pek çok seviyordum nişanlımı... Fakat bu sevgi, gelip geçici arkadaşlar edinmeme, tesadüflerin hazırladığı tatlı sürprizlerden faydalanmama elbette mâni değildi.

Minibüs, Emirân'a dönen ylo kavşağında durduğu zaman fıstıklı Aysel'in parmaklarını arasındaki avuçları terlemişti.

— Niçin beni üzdün o kadar? diye söylendim. İlk karşılaştığımızda kendini iyice hatırlatsaydın olmaz mıydı?

— Senin tarafından hatırlanmak istedim ama, olmadı!

— Olmaz olur mu, geç de olsa hatırladım!..

YAZISIZ

— Ama ben Fıstıklı Aysel değilim ki!..

— Bırak şakayı!..

— Vallahi değilim Fıstıklı Aysel!.. Benzetiyorsun!..

Hemen çantasına sarıldım.

— Bir dakika lütfen, dedim, çantana bakmama izin verir misin?

— Niçin?

— Fıstık arıyacağım!..

Çantasını açtı... Kendi eliyle her tarafı gösterdi!.. Hayret!.. Binlerce,

onbinlerce hayret!.. Fıstık kabuğu bile yoktu çantasında...

Kafam yeniden altüst oldu:

— Peki kimsin sen öyleyse?..

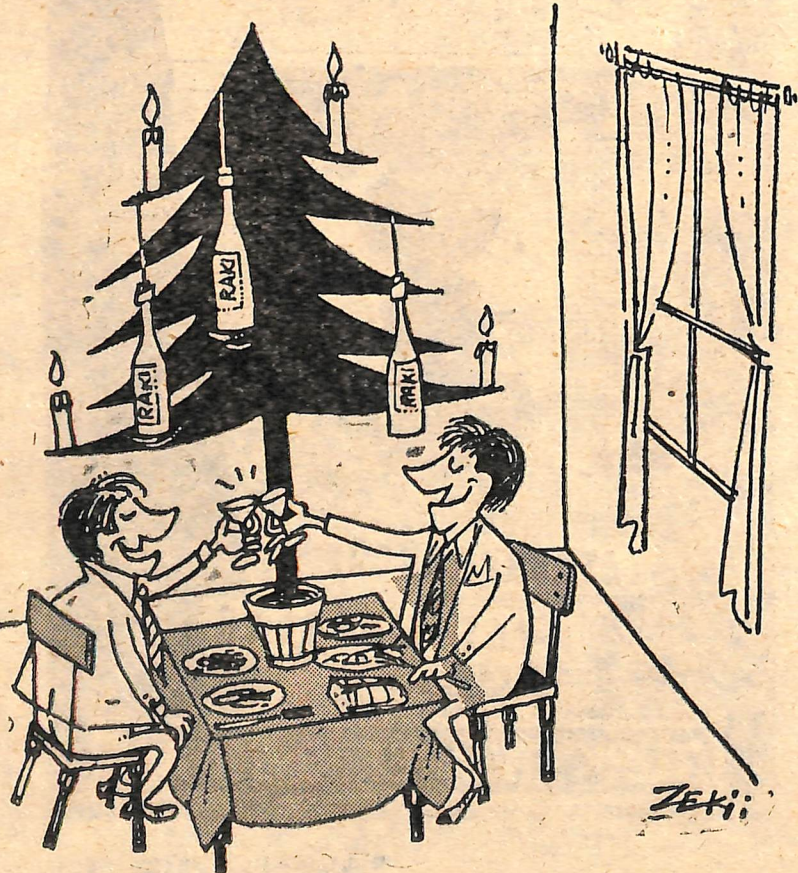
— Herhalde Fıstıklı Aysel değilim!..

— Ama benim tanıdığım başka Aysel yok ki!..

İstinye'ye gelmiştik. Şöföre seslendi:

— Beni burda bırakın!..

Sonra bana döndü:

Sarhoşların yılbaşı!

— Sen inme, Sarıyer'de Canlıbalık'da bekle beni!.. Bir akrabaya uğrayacağım burada, yarım saat sonra yanındayım!..

Cevap vermeme fırsat kalmadan arabadan indi.

★

O gün akşam üstüne kadar Canlıbalık'da esrarengiz Aysel'i bekledim. Ne gelen var, ne giden.. Akşama doğru yazıhaneye döndüğümde masamın üstünde şu mektubu buldum:

«Budala Donjuanım!..

Sen değişiklikten hoşlandığın için saçlarımın rengini, şeklini değiştirmiştim. Kaşlarımın yeni biçiminden kirpiklerimin kıvrıklığına kadar hepsini senin için yaptırmıştım. Yeni açılan Güzellik Salonunda dün akşama kadar sadece sana güzel görünebilmek için ne büyük bir sabırla beklediğimi bilemezsin.

Makyaj yapmadığım için bana kıızıyordun. Dudaklarıma ilk defa sürdüğüm rujdan gözlerimdeki rimele kadar, kullandığım yeni parfümden terziden bu sabah aldığım tayyöre kadar herşey senin içindi.. Senin değişiklikten çok hoşlanan o hercai ruhun içindi.

Nişantaşında karşılaştığımız zaman beni tanıyamayışına hayret etmedim. Gerçekten çok değiştiğimin ben de farkındaydım.

Fakat dakikalarca konuştuktan, Taksim'den İstinye'ye dizdize yolculuk ettikten sonra şuna inandım ki sen sevimli fakat budala bir donjuansın!..

Nişan yüzüğünü masanın sağ gözündeki gümüş kutuya koydum.. Bu işte biraz geç kalınsaydı babam belki dâva açıp seni işgal ettiğin apartman katından kolaylıkla çıkarabilirdi. Fakat ben, iyice yerleştiğin kalbinden seni tahliye ettirecek kararı hiçbir mahkemeden alamazdım.

Günlerinin her saatini Fıstıklı Aysellerin doldurması dileği ile...»

Sevmediğin (Siska) Nişanlın

Şemsi BELLİ

※

Tıp Ayağa Düşmemiş!..

Ankara Harbokulu Albaylarından, «Amerikanın Keşfinde Türkler» eserinin ünlü yazarı Sabri Tümer, yolda giderken kırık bir şişeye bastığı için ayak bileği kesilmiş.

Bir şişe yarası için aylardan beri başvurmadığı doktor, gitmediği hastahane kalmamış. Her biri ayrı teşhis koyan doktorların sayesinde yaralı ayak, bir türlü iyileşmemiş.

Hâlen bu sebeple evinde istirahatli bulunan Albay Tümer, doktorların bu çelişik teşhisleri karşısında hayretini gizliyemiyor ve ziyaretçilerine şu cevabı veriyor:

— Anlaşıyor ki, doktorlarımız tıp ilmini henüz ayağa düşürmemişler!..

PEMBE

Sermet Muhtar Cilas

MAŞLAHLI

HANIM

— 53 —

İki ayağım bir pabuçta giyindim. İnadına, Tayfur hınzırının sevmeye, istemediği şekilde, tuvaletimi yaptım. Sürmelerimin kuyruğunu daha fazla uzattım. Allığı şakaklarıma, gözkapaklarıma kadar yaydım. Tepe topuzumu yana doğru yaparak, en ince başörtümü, pek arkadan olarak, örttüm. Pamuk parçalarına, bol lāvanta dökerek, korsamın göğsüne, yanlarına koydum. En yakası açık bluzumun üstüne lâcivert kaşpuserimi giydim.

Yanıma yelpaze ve kolonya almadan tiyatroya girmeye yeminim vardır. Geçen sene, Zamboğlundaki Şevkinin tiyatrosuna, bir gün yelpazesiz gitmiştim de burnumdan gelmişti... Daha kantolar bitmeden, Şamramla Peruz Çoban düettosunu oynarlarken, terden bunalarak, deli hamamdan kaçır gibi dışarı fırlamış, yüzüm sımsıkı kapalı, kimseye görünmeden, kendimi sokağa dar atmıştım. İlk defa giydiğim mor yeldirmemin göğsü, koltuk altları, bel tarafları, terden, tozdan, dalga dalga leke olmuştu. Bu kadar yetmiyormuş gibi, bir hafta da soğuk algınlığından yatmıştım.

Tül yelpazemin sapındaki sedfeler çatlak amma uzaktan kim görece, kim farkına varacak?

Saat yediyi beş geçiyordu. Bütün tiyatroların 7 de başladığı ilân edilir. fakat hiç birinde yedi buçuk olmadan perde açılmaz.

Benim elimde, pembe dantelli yeni şemsiyem, Ayşe hanımın elinde, babayani gümüşü şemsiye, evden çıktık.

Çayırda, mızıkası sesi kesilmiş; tiyatronun kapısındaki mahşer de biraz hafiflemiş; muhakkak saatimiz geri ve oyun başlamış.

Hızlı hızlı yürüdük; tahta havalelerden içeri girdik; bilet gişesinin önüne geldik.

Haddin varsa yaklaş. Omuz omuz insan, bilet alacağız diye birbirini yiyor.

Gişede Manakyanın oğlu; yanında Hekimyan hanım; kulübenin dışında, madam Manakyan.

Meğerse, bu derece kalabalığın sebebi varmış: Bugünkü oyun, Hekimyan hanımın menfaatine imiş.

Bizi lüks ve şatafatlı görünce, Hekimyan hanım, madam Manakyan, hemen atıldılar:

— Buyurun hanımefendiler... Birinci sınıf iki locamız kaldı. Biri sahneye bitişik, öteki tam karşı... Hangisini emrediyorsunuz?

Önümüzdeki halk yer açmış, herkes bize bakıyor, baştan aşağı bizi süzüyor.

Kanarya, çantadan kartı çıkardı, gişeye uzattı:

Nutki beyin ismini duyar duymaz, hepsi derhal birbirine girdi:

— Matos çabuk yol aç, hanımefendilerimiz geçsinler!..

— Çobanyan efendi, önden koş, Agobu bul, baş locayı açtır!..

— Garmiryan, büfeciye (1) numaralı locayı tenbih et!..

Çiçekbozuğu loca memuru:

— Bu canibe buyurunuz, şuradan teşrif ediniz! diyerek, önüne geleni ite kaka, öyle bir koşuş koşuyor ki...

Sahnenin bitişindeki locaya girdik.

Bu derece hıncanın tiyatro bir bugün gördüm, bir de geçen sene, Şevkinin (Leylâ ile Mecnun) u oynadığı gün.

Kimler gelmemiş kimler?..

Mevki, mızıkacıların arkasından tiyatronun kapısına kadar, Tıbbiye talebesiyle dolmuş. Fesleri ve elbiseleri aynı denkte, kolları omuzlarına kadar şeritli, hepsi burma bıyıklı, Tıbbiyei şahane talebesi.

O derece kalabalık ki, ne dondurmacı, ne kâğıt helvacı, ne fıstıkçı adımını atıp dolaşabiliyor... Aşağının manzarası, kırmızı festen, tıpkı bir gelincik tarlası.

Alt kattaki erkek localarında, kibar, şık, kelli felli beyler... Üst kattaki kafesli localarda, en yüksek tabaka hanımlar.

Kanarya ile karşı karşıya geçtik koca locanın içinde, iki kişi nokta gibi kalmıştık.

Bu en muhteşem locaya gelenleri görmek için herkesin gözü bizde.

Tanıdıklardan kimler var, kimler yok, etrafa bir göz gezdireyim dedim.

Kimler yok ki?..

İlk gözüme ilişen, Himmet paşazade Süheyl bey oldu. Geldiğimizin daha farkında değil, karşısındaki tıknaz beye boyuna bir şeyler anlatmada... Bugün, bej rengi siviller giymiş, ağzına da bir yaprak cigarası almış.

Ayşe hanımın Santurçivisi dediği kısacık boylu, boyama bıyıklı liva, karşısına, kamburu çıkmış bir kirli suratlı almış. Kamburun durmadan çenesi işliyor, paşanın ise gözleri kafeslerde dört dönüyor.

Nasfet paşazade hünkâr yaveri Vedat beye Cici burun diyeceklerine Moda burun deseler bin kere isabet olur. Cigara almak bahanesile mütemadiyen altın tabakasını çıkarıyor, evirip çevirerek gösteriyor.

Adliyeli Kara Cemal bey, gene fesini bir tarafa yıkmış, tepesini de biraz bastırmış, bilâfasıla keten mendilini sallamada. Sıcaktan mı sallıyor, yoksa birine mi işaret ediyor, orasını Allah bilir.

Localardaki beyleri daha sayayım: Maliye sermüfettişinin ortanca oğlu Şinasi bey. Şirketi Fevziye müdürünün küçük oğlu Veli bey... Fikri paşanın damadı Neşet bey... Avukat Şefiğin büyük oğlu... Yunus Ünvan beyin ağabeyi Merur Ünvan bey... Muşambacızadelerin küçükü Talip bey... Teşrifatçı Göbekli Hüseyin bey...

Göz aşınası olduğum, isimlerini bilmediğim daha pek çok beyler..

Şimdi de, hanımları gözden geçirmeğe başlarken, Kanarya:

— Sen şimdi o hanımı bu hanımı bırak ta şu direğin yanındaki locaya bak. İçindeki gözüm ısırıyor da bir türlü çıkaramıyorum! diye gösterince, doktor Ali Mehmet beyi görmez miyim?

Arkasını şano tarafına çevirmiş, direği de siper etmiş, güya bir kitap okuyor.

Ali Mehmet beye bakarken, iki loca ötede Ülfet bey de gözüme ilmişti. Üç kişi başbaşa vermişler, durmadan bir şeyler konuşuyorlar.

Ne doktorun, ne de Ülfet beyin daha bizden haberi yok.

Hanım locaları da tıklım tıklım.

Erenköy güzeli Vedia hanım, bizden iki loca beride. Yakından dikkatli baktım; bu kadın, hakikaten Erenköy güzeli dedikleri kadar var.

(Devam edecek)

İKRAMİYELİ
TASARRUF
KÜÇÜK
YASTA BAŞLAR
CUZDANI

TASARRUF KÜÇÜK
YASTA BAŞLAR

TÜRK TİCARET BANKASI

KÜLTÜR YAYIN 6

bir çalgıcının seyahati

çizen:

BÜLENT
SEREN

Genç Kız

Yazar:
RONA JAFFE
Çeviren:
GÖNÜL SUVEREN

— 66 —

Dexter, «İkinci bir fırsat mı?» dedi. «Neden?» Elini de hiddetle geri çekmişti.

— «Her şeye yeniden başlarız, birbirimizi görürüz. Sana bir daha evlilikten de bahsetmem. Beni gör, ne olur. Seninle konuşmak istiyorum...»

— «Konuşulacak ne var? Sen ve benden bahsetmek istemiyorum artık.»

— «Seninle bir çok şeylerden bahsederdik.»

— «Bahsettik ve bitti.»

— «Dexter... Beni hiç mi sevmiyorsun?»

— «Şimdi bunun için mi dırdır edeceksin?»

— «Bana cevap ver lütfen.»

Dexter usullacık etrafına baktı. «Arkadaşlarımın önünde rezalet mi çıkaracaksın?»

— «Bir yere gidip konuşamaz mıyız? Bir dakika olsun... Başka bir odaya.»

Genç adam ona bariz bir sabırsızlıkla baktı. «Pekâlâ.»

April'in önünden yürümeğe başladı, selâm veren misafirlere tatlı tatlı da tebessüm ediyordu. April ise onun peşinden bir kör gibi yürümekteydi, yoluna çıkanları da itiyordu. Misafir yatak odasına girdiler, Dexter kapıyı sıkıca kapadı. «Ne söylemek istiyorsun bakalım?»

April konuşmadı, zira hüngür hüngür ağlıyordu. Dexter'in onu kollarına alıp, saçını okşamasına, bir sevgili olarak değilse bile üzüntüyle ağlayan bir insan olarak kendisine şefkat beslediğini göstermesini istiyordu. Fakat Dexter bunların hiç birini yapmadı. Elinde boş içki kadehiyle genç kıza süzmekteydi.

April hıçkırdı. «Sana telefon ediyorum, fakat cevap vermiyorsun.» «Sadece sesini duymak istiyorum. Benimle gezmeye, zararı yok... Fakat sensiz olamıyorum. Sen benim için her şeysin, sensiz yaşayamıyorum. Her şey seni bana hatırlatıyor.»

Dexter, «Telefonda konuşmanın ne faydası var,» dedi. «Bira zkonuştuktan sonra benden seni görmek istiyecaksın. Benimse seni görmeğe hiç niyetim yok.»

— «Neden?»

Dexter mırıldandı. «Keske bardan içki alıp gelseydin. Burada içki içmeden seninle budalaca şeyler konuşmam kabil değil. Burada parti veriliyor. Sen ne yapmağa geldin?»

April, «Dexter,» dedi. «Bana bir tek şey söyler misin? Bana aılık cevap verirsen, seni bir daha rahatsız etmem.»

— «Neymiş o?»

Bu feci bir andı April için. «Sen beni hiç sevdin mi?»

Dexter bir an ona baktı, sonra da omzunu silkti. «Bunu hiç düşünmedim.»

April başka ne söyleyebilirdi? Her şey bitmişti artık. Dexter onu unutmuştu veya korkuyordu veya... Hakikati söylüyordu... Fakat bütün bunlar mühim değildi artık. Mü-

him olanı şimdi April'i sevmemesiydi. Olanları da unutmakla meşguldü. Zira o macera çok geride kalmıştı. âvet, her şey bitmişti.

April yavaşça, «Mersi,» dedi. Mendiliyle gözlerini kuruladı. «Bunu öğrenmek istiyorum.»

Dexter, «Ben artık misafirlerin yanına döneceğim,» diye cevap verdi. «Yüzünü gözünü boya da gel, seni arkadaşlarımla tanıştırayım. Bir iki içki iç. Buraya geldiğine göre hiç olmazsa biraz eğlen.»

— «Dexter!»

— «Ne var?»

— «Sana bir şey söylemek istiyorum. Seni ölünceye kadar seveceğim.»

Dexter, sakın bir tavırla, «Hayır,» dedi. «Sevmiyeceksin,» Dışarı çıkarak, kapıyı arkasından kapadı.

April, yarım saat sonra misafir yatak odasından çıktığı zaman, tamamiyle değişmişti. Yüzünü yıkamış makyaj yapmış ve saçlarını taramıştı. Fakat bu başkalığın asıl sebebi, genç kızın yüzündeki ifadeydi. Genç kız aynada bu ifadeyi gördüğü zaman iyice şaşalamıştı. Tebessümü sabitti, gözleri ise bir taş bebeğinki gibi yusuvarlak. Bu aynadaki bir yabancıydı âdeta, onun için April kendisini bitaraf nazarlarla süzdü. «Güzel bir kız,» diye düşünüyordu. «Fakat hissiz gibi... Üstelik de çapkın halli. O, partiden partiye giden, içki içip flört eden ve durmadan gülen bir mahluka benziyordu.

Misafir yatak odasından başı dimdik çıktı, bara giderek arka arkaya iki viski içti. Ne garip, o zamana kadar içkinin tadından hiç hoşlanmazdı. Fakat bu akşam viskiden de hoşlanmıştı. Yemek yememişti April, barın üstündeki kaselerden birinden bir zeytin aldı. Yemek işini de böyle halletmiş oluyordu. Dexter'i görmek istemediği için etrafına bakınmıyordu. Sadece içiyor ve tebessüm ediyordu.

Koluna sıcak bir elin dokunduğunu hissetti. Chet, «Seni göreceğimi

biliyordum,» dedi. «Yanına oturma bilirmiyim?»

— «Tabii.»

— «Ne içiyorsun?»

— «Viski.»

— «Aferin, Punc içmek vakit kaybetmek, demem.»

April neşeli bir tavırla «İnsan bir çok şeyle vakit kaybeder,» dedi. «Sonra bunlardan vazgeçip daha iyi şeyler aramağa başlar.»

Chet, «Haklısın,» diye cevap verdi. «Çok haklısın,» Elini April'in beline koydu.

— «Sigaran var mı?»

— «Var ya.» Chet bir sigara yaktı. April ömrünce belki dört sigara içmişti. Fakat o gece sanki tiryakiymiş gibi, sigaranın dumanını içine çekmeğe başladı.

— «Mersi, Chet.»

— «Bir içki daha.»

— «İyi olur.»

Dolu kadehlerini birbirlerininine vurdular, April başını kaldırarak genç adama güldü, Chet kolunu genç kızın beline doladı. «Ne de neşeli kızsın. Seninle iyice ahbap olmadığımıza üzülüyorum.»

— «Artık çok mu geç kaldık dersin?»

— «Öyle mi?»

April neşeyle, «Eğlence için çok geç olduğu zaman, yatıp ölmekten başka çare yoktur,» dedi.

— «Bunun şerefine içeyim,» Chet içti, April de öyle.

Dexter'le Ruth Potter, barın önünden geçtiler. April iki Ruth ve iki Dexter görüyordu. Yüzü alev alev yanmağa başlamıştı. Dexter ona bakmamağa çalışıyordu, fakat April genç adamın kendisinin barda oturduğunu gördüğünün farkındaydı. «Bırak, senin artık onu sevmediğini düşünsün!» Tebessümü büsbütün sabitlemişti April'in.

Chet, «Burası çok sıcak değil mi?» dedi.

— «Öyle ya.»

— «Üstelik gürültülü de. İnsanın sesi duyulmuyor.»

— «Hakikaten.»

Chet, «Gel seninle iyi bir bara gidelim. Noel'i de orada sıcak grog-la kutluyalım,» diye gülümsedi. «Yarın akrabalarını ziyaret etmen lâzım mı?»

— «Benim New Yark'da akrabam yok ki.»

— «İyi, ben de ailemi saat dörtte göreceğim, o zamana kadar ayılnı-ğa çalışırız.»

April, «Bu benim New York'taki ilk Noel'im,» dedi. «Ve ilk sarhoşluğum.» Gülmeğe başladı.

— «Benimle de ilk gezintin.»

Chet kapıda onu beklerken, April de paltosunu almağa gitti. Apartmanın kapısını arkalarından kaparken, genç kız bir içki içtiği takdirde kendisini ne kadar iyi hissedeceği düşünüyordu ve diğer şeyleri kafasından kovmağa çalışıyordu. Chet takside onun yanına iyice sokuldu, April ise sanki genç adam orada değilmiş gibi, davranmağa çalışıyordu. Chet'in sıcaklığını hissediyordu namafih. Chet'in kendisi için mevcut olmamasına rağmen, başka bir insanın hararetini hissetmek hoş bir şeydi. April'in kulakları da uğuldamaktaydı.

Chet, «İyi Noeller,» diyerek ona sarıldı ve başını arkaya dayamış olan genç kıza öpmeye başladı. April gözlemlerini kapamıştı, taksi de fırl fırl dönüyordu. Genç kız ne yaptığını bilmiyordu artık. Chet'in salıyalarını çenesinde hissetmeseydi. Fakat hiç bir şey mühim değildi, çocuğun tam göğüs kemiğinin üzerine koyduğu eli de ne kadar soğuktu...

21

YILBAŞI

Yılbaşı gecesi saat dokuzda Mary Agnes partiyeye gitmek için giyiniyordu. Kocasını Bill'e arkasını dönerek, «Şu fermuarımı kapatır mısın, sevgilim,» dedi.

Genç adam fermuarı güçlükle yukarı çekebildi. Şefkatle, «Şişmanlıyorsun,» diye gülümsedi. Birbirlerine tatlı tatlı baktılar. Mary Agnes hamileydi, çocukları yazın dünyaya gelecekti. Genç kadın durmadan yemek yemek istiyordu. Bu pek garipti doğrusu. Belki de bu parti elbiselerini son defa giyiyordu. Namafih Mary Agnes'in buna da pek aldırdığı da yoktu. Gardrobunda hanım elbiseleri ile doluydu, genç kadın onları giymeye can atıyordu artık.

Mary Agnes, «Bo ile Dotty'nin parti vereceklerinden yavaş yavaş ümidimi kesmeğe başlamışım,» dedi. «Bu akşam bir şey yapamıyacağım diye bayağı üzülüyordum.»

Bill, «O zaman biz bir parti verirdik,» diye gülümsedi.

— «Öyle... Ama düşün ve balayı masraflarından sonra bu parti için fazla para harcayamazdık. Şimden sonra para biriktirmemiz lâzım.»

Bill, «Biliyorum,» dedi. Yine birbirlerine tatlı tatlı baktılar.

Mary Agnes, «Partisiz bir Yılbaşı gecesi düşünemiyorum,» diye mırıldandı. «Sen ne dersin?»

— «Ben de öyle... Kaç kişi gelecekmış?»

— «On iki kişi zannedirim.»

Bill, «Şampanya var mı acaba?» diye sordu.

Mary Agnes endişeyle, «Bilmem,» dedi. «İnşallah vardır. Şampanyasız bir Yılbaşı da tahayyül edemiyorum. Sen ne dersin?»

— «Ben de öyle.»

Mary Agnes, «İstersen biz bir şişe götürelim,» dedi. «Ne dersin sevgilim?»

(Devam edecek)

ODEON

Mağazalarında

A. E. G.

Buzdolapları

150 LİRA PEŞİN

150 LİRA AYDA

BEYOĞLU — HARBİYE — SİRKECİ — KADIKÖY

MİLLETLER GÜLÜYOR

Kimden?

Çok namuslu, dürüst, yaşlı bir kızdı. Sevgili kedisinden başka kimsesi yoktu. Günün birinde hayvan hastalanıverdi; o zaman kızcağız derhal bir veteriner çağırttı. Hayvanı iyice muayene eden veteriner:

— Üzülmeyin, dedi; bir şey yok. Sadece yavruları olacak!

İhtiyar kız itiraz etti:

— Nasıl olur; benim kedim hiç dışarı çıkmaz ki...

— Olabilir; o halde muhakkak bir kediniz daha var.

Kızcağız kıpkırmızı oldu:

— Nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz doktor; öbür kedim, bunun kardeşi!..

Merihliler

İki Merihli dünyaya inerler. Gezerlerken bir ara bunlardan biri bir televizyon anteni görür, arkadaşına:

— Bak, der; bir genç kız!

Tasma

Bir mösyö dükkâna girdi ve tezgâhtardan bir tasma istedi. Tezgâhtar verdi, fakat müşteri beğenmedi:

— Bu pek iyi değil; hem dar gelecek!

Tezgâhtar ısrar etti:

— Hayır efendim, bu iyidir, alın. Biraz evvel bir hanıma da aynını sattım...

Müşteri dehşetle itiraz etti:

— Fakat bu bir hanım için değil, köpek için...

Çocuk

İki arkadaş arasında:

— Bu küçük senin çocuğun değil mi?

— Maalesef değil! Benimki üç aylıkken bir gün manava gitmiş, arabasını da kapının önüne bırakmıştım. Dışarı çıktığım zaman çocuk ortada yoktu ve yerine bunu bırakmışlardı.

— Fakat bu müthiş bir şey...

— Sorma! Bir de bu yaştan sonra kocamla İngilizce öğrenmemiz gerekti.

— İngilizce mi? Neden?

— Çocuk İngilizdi de ondan.

— Fakat çocuğun İngiliz olduğunu nerden anladınız?

— Konuşmağa başlayınca!

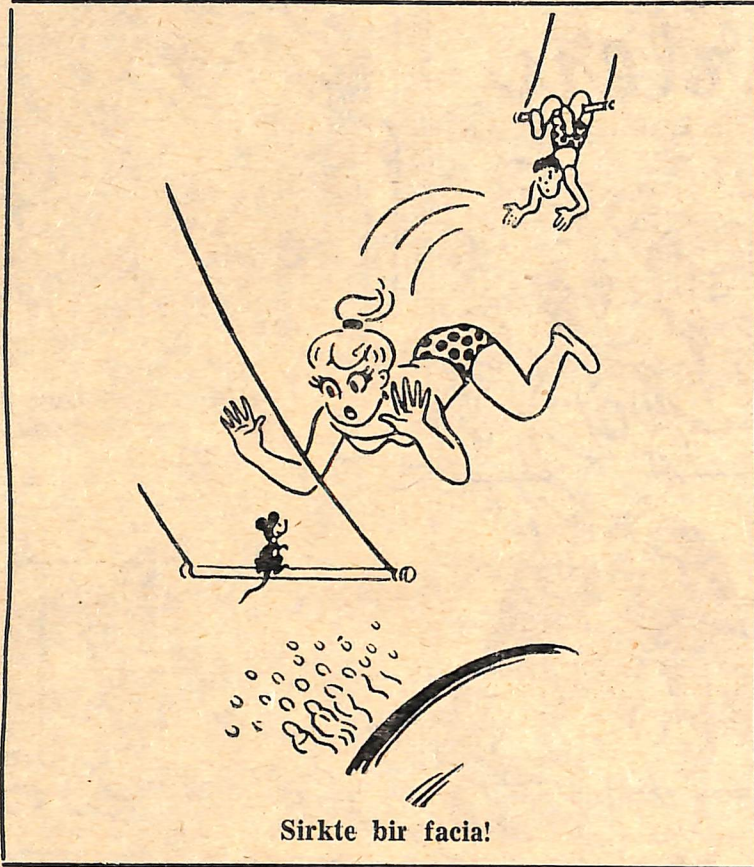
Gönül postası

Genç bir kız, her hafta okuduğu mecmuanın gönül postasına mektup yazıp sordu:

«Her randevuya gelişte sevgilimi sakallı buluyorum; ne yapсам acaba?»

Cevap şu oldu:

«Randevularınıza vaktinde geliniz.»

Sirkte bir facia!

Şakacıklar

Edebiyat çok uzundur; bilhassa sonuna doğru!...

F. KAFKA

★

Asıl marifet Giyom Tel'in oğluna aitti; zira bir elmayı başı üstünde düşürmeden tutmak zor işti doğrusu.

CHAVAT

★

Televizyon, yapacak hiç bir işi almayan kimselerin, hiç bir şey yapmasını bilmeyen kimselere bakıp eğlenmesidir.

Bop HOPE

★

Eğer işe giderken karınızı kucaklamayı unutuyorsanız, biraz gayret edin. Az zaman sonra bu, bir itiyât haline gelecektir.

★

En kısa hortlak hikâyesi:

— John'u gördüm; dul karısı ile beraberdi...

— Şu garphılar petrolü niçin bu kadar severler bilmem...
— Ne tadı hoşuma gidiyor, ne kokusu!..

İadeli

Barmen Willy, genç kadına bir müşteriden bahsediyordu:

— Kaç para verecek?

— Yirmi bin frank, reddedilecek para değil doğru!

— Peki ama dedi; Maryse şüpheyle, bu paraya mukabil benden ne istiyor?

— Çok basit canım, adamcağızın bir manisi varmış, kadınları soyup dövmekten hoşlanırmış. Bu paraya ben bile dayak yemeğe razı olurdum.

— Haklısın, daha fena da olabilir!..

Böylece teklifi kabul edip, müşterisi ile uzaklaşan Maryse'in arkasından Willy için çekecek baktı ve arkadaşına:

— Zavallı Maryse dedi; biraz sukutu hayale uğrıyacak!

— Niçin?

— Niçin olacak, erkekleri tanımım zira!.. Şimdi kızcağız bu yirmi bin frangı geri verinceye kadar onu dövecektir!

Sultanın aşkı!

Bir sultan, bir gün haremdeki iki yüz karısını çağırdı ve:

— Hepinizi geri gönderiyorum, gidin dedi. Zira yeni bir hareme âşık oldum.

Uyanmak!

Otelin genç ve güzel famdöşambr'ı müşteriye sordu:

— Mösyö acaba kaçta uyanmak isterler?

— Bir öpücükle, tam yedide...

— Başüstüne efendim; kapıcıya bu isteğinizi bildiririm.

Niye gelmemiş

Adamcağız hastalık hastası idi ve sıhhati hakkındaki evhamları gün geçtikçe artıyordu. Bir ara, artık her gün doktoruna gidip muayene olmadan edemez bir hale gelmişti. Bu, hayli zaman sürdü. Adam her türlü şikâyetlerle gelip muayene oluyordu. Fakat nedense birdenbire ayağını kesti ve üstüste sekiz gün doktoruna uğramadı. Doku zuncu gün hastasını karşısında gören doktor:

— Yine siz mi? diye bağırdı. Ben artık tamamen iyileştiniz de gelmiyorsunuz diye sevinmiştim. Ama çok iyi görünüyorsunuz, her halde bir şeyiniz kalmadı.

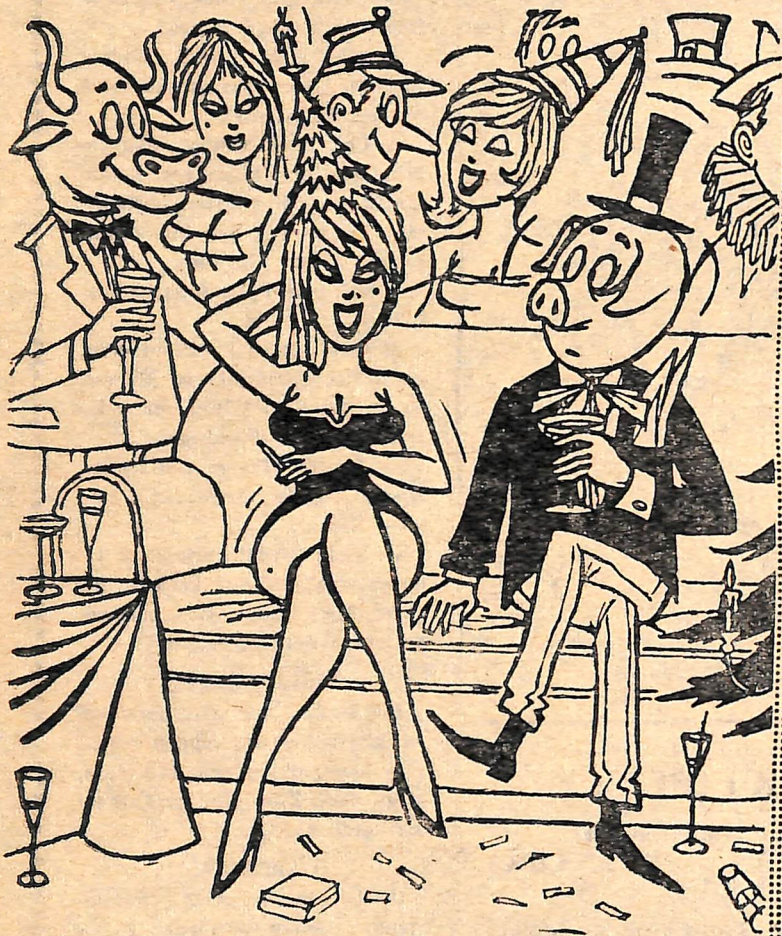
Hasta inledi:

— Ne münasebet doktorcuğum, ne münasebet!

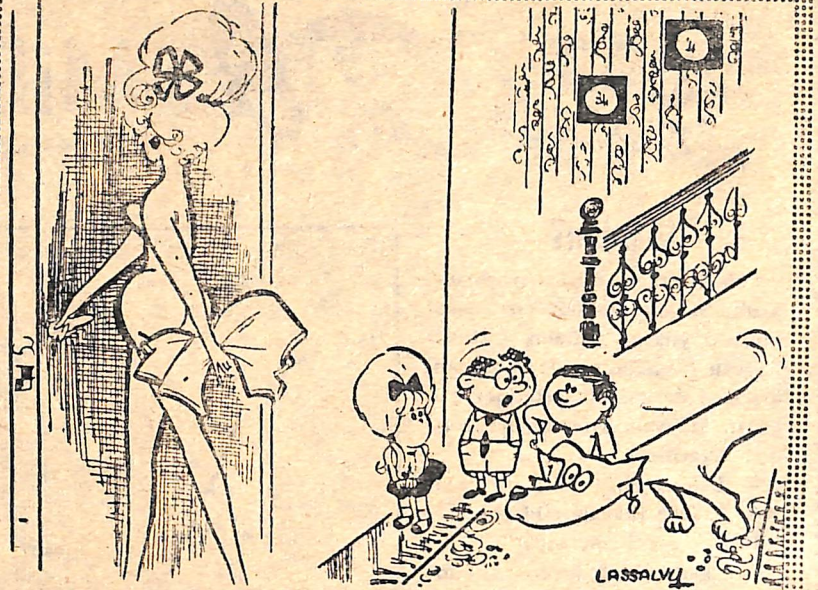
— Peki, o halde sekiz gündür neden hiç uğramadınız?

— Hastaydım doktor, evden çıkamadım ki!

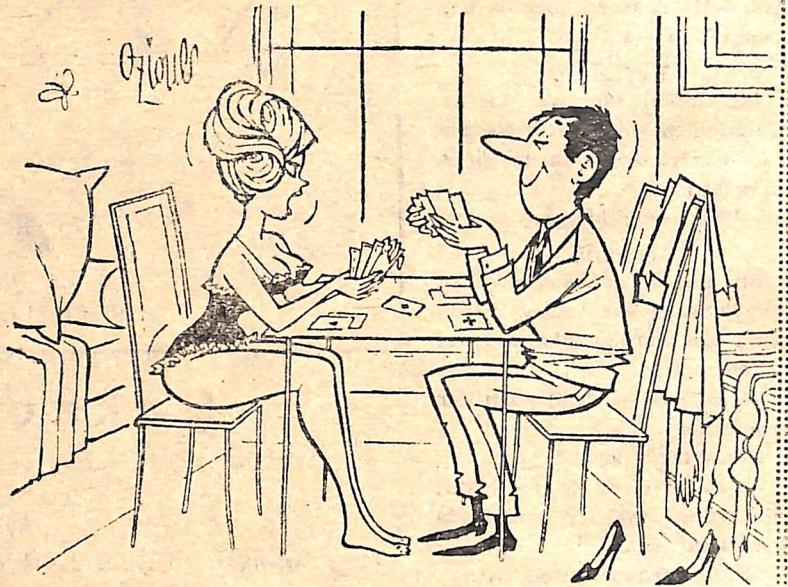
Karikatürleri

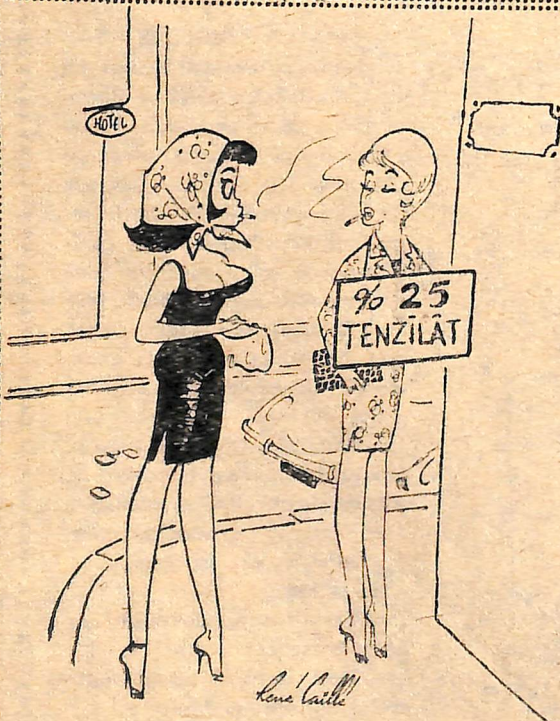
-SİZ NİYE MASKE TAKMADINIZ ?

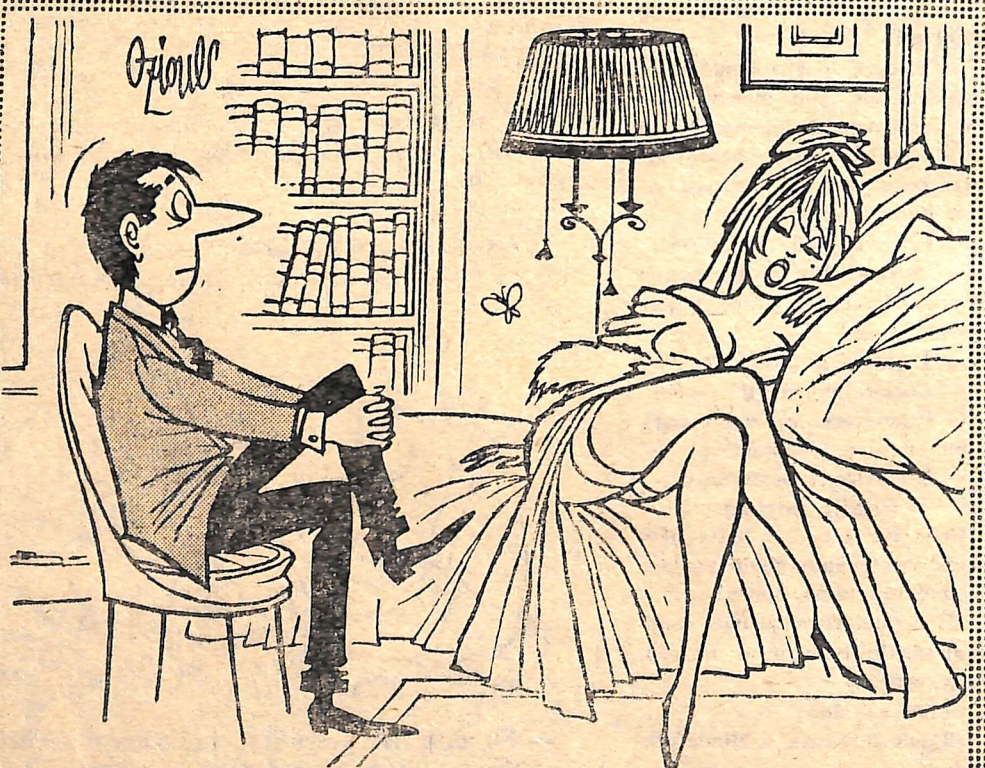
-NE GÜZEL KIZ BU BE...
-BABAM YILBAŞI HEDİYESİ ALDI!

-KAZANDINIZ... İÇ ÇAMAŞIRLARIMI DA KAYBETTİM!

-NEDEN Mİ ?.. CİNSİYET
DEĞİŞTİRİYORUM DA...

-O KADAK YORGUNUM Kİ... YATAK HALİM YOK!

YAPI ve KREDİ BANKASI

Şimdiye kadar on binlerce kişiye
uğur getirmiştir.

Siz de bir
İKRAMİYELİ

Aile

CÜZDANI

alınız ve

tasarruflarınızı bu hesapta
biriktiriniz.

Elbette

Müjdeciler size de gelecektir.

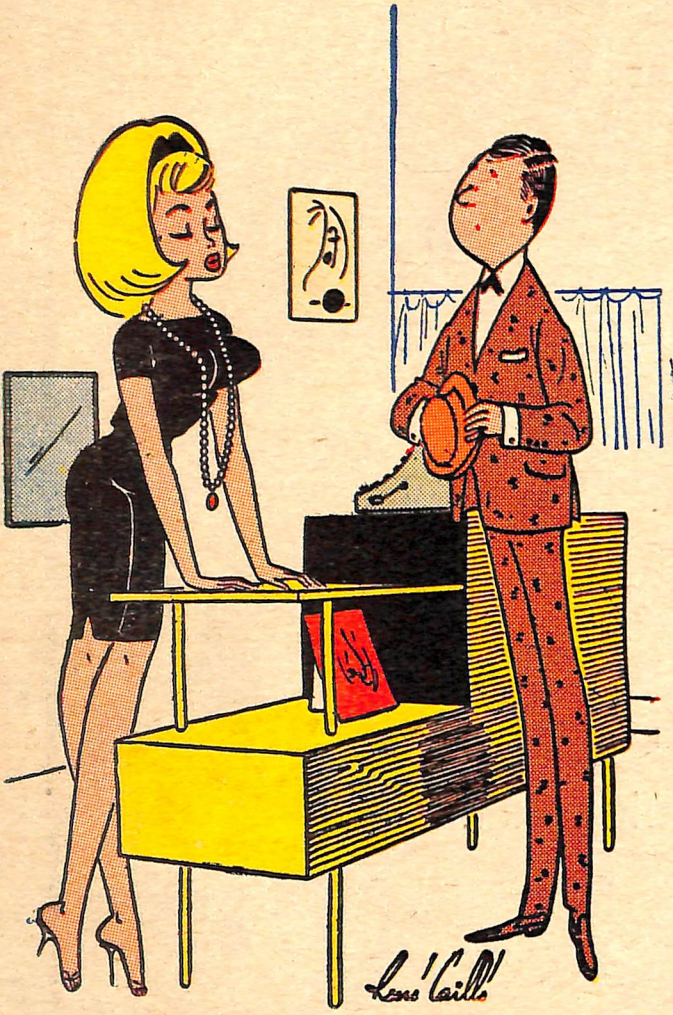

YAPI
ve
KREDİ
BANKASI

YENİ YILINIZI TEBRİK EDER

188

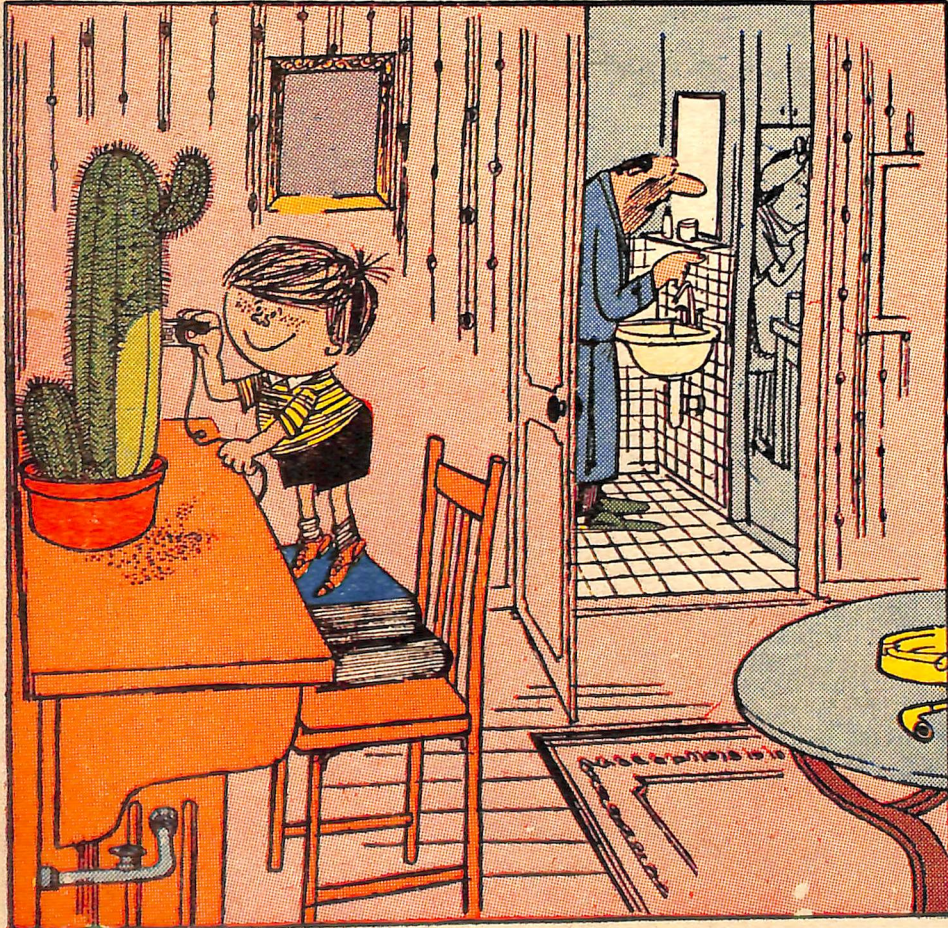
Akhaha

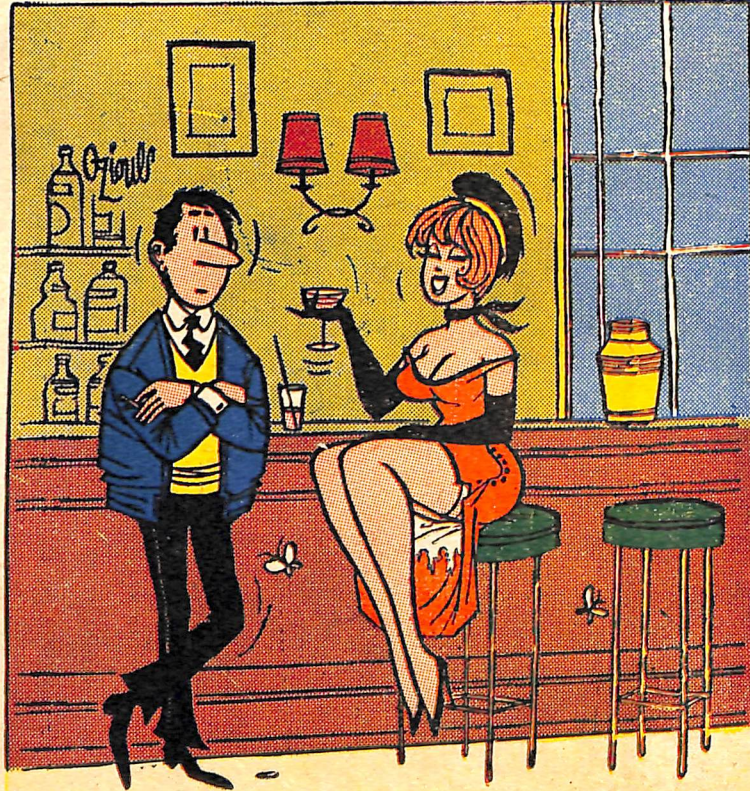
- BİR YILBAŞI HEDİYESİ ALMAK İSTİYORUM..
- OOOH, ÇOK NAZİKSİNİZ !

YILBAŞI GECEŚİNDE :
- AFEDERSİN SEVGİLİM, GEÇ KALDIM SAMAN-
YOLU O KADAR KALABALIKTI Kİ !

- YAHU, BENİM TRAŞ MAKİNEMİ KİM ALDI ?

- EVLİLİĞİN İLK GECEŚİ O KADAR HOŞUMA
GİTTİ Kİ, HER YILBAŞI EVLENİYORUM !